

Bruxelles, 15.12.2020
COM(2020) 824 final

2020/0360 (COD)

Propunere de

REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI

**privind liniile directoare pentru infrastructurile energetice transeuropene și de abrogare
a Regulamentului (UE) nr. 347/2013**

{SEC(2020) 431 final} - {SWD(2020) 346 final} - {SWD(2020) 347 final}

EXPUNERE DE MOTIVE

1. CONTEXTUL PROPUNERII

• Motivele și obiectivele propunerii

În 2013, a fost instituit un nou cadru de planificare a infrastructurii energetice transfrontaliere având ca scop modernizarea și extinderea infrastructurii energetice a Europei, pentru a aborda interconexiunile fragmentate dintre statele membre, pentru a pune capăt izolării acestora față de rețelele de gaze și de energie electrică, pentru a asigura și diversifica aprovizionarea cu energie, sursele și rutele de aprovizionare cu energie ale Uniunii și pentru a spori integrarea surselor regenerabile de energie. Regulamentul TEN-E a permis Uniunii să își îndeplinească obiectivele principale ale politicii energetice prin stabilirea de norme pentru identificarea și dezvoltarea în timp util a proiectelor de interes comun (PIC), care vor asigura interoperabilitatea rețelelor energetice transeuropene, funcționarea pieței interne a energiei, siguranța aprovizionării în Uniune și integrarea formelor regenerabile de energie. Regulamentul impune în egală măsură statelor membre să simplifice procedurile de autorizare pentru proiectele de interes comun (PIC) și prevede asistență în materie de reglementare, norme și orientări pentru alocarea transfrontalieră a costurilor și stimulente legate de riscuri, precum și condițiile de acces la finanțarea prin intermediul Mecanismului pentru Interconectarea Europei (MIE).

Președinta Comisiei a acordat prioritate politică absolută Pactului verde european, cu scopul de a transforma Uniunea într-o societate echitabilă și prosperă, cu o economie modernă, eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor și competitivă. Planul privind obiectivele climatice¹ propus de Comisie plasează Europa pe un traseu sustenabil pentru concretizarea acestor obiective și pentru realizarea neutralității climatice până în 2050. Pactul verde subliniază, de asemenea, faptul că schimbările climatice inevitabile vor avea un impact semnificativ în Europa, în ciuda eforturilor de atenuare. Din acest motiv, este esențială intensificarea eforturilor în materie de imunizare la schimbările climatice, de consolidare a rezilienței, de prevenire a dezastrelor și de pregătire în caz de dezastre.

Infrastructura energetică este un factor-cheie al tranziției energetice, reflectându-se în Comunicarea Comisiei privind Pactul verde european și în Comunicarea Comisiei intitulată „O planetă curată pentru toți”². Infrastructura este un bun cu durată lungă de viață și, prin urmare, va trebui să fie în concordanță cu neutralitatea climatică și cu alte obiective de mediu, cum ar fi legământul de a nu face rău aferent Pactului verde, pentru a permite decarbonizarea rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor a sistemului energetic și a economiei în general. Ca atare, TEN-E este un instrument central pentru dezvoltarea unei piețe interne a energiei și necesar pentru atingerea obiectivelor Pactului verde european.

Obiectivele actuale climatice și energetice nu sunt suficient de ambițioase pentru a realiza un obiectiv climatic pentru 2030 de reducere cu cel puțin 55 % a emisiilor de gaze cu efect de seră (GES), astfel cum a propus Comisia³ în eforturile sale de a se îndrepta către neutralitatea climatică. Calea către realizarea acestei reduceri a emisiilor de GES necesită o transformare profundă a sistemului energetic european, în ceea ce privește atât oferta, cât și cererea.

¹ Stabilirea unui obiectiv mai ambițios în materie de climă pentru Europa în perspectiva anului 2030 – Investirea într-un viitor neutru din punct de vedere climatic, în interesul cetățenilor, COM (2020) 562 final.

² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX:52018DC0773>

³ Stabilirea unui obiectiv mai ambițios în materie de climă pentru Europa în perspectiva anului 2030 – Investirea într-un viitor neutru din punct de vedere climatic, în interesul cetățenilor, COM (2020) 562 final.

Uniunea va trebui să intensifice în mod semnificativ producția de energie electrică din surse regenerabile pentru a atinge o cotă de peste 80 % din producția de energie electrică din surse regenerabile de energie până în 2050, care să provină din ce în ce mai mult din locații offshore⁴. Pentru a atinge neutralitatea climatică, respectiv un nivel care presupune o creștere de 25 de ori față de situația actuală⁵, capacitatea eoliană offshore din Europa ar trebui să ajungă la 300 GW și energia oceanică la 40 GW până în 2050, determinând o nevoie semnificativă de coordonare a planificării și dezvoltării pe termen lung a rețelelor electrice offshore și terestre, în conformitate cu strategia UE privind energia din surse regenerabile offshore⁶. Creșterea ponderii energiei din surse regenerabile offshore în Europa până în 2050 are un cost estimat de 800 miliarde EUR, două treimi din această sumă fiind alocate infrastructurii de rețea aferente. Pentru a reduce costurile cât mai mult posibil, este esențial să se pună un accent puternic pe dezvoltarea rațională a rețelei.

Obiectivul convenit în cadrul concluziilor Consiliului European de la Barcelona din martie 2002, care prevede ca toate statele membre să aibă un nivel de interconectare a rețelelor electrice echivalent cu cel puțin 10 % din capacitatea lor de producție instalată, nu a fost încă atins. În concluziile sale din 23 și 24 octombrie 2014, Consiliul European a aprobat un obiectiv de interconectare a rețelelor electrice de cel puțin 15 %. Comunicarea Comisiei din 23 noiembrie 2017 privind consolidarea rețelelor energetice europene evaluează progresele înregistrate în direcția atingerii obiectivului de 10 % pentru interconectare și propune modalități de operaționalizare a obiectivului de 15 % pentru interconectare pentru 2030.

Numai pentru atingerea obiectivelor pentru 2030 sunt necesare investiții medii anuale estimate la 50,5 miliarde EUR pentru rețelele de transport și distribuție a energiei electrice. Rolul sporit al energiei electrice va fi completat de o creștere relativă a rolului gazelor din surse regenerabile și al gazelor cu emisii scăzute de carbon în mixul energetic decarbonizat, astfel cum se indică în toate scenariile de modelare a căilor către realizarea neutralității climatice⁷. De la nivelul scăzut la care se situează în prezent producția, transportul și consumul de hidrogen, în 2050 ar trebui să se ajungă la o pondere a acestuia de aproximativ 46 % - 49 % din totalul gazelor din surse regenerabile și cu emisii scăzute de carbon. Până în 2030, nevoile totale de investiții în electrolizoare pentru hidrogen sunt estimate la 24-42 miliarde EUR. Aproximativ 65 miliarde EUR vor fi necesare pentru transportul, distribuția și stocarea hidrogenului⁴⁷.

Deși obiectivele actualului regulament își mențin în mare parte valabilitatea, cadrul TEN-E actual nu reflectă încă pe deplin modificările preconizate ale sistemului energetic care vor rezulta din noul context politic, mai ales din obiectivele actualizate pentru 2030 și din obiectivul de neutralitate climatică pentru 2050 din cadrul Pactului verde european.

În special, tipul și amploarea evoluțiilor infrastructurii transfrontaliere generate de actuala TEN-E sunt insuficiente, deoarece nu acoperă toate categoriile de infrastructură relevante pentru tranziția energetică și nici nu reflectă suficient evoluțiile tehnologice. Prin urmare, în forma actuală, TEN-E nu este

⁴ O planetă curată pentru toți. O viziune europeană strategică pe termen lung pentru o economie prosperă, modernă, competitivă și neutră din punctul de vedere al impactului asupra climei, COM(2018) 773 final.

⁵ DOCUMENT DE LUCRU AL SERVICIILOR COMISIEI - EVALUAREA IMPACTULUI, Stabilirea unor obiective mai ambițioase în materie de climă pentru Europa până în 2030, SWD (2020) 176 final.

⁶ O strategie a UE privind valorificarea potențialului energiei din surse regenerabile offshore pentru un viitor neutru climatic, COM (2020) 741 final.

⁷ Printre aceste scenarii se numără scenariile din Strategia pe termen lung a Uniunii (2018), scenariile TYNDP 2020 elaborate de ENTSG și ENTSO-E (2020), „Căile de decarbonizare” ale Eurelectric (2018) sau cele elaborate pentru DG ENER în cadrul studiului *Impact of the use of the biomethane and hydrogen potential on trans-European infrastructure* (Impactul utilizării potențialului biometanului și hidrogenului asupra infrastructurii transeuropene) (2019).

adecvată pentru a sprijini realizarea obiectivului neutralității climatice. Soluțiile în materie de rețele inteligente, inclusiv răspunsul părții de consum, s-au dezvoltat considerabil în ultimii ani din cauza accelerării transformării digitale a sectorului energiei electrice. Integrarea sistemelor inteligente între sistemele de energie electrică și cele de gaze, precum și cu alte sectoare precum transporturile și industria, oferă oportunități suplimentare pentru decarbonizarea rețelei de gaze și pentru gestionarea sistemului energetic într-un mod mai eficient, de exemplu prin producerea de hidrogen și de gaze sintetice din surse regenerabile de energie. Planificarea actuală a rețelei de sistem se bazează prea mult pe o abordare sectorială și, din acest motiv, nu corespunde nevoii de integrare a sistemelor inteligente, deoarece nevoile de investiții sunt evaluate pentru sectoarele gazelor și energiei electrice în diferite procese. De asemenea, extinderea preconizată a rețelei offshore trebuie să se reflecte în mod adecvat în planificarea viitoare a rețelei. În plus, nivelul sistemului de distribuție va juca un rol mai important în planificarea infrastructurii energetice și pentru că o parte substanțială a capacității de generare a energiei din surse regenerabile este racordată la rețeaua de joasă și medie tensiune. În plus, evaluarea cadrului TEN-E actual a arătat întârzieri în punerea în aplicare a proiectelor de interes comun care au fost identificate ca fiind necesare pentru atingerea obiectivelor politicii Uniunii în domeniul climei și al energiei. În 2020, 27 % din proiectele de interes comun din domeniul energiei electrice au fost reportate, în medie, cu 17 luni față de data de punere în funcțiune planificată inițial.

În acest sens, TEN-E revizuită va urmări în special:

- Facilitarea identificării proiectelor transfrontaliere și a investițiilor de realizat în întreaga Uniune și în țările învecinate, care sunt necesare pentru tranziția energetică și pentru realizarea obiectivelor climatice
- Îmbunătățirea planificării infrastructurii pentru integrarea sistemelor energetice și a rețelilor offshore
- Scurtarea procedurilor de autorizare a proiectelor de interes comun pentru a se evita întârzierea proiectelor care facilitează tranziția energetică
- Asigurarea utilizării adecvate a instrumentelor de partajare a costurilor și a stimulentele de reglementare

Această inițiativă a evaluat și a identificat un set de măsuri menite să simplifice și să îmbunătățească eficiența Regulamentului TEN-E și să reducă, acolo unde este posibil, costurile de asigurare a conformității și costurile de reglementare. Inițiativa va permite *i) raționalizarea obligațiilor de raportare și de monitorizare, ii) excluderea de la cerințele de consultare prealabilă în cazul în care este deja reglementată de normele naționale în temeiul aceluiași standarde sau al unor standarde mai înalte decât cele din Regulamentul TEN-E și iii) simplificarea pentru includerea proiectelor de interes comun în TYNDP*. Măsurile de simplificare vor genera beneficii directe prin reducerea costurilor directe recurente legate de sarcina administrativă ca urmare a reducerii obligațiilor de monitorizare și de raportare. Aceste beneficii directe sunt în principal beneficii private pentru anumite părți interesate, cum ar fi inițiatorii de proiecte.

• **Coerența cu dispozițiile existente în domeniul de politică vizat**

Evaluarea Regulamentului TEN-E efectuată de Comisie pentru a estima performanța acestuia până în prezent a concluzionat că actualul cadru nu a fost în măsură să demonstreze suficientă flexibilitate pentru a se adapta la evoluția în timp a obiectivelor de politică ale Uniunii. Acest lucru este deosebit de relevant din perspectiva evoluțiilor politicii Uniunii în domeniul energiei și al climei, fiind vorba în special despre accentul sporit și despre nivelul de ambiție mai mare în privința obiectivelor de decarbonizare. Acordul de la Paris și Pactul verde european necesită o transformare semnificativă a

infrastructurilor energetice actuale pentru a permite realizarea, până în 2050, a unui sistem energetic complet integrat și neutru din punctul de vedere al emisiilor de carbon. Deși obiectivele inițiale ale Regulamentului TEN-E, respectiv siguranța aprovizionării, integrarea pieței, concurența și durabilitatea, sunt încă relevante, Regulamentul TEN-E revizuit introduce modificări care asigură coerența cu obiectivele de decarbonizare și alinierea la obiectivul neutralității climatice și la principiul de „a nu prejudicia în mod semnificativ”, astfel cum este definit în Regulamentul privind taxonomia⁸.

Principiile generale ale Regulamentului TEN-E revizuit răspund nevoii de coerență cu diferitele ținte și obiective stabilite în pachetul „Energie curată pentru toți europenii”, în special în Directiva privind piața energiei electrice și în Regulamentul privind piața energiei electrice, în Regulamentul privind guvernanta și în Directiva privind energia din surse regenerabile, mai ales prin facilitarea implementării și integrării pe scară largă a surselor regenerabile de energie și prin sprijinirea creșterii rolului operatorilor de distribuție.

Pactul verde european și obiectivele aferente de reducere a emisiilor au plasat sectorul transporturilor pe o traiectorie de decarbonizare mai dinamică decât obiectivele anterioare. Astfel, se preconizează o reducere drastică a cererii de petrol și dispariția treptată a consumului persistent de petrol. Prin urmare, în conformitate cu obiectivele Pactului verde, infrastructura de aprovizionare cu petrol nu este inclusă în prezentul regulament.

Deși evaluarea nu a indicat nicio incoerență directă între actualul Regulament TEN-E și măsurile specifice cuprinse în Directiva privind eficiența energetică, dispozițiile revizuite consolidează principiul „eficiența energetică pe primul loc” în viitoarea planificare transsectorială a infrastructurii.

Mecanismul pentru Interconectarea Europei este complementar Regulamentului TEN-E prin faptul că abordează deficitul de finanțare pentru proiectele de interes comun care au o valoare socioeconomică și societală ridicată, dar care nu sunt viabile din punct de vedere comercial. Eligibilitatea pentru asistență financiară în cadrul MIE este legată de sfera de cuprindere a categoriilor de infrastructură vizate de Regulamentul TEN-E revizuit, ținând cont de faptul că obținerea statutului de PIC în cadrul TEN-E reprezintă o condiție prealabilă a finanțării din MIE pentru proiectele de infrastructură transfrontaliere.

- **Coerența cu alte domenii de politică ale Uniunii**

Prin consolidarea actualei evaluări a durabilității proiectelor de interes comun din cadrul Regulamentului TEN-E revizuit, Comisia urmărește, de asemenea, să sporească gradul de coerență între această inițiativă și aspectele relevante ale taxonomiei Uniunii pentru cadrul de facilitare a investițiilor durabile. Regulamentul privind taxonomia⁹ stabilește cadrul pentru definirea criteriilor care determină dacă o activitate economică se califică drept durabilă din punctul de vedere al mediului, impunând astfel obligații de publicare a informațiilor pentru întreprinderile financiare și nefinanciare din sectorul privat care mobilizează capital către activități economice (mai) durabile, definite în funcție de felul cum se iau în considerare șase obiective de mediu.

Proiectele de interes comun vor respecta principiul de „a nu prejudicia în mod semnificativ”, astfel cum este exprimat în Pactul verde și în conformitate cu articolul 17 din Regulamentul privind taxonomia. Pentru a limita impactul asupra mediului, planificarea infrastructurii și identificarea lacunelor în materie de infrastructură vor respecta principiul „eficiența energetică pe primul loc” și vor lua în considerare cu prioritate toate soluțiile relevante care nu sunt legate de infrastructură pentru a aborda

⁸ Regulamentul (UE) 2020/852 privind instituirea unui cadru care să faciliteze investițiile durabile și de modificare a Regulamentului (UE) 2019/2088, JO L 198, 22.6.2020, p. 13.

⁹ Regulamentul (UE) 2020/852 privind instituirea unui cadru care să faciliteze investițiile durabile și de modificare a Regulamentului (UE) 2019/2088, JO L 198, 22.6.2020, p. 13.

lacunele identificate pe baza unui proces amplu care să implice părțile interesate. În plus, în timpul implementării proiectului, inițiatorii de proiecte trebuie să raporteze cu privire la respectarea legislației de mediu pentru a asigura că proiectele nu aduc prejudicii semnificative mediului. Această raportare este un element important al procesului de monitorizare și al cererilor pentru listele ulterioare ale Uniunii. În plus, regulamentul introduce cerința ca proiectele de interes comun să integreze măsuri de adaptare la schimbările climatice. Articolul 171 alineatul (3) din TFUE prevede posibilitatea ca Uniunea să decidă să coopereze cu țări terțe pentru a promova proiecte de interes comun (PIC)¹⁰ și pentru a asigura interoperabilitatea rețelelor în vecinătatea Uniunii. O astfel de cooperare poate contribui la reducerea emisiilor de GES în Uniune și în țările terțe, participând astfel la realizarea obiectivelor Pactului verde european. Includerea PIC în Regulamentul TEN-E revizuit ar urma să țină seama de rolul tot mai important al interconexiunilor cu țările terțe și să permită extinderea sferei beneficiilor care decurg din punerea în aplicare a cadrului de reglementare al Uniunii dincolo de frontierele acesteia. Se va ține seama în mod corespunzător de Comunicarea Comisiei privind un plan economic și de investiții pentru Balcanii de Vest¹¹.

Regulamentul TEN-E revizuit urmărește să abordeze unele dintre problemele persistente, cum ar fi întârzierile la implementarea proiectelor și accesul la finanțare pentru proiectele de infrastructură transfrontaliere, care au fost agravate de criza sanitară, demonstrând coerența cu obiectivele Mecanismului de redresare și reziliență. În funcție de obiectivele statelor membre, finanțarea interconexiunilor energetice inteligente și durabile transfrontaliere se va realiza doar într-o mică măsură în cadrul MRR.

Măsurile de sprijin specifice pe care statele membre ar urma să le aleagă pentru proiectele de interes comun ar putea fi considerate ajutoare de stat. Astfel de măsuri pot necesita o evaluare specifică în temeiul normelor privind ajutoarele de stat. Statutul de PIC este relevant în temeiul normelor privind ajutoarele de stat, atât în temeiul Regulamentului general de exceptare pe categorii de ajutoare¹² din 2014, cât și al Orientărilor privind ajutoarele pentru energie și mediul pentru perioada 2014-2020¹³. Este important să se reamintească faptul că măsurile naționale luate pentru a sprijini proiectele de interes comun dincolo de alocarea transfrontalieră încrucișată și de stimulentele pentru investiții menționate în Regulamentul TEN-E ar putea constitui ajutor de stat și ar putea face obiectul unei evaluări în temeiul normelor privind ajutoarele de stat. Acest lucru este valabil mai ales pentru electrolizoare și proiectele de stocare, care pot avea un impact mai direct asupra piețelor producției de energie.

2. TEMEI JURIDIC, SUBSIDIARITATE ȘI PROPORȚIONALITATE

• Temei juridic

Articolul 170 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene prevede că Uniunea contribuie la crearea și dezvoltarea de rețele transeuropene, inclusiv în domeniul infrastructurii energetice. Uniunea

¹⁰ Articolul 171 alineatul (3) din TFUE: „Uniunea poate decide să coopereze cu țări terțe pentru promovarea proiectelor de interes comun și pentru asigurarea interoperabilității rețelelor.”

¹¹ Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor: Un plan economic și de investiții pentru Balcanii de Vest, SWD (2020) 223 final.

¹² Regulamentul (UE) nr. 651/2014 al Comisiei din 17 iunie 2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat, JO L 187, 26.6.2014, p. 1.

¹³ Comunicarea Comisiei – Orientări privind ajutoarele de stat pentru protecția mediului și energie pentru perioada 2014-2020, JO C 200, 28.6.2014, p. 1.

va trebui să promoveze interconectarea rețelelor naționale. Regulamentul TEN-E se bazează pe articolul 172 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, care prevede temeiul juridic pentru adoptarea de orientări privind obiectivele, prioritățile și liniile generale ale măsurilor preconizate în domeniul rețelelor transeuropene, astfel cum se prevede la articolul 171. Orientările vizează identificarea proiectelor de interes comun care sunt necesare pentru atingerea obiectivelor de politică ale TEN-E. Orientările stabilesc, de asemenea, condițiile în care Uniunea poate sprijini financiar PIC.

- **Subsidiaritate (în cazul competenței neexclusive)**

Infrastructura de transport al energiei (inclusiv o rețea offshore interconectată și o infrastructură a rețelelor inteligente) are o valoare adăugată europeană datorită impactului său transfrontalier și este esențială pentru realizarea unui sistem energetic neutru din punct de vedere climatic. Regulamentul TEN-E a adus valoare și a contribuit la obținerea de rezultate în ceea ce privește integrarea pieței energiei din Uniune, concurența și siguranța aprovizionării. Este nevoie de un cadru de cooperare regională între statele membre pentru dezvoltarea infrastructurii energetice transfrontaliere. Reglementările și acțiunile individuale ale statelor membre sunt insuficiente pentru a realiza aceste proiecte de infrastructură în ansamblu.

Piața internă a energiei necesită infrastructuri transfrontaliere a căror dezvoltare necesită cooperare între două sau mai multe state membre, fiecare având propriul cadru de reglementare. Regulamentul TEN-E a adăugat valoare față de ceea ce ar fi putut fi realizat doar la nivel național sau regional. De la intrarea în vigoare a acestui regulament, implementarea unui număr care a depășit 40 de proiecte-cheie în domeniul infrastructurii energetice a ajutat majoritatea statelor membre să atingă obiectivul de interconectare de 10 % pentru 2020 și să realizeze o rețea de gaze bine interconectată și rezistentă la șocuri. Piața energiei din Uniune este mai integrată și mai competitivă decât în 2013, iar securitatea energetică a Uniunii s-a îmbunătățit. Accesul la finanțare specifică în cadrul MIE a permis implementarea a 95 de proiecte de interes comun care altminteri ar fi accesat cu greu o finanțare potrivit normelor pieței.

Progresele de mai sus nu ar fi putut fi realizate numai prin acțiunea statelor membre. Diverse părți interesate au confirmat valoarea adăugată a Regulamentului TEN-E, subliniind importanța cooperării regionale la implementarea proiectelor transfrontaliere, transparența certitudinii în materie de reglementare și accesul la finanțare.

- **Proportionalitate**

Inițiativa respectă principiul proporționalității. Ea intră în sfera acțiunii în domeniul rețelelor energetice transeuropene, astfel cum este definită la articolul 170 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene. Intervenția politică este proporțională cu amploarea și natura problemelor definite, precum și cu realizarea obiectivelor stabile.

Propunerea nu depășește ceea ce este necesar pentru atingerea obiectivului general urmărit de a facilita dezvoltarea în timp util a unor infrastructuri energetice suficiente în întreaga Uniune și în vecinătatea acesteia pentru a permite îndeplinirea obiectivelor climatice și energetice ale Uniunii în conformitate cu Pactul verde european, în special în ceea ce privește obiectivele pentru 2030/50, inclusiv obiectivul neutralității climatice, respectarea principiului de „a nu prejudicia în mod semnificativ”, precum și integrarea pieței, competitivitatea și siguranța aprovizionării.

Pe baza rezultatelor evaluării, Comisia a evaluat mai multe opțiuni de politică care aparțin unui număr de patru domenii de impact ale actualului cadru TEN-E, cum ar fi sfera de aplicare, planificarea guvernantei/infrastructurii, autorizarea și participarea publicului, precum și tratamentul normativ.

Evaluarea și compararea opțiunilor (a se vedea în special secțiunile 7 și 8 din evaluarea impactului însoțitoare) arată că nicio opțiune individuală nu este suficientă pentru a îndeplini obiectivele identificate. Identificarea pachetului de opțiuni de politică optime pentru atingerea obiectivelor specifice se bazează pe o evaluare care include principiul proporționalității.

Pachetul vizează „adaptarea la exigențele viitorului” a Regulamentului TEN-E. Opțiunile privind viitorul domeniu de aplicare al regulamentul acoperă toate tehnologiile necesare pentru tranziția energetică și obiectivele climatice. Definițiile sunt totodată specifice și suficient de ample pentru a ține seama, în măsura posibilului, de evoluțiile tehnologice. Cadrul de selecție a PIC și noua abordare a planificării intersectoriale a infrastructurii stabilesc elementele-cheie în ceea ce privește obiectivele și criteriile. Viitorul cadru va menține rolul grupurilor regionale în procesul de selecție pentru a detalia și a ajusta aceste elemente în funcție de noile priorități de politică și de evoluțiile tehnologice, luând în considerare, de asemenea, contextul regional.

- **Alegerea instrumentului**

Pe baza evaluării generale pozitive a regulamentul actual, instrumentul ales este un regulament, fiind un instrument eficace cu aplicare directă și obligatoriu în toate elementele sale și asigurând punerea în aplicare uniformă și securitatea juridică.

3. REZULTATE ALE EVALUĂRILOR EX POST, ALE CONSULTĂRILOR CU PĂRȚILE INTERESATE ȘI ALE EVALUĂRILOR IMPACTULUI

- **Evaluări ex post/verificarea adecvării legislației existente**

În martie 2019, în cadrul acordului politic parțial dintre Parlamentul European și Consiliu privind Mecanismul pentru Interconectarea Europei pentru perioada 2021-2027, colegiitorii au convenit asupra necesității de a evalua eficacitatea și coerența politică a Regulamentului (UE) nr. 347/2013 privind liniile directoare pentru infrastructurile energetice transeuropene (Regulamentul TEN-E) până la 31 decembrie 2020¹⁴. În decembrie 2019, Comunicarea Comisiei privind Pactul verde european¹⁵ a menționat în mod explicit necesitatea unei revizuirii a Regulamentului TEN-E pentru a se asigura coerența cu obiectivele neutralității climatice.

Având în vedere calendarul pentru evaluarea și revizuirea Regulamentului TEN-E, Comisia a optat pentru o evaluare paralelă (back-to-back) și o evaluare a impactului. Evaluarea Regulamentului TEN-E a avut loc în perioada ianuarie 2019 - septembrie 2020. Evaluarea a analizat măsura în care Regulamentul TEN-E și-a realizat până în prezent obiectivele declarate, identificând factorii care au contribuit sau au împiedicat realizarea acestora. Mai precis, Comisia a evaluat eficacitatea regulamentulului în comparație cu un scenariu de referință (și anume, situația fără regulament), pentru a evalua dacă acesta a avut sau nu un impact semnificativ și o valoare adăugată semnificativă.

Pe scurt, evaluarea a analizat:

- Modul în care și motivele pentru care actualul Regulament TEN-E a funcționat bine sau nu a funcționat atât de bine, precum și ce factori au ajutat sau au împiedicat realizarea obiectivelor sale;
- Impactul regulamentulului, în special în ceea ce privește progresele înregistrate în vederea atingerii obiectivelor sale.

¹⁴ <https://www.consilium.europa.eu/media/38507/st07207-re01-en19.pdf>

¹⁵ http://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-8-2019-0420_RO.pdf

COM(2019) 640.

Abordarea „back-to-back” a asigurat faptul că elementele formative sunt extrase din rezultatele evaluării pentru a trage concluzii cu privire la măsura în care regulamentul se va menține adecvat scopului și relevant în viitor, din perspectiva inițiativelor de politică adoptate sau planificate care vor accelera decarbonizarea pe termen mediu și lung. Elementele orientate spre viitor au analizat modul în care se poate asigura existența unei infrastructuri energetice care să corespundă ambițiilor sporite în materie de decarbonizare și de implementare a energiei din surse regenerabile și să indice domeniile de intervenție.

În conformitate cu domeniul de aplicare și aplicabilitatea Regulamentului TEN-E, evaluarea a vizat toate statele membre. În conformitate cu orientările privind o mai bună legislație, au fost aplicate cinci criterii pentru a evalua performanța Regulamentului TEN-E: eficacitatea, eficiența, relevanța, coerența și valoarea adăugată la nivelul Uniunii.

Evaluarea a arătat că, începând din 2013, interconectările energetice au crescut în întreaga Uniune ca urmare a punerii în aplicare a Regulamentului TEN-E și a PIC în toate regiunile. Interconectarea sporită a îmbunătățit în mod eficace integrarea rețelelor statelor membre, fapt care, la rândul său, a făcut ca piața energetică a Uniunii să fie mai integrată și mai competitivă decât era înainte de punerea în aplicare a Regulamentului TEN-E. Prețurile angro ale energiei electrice au fost convergente în aproape toate statele membre. Prețurile gazelor au fost și ele convergente. Începând din 2013, s-a realizat o creștere substanțială a securității aprovizionării cu gaze naturale prin noi interconexiuni și terminale GNL. Proiectele de interes comun au contribuit la îndeplinirea obiectivelor actuale ale Regulamentului TEN-E, astfel cum a fost conceput în 2013. Cu toate acestea, categoriile de infrastructură din actualul Regulament TEN-E nu reflectă noile niveluri de ambiție climatică, nici obiectivul neutralității climatice și nici cele mai recente evoluții tehnologice. Aceste progrese trebuie luate în considerare în ceea ce privește categoriile de infrastructură vizate de regulament, criteriile de selecție pentru PIC, precum și coridoarele prioritare și domeniile tematice.

Procesul de identificare și de selecție a PIC în cadrul grupurilor regionale a fost considerat eficace în ceea ce privește îmbunătățirea cooperării și facilitarea luării de decizii cu privire la proiectele transfrontaliere pe baza unei abordări regionale și europene. Procesul TYNDP s-a dovedit eficace ca un prim pas al identificării proiectelor de interes comun. Cu toate acestea, deși ENTSO și OTS/OST dețin un rol important în acest proces, este nevoie de o mai mare incluziune și de un control mai bun al principalelor contribuții și ipoteze pentru a spori încrederea în proces.

Mecanismul de alocare transfrontalieră a costurilor este un factor important pentru implementarea proiectului. Cu toate acestea, în multe cazuri, alocarea transfrontalieră a costurilor nu a avut ca rezultat reducerea deficitului de finanțare al proiectului, așa cum s-a preconizat.

Deși procedurile de autorizare au fost scurtate, în unele cazuri persistă proceduri îndelungate de autorizare. Motivele subiacente sunt însă legate mai ales de punerea în aplicare la nivel național și nu intră în domeniul de aplicare al Regulamentului TEN-E.

Asistența financiară din partea MIE acordată unui număr de 95 de proiecte a fost un factor eficace de implementare a acestora. Granturile pentru studii au ajutat proiectele să reducă riscurile în primele stadii ale dezvoltării, în timp ce granturile pentru lucrări au sprijinit proiecte care abordau principalele blocaje pe care finanțarea bazată pe piață nu le putea aborda în mod suficient.

Evaluarea a constatat că beneficiile regulamentului depășesc costurile, demonstrând eficiența acestuia. Regulamentul TEN-E a adus beneficii socioeconomice printr-o creștere a securității aprovizionării și prin piețe ale energiei mai integrate și mai competitive. Regulamentul a contribuit, de asemenea, la îmbunătățirea disponibilității, a coordonării și a transparenței informațiilor.

Obiectivele inițiale ale Regulamentului TEN-E - siguranța aprovizionării, integrarea pieței, concurența și durabilitatea - rămân relevante. Cu toate acestea, nivelul sporit de ambiție în materie de climă din cadrul Acordului de la Paris și al Pactului verde european impun o reechilibrare a obiectivelor pentru a îndeplini obiectivele de decarbonizare și pentru a contribui la neutralitatea climatică.

Evaluarea a demonstrat că există puține dovezi în ceea ce privește preocupările legate de coerența internă a Regulamentului TEN-E, în afară de eventualele modificări de ordin mecanic și o lipsă de flexibilitate în ceea ce privește adaptarea la domeniile de politică care evoluează rapid.

Regulamentul TEN-E a produs rezultate care altfel nu ar fi putut fi obținute prin acțiuni la nivelul statelor membre, dovedind valoarea adăugată la nivelul Uniunii.

- **Consultări cu părțile interesate**

În conformitate cu Orientările privind o mai bună legiferare pentru evaluările paralele și evaluările impactului, Comisia a efectuat o consultare cuprinzătoare a părților interesate, pe baza unei strategii de consultare care a inclus diverse metode și instrumente. Strategia de consultare a urmărit să asigure luarea în considerare a tuturor dovezilor relevante, inclusiv a datelor privind costurile, impactul societal și beneficiile potențiale ale inițiativei. Strategia a fost concepută în conformitate cu logica de intervenție, combinând elemente retrospective și anticipative. Au fost utilizate mai multe instrumente de consultare: o consultare publică online, un sondaj online specific, interviuri aprofundate și (patru) seminare online cu părțile interesate.

Comisia a primit 215 răspunsuri la consultarea publică deschisă și la chestionarele specifice, completate de 169 de contribuții prin e-mail, în principal din partea cetățenilor, a inițiatorilor de proiecte și a asociațiilor din industria de profil. Cu sprijinul unui consultant, au fost efectuate aproximativ 80 de interviuri aprofundate cu principalele părți interesate ale Regulamentului TEN-E, pentru a furniza informații și dovezi detaliate cu privire la aspecte esențiale care nu au putut fi tratate pe larg în chestionarul specific. Patru seminare online ale părților interesate au reunit peste 40 de vorbitori și 300 de participanți, abordând elemente-cheie ale revizuirii.

În general, părțile interesate confirmă în mare măsură beneficiile aduse de TEN-E până în prezent la îndeplinirea obiectivelor generale: acesta a contribuit la integrarea pieței energiei, a atins un nivel adecvat de siguranță a aprovizionării și a contribuit la competitivitatea pieței energiei din Uniune. În ceea ce privește contribuția la obiectivele climatice și energetice pentru 2020, opiniile sunt împărțite între evaluarea pozitivă formulată de operatorii de sistem și de transport și de autoritățile naționale competente, în majoritate din Europa Centrală și de Est, și opiniile negative exprimate de o serie de ONG-uri, în special cu privire la rolul gazelor.

În general, părțile interesate consideră în mare măsură că procesul PIC permite selectarea celor mai relevante PIC pentru îndeplinirea obiectivelor TEN-E prin intermediul cooperării regionale în cadrul grupurilor regionale. Deși, în principiu, criteriile de selecție sunt considerate adecvate, părțile interesate au solicitat să se realizeze coerența cu obiectivele climatice printr-o verificare aprofundată a durabilității. De asemenea, în cazul proiectelor de rețele inteligente, criteriile sunt considerate prea restrictive de către unele ONG-uri și părți interesate din sector.

Părțile interesate au exprimat opinia că Regulamentul TEN-E nu abordează pe deplin aspecte-cheie precum integrarea mai profundă a energiei din surse regenerabile, îmbunătățirea eficienței energetice și atenuarea schimbărilor climatice. Contribuțiile au evidențiat unele neconcordanțe între Regulamentul TEN-E și alte politici sau inițiative la nivelul Uniunii, cum ar fi Pactul verde european/Strategia pe termen lung pentru decarbonizare. Ca răspuns la aceste provocări, următoarele categorii de infrastructură au fost considerate relevante pentru o viitoare includere în cadrul TEN-E: infrastructurile pe bază de hidrogen și rețelele inteligente de distribuție a gazelor, transformarea energiei electrice în gaze, rețeaua energetică cu rol de sprijinire a infrastructurilor de încărcare cu energie electrică/de realimentare cu hidrogen și rețeaua energetică din cadrul proiectelor hibride privind energia eoliană

offshore. Cu toate acestea, infrastructura dedicată hidrogenului, rețelele inteligente de gaze și tehnologiile de transformare a energiei electrice în gaze au beneficiat de sprijin mixt, în special din partea ONG-urilor. S-a manifestat un sprijin destul de scăzut din partea părților interesate, mai ales din partea societății civile, a ONG-urilor și a asociațiilor din industria energiei electrice, în ceea ce privește rețelele de CO₂ și, în special, stocarea CO₂. Cu toate acestea, analiza suplimentară a contribuțiilor primite cu privire la includerea rețelelor de CO₂ ca o categorie de infrastructură a indicat că există dovezi limitate pentru eliminarea rețelelor de CO₂ din Regulamentul TEN-E.

În ceea ce privește guvernanta și rolul diferiților actori, părțile interesate au solicitat slăbirea rolului ENTSO, consolidând în același timp rolul OD și al altor părți interesate, cum ar fi ONG-urile.

Cu toate că procedurile de acordare a autorizațiilor s-au redus de la intrarea în vigoare a Regulamentului TEN-E, eficacitatea acestora depinde în mare măsură de punerea în aplicare la nivel național, după cum au indicat diferitele părți interesate. Deși complexitatea persistentă a procedurilor naționale reprezintă una dintre cauzele acestei situații, aspectele legate de mediu ale proiectelor de interes comun și opoziția publică care cauzează proceduri judiciare îndelungate împotriva proiectelor reprezintă alte motive pentru prelungirea termenelor de autorizare. Cerințele privind consultarea publică în cadrul TEN-E par să fi sporit gradul de sensibilizare cu privire la proiectele PIC și să fi îmbunătățit atât participarea publicului, cât și încrederea în acest proces. Cu toate acestea, dispozițiile par să aibă un impact limitat asupra creșterii gradului de acceptare de către public, în principal din cauza percepției lipsei de informații (actualizate) cu privire la nevoile în materie de infrastructură și a lipsei de feedback cu privire la conceperea proiectelor.

Abordarea introdusă în TEN-E care constă în repartizarea costurilor între statele membre pentru a facilita proiectele cu beneficii transfrontaliere, respectiv mecanismul de alocare transfrontalieră a costurilor (CBCA), a fost evaluată în mare măsură ca abordând asimetriile preexistente dintre costuri și beneficii. CBCA se dovedesc a fi eficace în unele cazuri, deși evaluarea mecanismului și complexitatea obținerii datelor, timpul suplimentar până la luarea unei decizii investiționale și lipsa unor rezultate clare pe care să se bazeze decizia sunt factori care reduc satisfacția părților interesate față de proces.

Există un consens larg în rândul părților interesate cu privire la faptul că Regulamentul TEN-E are o valoare adăugată la nivelul Uniunii și că rezultatele sale nu ar fi putut fi obținute în mod individual de către statele membre. O majoritate egală a indicat faptul că aspectele abordate de Regulamentul TEN-E necesită în continuare acțiuni la nivelul Uniunii. În plus, majoritatea respondenților consideră că beneficiile Regulamentului TEN-E depășesc costurile acestuia.

- **Obținerea și utilizarea expertizei**

Propunerea și evaluarea impactului care stă la baza acesteia se întemeiază pe dovezi provenite din evaluarea Regulamentului (UE) nr. 347/2013 privind liniile directe pentru infrastructurile energetice transeuropene, din contribuția părților interesate la consultările ample desfășurate în acest sens, precum și din analiza literaturii de specialitate, din analiza portofoliului PIC și din modelare. Analiza literaturii de specialitate a inclus rezultatele unei serii de studii tematice privind elementele-cheie ale Regulamentului TEN-E, rezultatele unei evaluări la jumătatea perioadei a Regulamentului TEN-E, precum și evaluări și analize efectuate în cadrul altor inițiative relevante ale Comisiei.

Concluziile formale privind infrastructura energetică și politica conexă, adoptate în cadrul forumurilor părților interesate, au fost de asemenea luate în considerare în cadrul analizei. Rapoartele anuale de monitorizare consolidate ale ACER privind progresele înregistrate de PIC în domeniul energiei electrice și al gazelor, proiectele de capacitate incrementală și punctele virtuale de interconectare, precum și alte actualizări privind deciziile de alocare transfrontalieră a costurilor și stimulentele specifice proiectului bazate pe riscuri au fost, în egală măsură, luate în considerare.

- **Evaluarea impactului**

În urma orientărilor privind o mai bună legiferare, Comisia a efectuat o evaluare a impactului mai multor opțiuni de politică. Aceste activități s-au bazat pe consultări structurate în cadrul Comisiei, prin intermediul unui grup de coordonare interservicii.

Evaluarea impactului a fost prezentată Comitetului de control normativ (CCN) și discutată cu acesta. Recomandările formulate de CCN în primul său aviz (negativ) din 25 septembrie 2020 au vizat în special: (i) o mai bună clarificare a contextului și a elementelor-cheie ale actualului Regulament TEN-E, ii) evidențierea principalelor concluzii ale evaluării punctelor forte și a punctelor slabe ale actualului Regulament TEN-E și corelarea lor sistematică cu definiția problemei, iii) o mai bună clarificare a definiției problemei pentru a se explica mai bine modul în care cadrul TEN-E se încadrează în noul context de politică al Pactului verde și modul în care obiectivele și opțiunile se referă la probleme și la factorii care stau la baza acestora, iv) o explicație mai bună cu privire la motivul pentru care pachetul de opțiuni preferat este considerat a fi cel mai potrivit pentru abordarea problemelor identificate și v) precizarea indicatorilor de succes. Cel de-al doilea aviz al Comitetului de control normativ, dat la 1 decembrie, a fost un aviz pozitiv cu rezerve care a vizat în special: (i) clarificarea suplimentară a domeniului de aplicare și a scopului diferit al Regulamentului TEN-E și al Regulamentului privind taxonomia, ii) explicarea faptului că efectele combinate ale modificărilor propuse vor alinia selecția PIC la obiectivele de politică ale UE, inclusiv la Pactul verde, iii) clarificarea suplimentară a motivului pentru care pachetul de opțiuni preferate este considerat a fi „adaptat exigențelor viitorului” și iv) o mai bună explicare a faptului că punerea în aplicare și asigurarea respectării la nivel național reprezintă un aspect esențial pentru a permite depășirea întârzierilor și a modului în care opțiunea preferată poate contribui la implementarea la timp a PIC.

Pe parcursul activității de evaluare a impactului, au fost luate în considerare o serie de măsuri în toate domeniile pentru a aborda problemele identificate și factorii determinanți ai problemelor în vederea atingerii obiectivelor inițiativei. În urma unei evaluări a eficacității, eficienței, coerenței și proporționalității acestora, s-a constatat că un pachet de opțiuni preferate este cel mai potrivit pentru a contribui la obiectivele stabilite. Pachetul de opțiuni preferate include următoarele dispoziții principale:

- Actualizarea criteriilor de eligibilitate pentru rețelele electrice inteligente
- Excluderea infrastructurii de gaze naturale, dar includerea rețelilor de hidrogen, a rețelilor P2G (de transformare a energiei electrice în gaze) și a rețelilor inteligente de gaze
- Includerea proiectelor de interes reciproc (PIC)
- Planuri integrate de dezvoltare offshore
- Consolidarea guvernancei și a sustenabilității
- Accelerarea implementării proiectului
- Ghișeu unic pentru fiecare bazin maritim dedicat proiectelor offshore privind energia din surse regenerabile
- Includerea integrală a tuturor costurilor de investiție

În ceea ce privește viitorul domeniu de aplicare al TEN-E, o întrebare importantă este dacă să se mențină sau nu infrastructura de gaze naturale drept categorie de infrastructură eligibilă. Pe baza analizei din secțiunile 6 și 7 ale evaluării impactului, excluderea infrastructurii de gaz metan pare a fi abordarea cea mai eficientă și mai coerentă. În același timp, includerea infrastructurii pe bază de

hidrogen în domeniul de aplicare al cadrului TEN-E pare justificată, având în vedere rolul din ce în ce mai important al acesteia în ceea ce privește decarbonizarea anumitor sectoare și potențialul de schimburi transfrontaliere. Luate împreună, aceste modificări ar putea asigura faptul că viitorul TEN-E va include toate categoriile de infrastructură care sunt necesare pentru îndeplinirea obiectivelor Uniunii în materie de energie și climă în conformitate cu Pactul verde european, în special în ceea ce privește obiectivele 2030/50. În ceea ce privește viitoarea abordare a planificării infrastructurii, o schimbare radicală a planificării infrastructurii pare nejustificată, având în vedere beneficiile suplimentare limitate și creșterea semnificativă a costurilor tranzacțiilor, care reduc eficiența și pot face instrumentul mai puțin eficient în comparație cu consolidarea abordării actuale. Cu toate acestea, având în vedere particularitățile, atât în ceea ce privește situația actuală, cât și contribuția preconizată la obiectivele pe termen lung în materie de climă și energie, o schimbare mai radicală pare justificată pentru rețelele offshore.

Opțiunile referitoare la „rețelele offshore” și „planificarea infrastructurii transsectoriale” îmbunătățesc guvernanta și cadrul de planificare a infrastructurii pentru a permite identificarea proiectelor necesare tranziției energetice și a obiectivelor climatice în conformitate cu potențialul surselor regenerabile offshore ale fiecărui bazin maritim, cu protecția mediului și cu alte utilizări ale mării. Există două îmbunătățiri principale: în primul rând, introducerea unui plan integrat de dezvoltare a rețelei pentru infrastructura offshore pe baza angajamentelor comune ale statelor membre privind volumul de utilizare a energiei din surse regenerabile offshore pentru fiecare bazin maritim (abordare descendentă a planificării offshore); în al doilea rând, ajustări ale rolurilor principalilor actori implicați în dezvoltarea TYNDP, cu o supraveghere consolidată din partea Comisiei și a ACER în privința ENTSO. Opțiunile de politică privind „autorizarea” și „tratamentul normativ” vor completa aceste îmbunătățiri pentru a facilita dezvoltarea în timp util a proiectelor de interes comun identificate: a) introducerea unui ghid unic pentru infrastructura offshore pentru fiecare bazin maritim, b) accesul la proceduri judiciare în regim de urgență, dacă este cazul, și c) includerea integrală a costurilor de investiții în alocarea transfrontalieră a costurilor. Pe lângă modificările specifice rețelelor offshore, modificările vor viza domeniul de aplicare al Regulamentului TEN-E revizuit și toate categoriile de infrastructură eligibile. În cele din urmă, beneficiile de mai sus vor fi extinse la proiectele care conectează Uniunea cu țări terțe (PIR), având în vedere că se preconizează un rol din ce în ce mai important al acestora la atingerea obiectivelor climatice.

În plus, din pachetul de politici mai fac parte și o serie de opțiuni tehnice (a se vedea anexa 9 la evaluarea impactului): accelerarea procesului de autorizare, creșterea transparenței PIC, posibilitatea ca proiectele de rețele inteligente să obțină CBCA, clarificarea dispozițiilor privind CBCA și actualizarea stimulentei pentru investiții. În plus, conductele petroliere și autostrăzile de energie electrică vor fi eliminate din categoriile de infrastructură și din domeniile tematice.

Evaluarea impactului se bazează în mare măsură pe o abordare calitativă. Nu a fost posibil să se cuantifice impactul pentru toate opțiunile din cauza lipsei de date specifice proiectelor, în special în ceea ce privește noile categorii de infrastructură. În plus, modificările propuse sunt, în principal, îmbunătățiri treptate ale cadrului actual, care a fost considerat că funcționează relativ bine.

Adaptarea domeniului de aplicare al instrumentului prin asigurarea coerenței categoriilor de infrastructură cu obiectivul neutralității climatice va reduce emisiile de gaze cu efect de seră, susținută de o planificare integrată optimă și eficientă a infrastructurii, care să reducă, de asemenea, impactul potențial asupra mediului. Un proces accelerat de autorizare va permite, de asemenea, o implementare mai rapidă a proiectelor-cheie, aducând astfel beneficii socioeconomice și de mediu.

Evaluarea impactului a identificat următoarele grupuri-țintă de importanță majoră care ar putea fi afectate de această inițiativă: consumatorii și cetățenii europeni, organizațiile neguvernamentale, autoritățile de reglementare la nivelul Uniunii Europene, autoritățile de reglementare al nivel național, autoritățile naționale competente și reprezentatii lor la nivel regional și local, Rețeaua europeană a operatorilor transport și de sistem de gaze naturale (ENTSO-G) și Rețeaua europeană a operatorilor de sisteme de transport de energie electrică (ENTSO-E), organizațiile OD, inițiatorii de proiecte, inclusiv OTS și OST, producătorii de energie/industria de profil, personal universitar și experți în domeniile persistente.

Beneficiile directe ale pachetului de opțiuni de politică preferate sunt legate în principal de reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și de îmbunătățirea eficienței la scară largă printr-o abordare mai coordonată a planificării infrastructurii la nivel european și prin simplificarea autorizării proiectelor offshore. Aceste beneficii directe includ atât beneficii sociale, respectiv beneficiile pentru societate în ansamblu prin reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și prin realizarea obiectivului neutralității climatice, cât și beneficii private, respectiv reducerea costurilor administrative legate de scurtarea procedurilor de autorizare.

Măsurile de simplificare vor genera beneficii directe prin reducerea costurilor directe recurente actuale legate de sarcina administrativă ca urmare a reducerii obligațiilor de monitorizare și de raportare. Aceste beneficii directe sunt în principal beneficii private pentru anumite părți interesate, cum ar fi inițiatorii de proiecte.

Beneficiile indirecte includ beneficiile sectoriale prin stimularea cererii pentru anumite tehnologii inovatoare, care contribuie, la rândul său, la creșterea potențială a ratelor de ocupare a forței de muncă.

Evaluarea opțiunilor preferate a arătat efecte pozitive din punctul de vedere al bunăstării sociale și din punct de vedere economic pentru diferite categorii de părți interesate. Cu toate acestea, un astfel de impact al pachetului de opțiuni de politică preferate nu ar putea fi estimat și nici cuantificat monetar în totalitate, deoarece acest lucru ar fi necesitat informații privind rata de implementare pentru viitoarele PIC sau o creștere a pieței pentru categoriile de infrastructură noi sau emergente, care nu sunt disponibile și nu pot fi estimate cu un grad suficient de robustețe.

Este important să se sublinieze faptul că un criteriu general de selecție pentru fiecare proiect de interes comun este ca beneficiile sale potențiale globale să fie mai mari decât costurile pe care le presupune, inclusiv pe termen lung¹⁶.

Regulamentul TEN-E nu introduce taxe de reglementare, cum ar fi comisioane, taxe, impozite etc. Pachetul de opțiuni de politică preferate conduce la *costuri directe* în ceea ce privește costurile de conformare și sarcina administrativă pentru întreprinderi (în principal inițiatorii de proiecte) și administrații (autorități naționale competente, autorități naționale de reglementare, Comisie și ACER) pentru a respecta obligațiile sau cerințele de fond cuprinse în acest regulament. Aplicarea pachetului de opțiuni preferate conduce la *costuri indirecte* pentru cetățeni/consumatori, întreprinderi și administrații prin creșterea tarifelor de rețea pentru finanțarea investițiilor în baza reglementată a activelor (RAB). Cu toate acestea, asistența financiară din partea MIE poate atenua impactul asupra tarifelor de rețea în cazul în care un PIC prezintă externalități semnificative în ceea ce privește siguranța aprovizionării, solidaritatea sau inovarea.

În acest stadiu, nu a fost posibil să se estimeze aceste costuri pentru toate acțiunile, ele fiind considerate nesemnificative. Costurile suplimentare ar urma să fie marginale în comparație cu costurile curente¹⁷.

¹⁶ Regulamentul TEN-E, articolul 4 alineatul (1) litera (b).

Costurile suplimentare de asigurare a aplicării la nivel național și la nivelul Uniunii vor depinde de punerea în aplicare.

- **Adecvarea reglementărilor și simplificarea**

Regulamentul TEN-E revizuit va viza reducerea obligațiilor de raportare prin identificarea sinergiilor dintre procesul de raportare al autorităților competente și procesul de raportare al inițiatorilor de proiecte. Pentru a garanta transparența și accesul grupurilor regionale la stadiul cel mai actualizat de implementare a proiectului, realizând totodată economii de costuri recurente, raportul anual al autorităților competente ar putea fi integrat în raportul inițiatorilor de proiecte. În al doilea rând, obligațiile de monitorizare ale ACER vor fi reduse la raportarea bienală în timp util pentru evaluarea noilor candidați PIC¹⁸, generând câștiguri de eficiență de aproximativ 20 % din volumul de lucru al ACER în ceea ce privește raportarea, reprezentând economii anuale de 60 000 EUR (sau 0,4 ENI pe an). În al treilea rând, Regulamentul TEN-E revizuit va permite consultarea prealabilă înainte de lansarea procedurii de autorizare pentru proiectele de interes comun, în cazul în care acestea sunt deja reglementate de norme naționale în temeiul aceluiași standarde sau al unor standarde mai înalte decât cele din Regulamentul TEN-E. Participarea publicului și colaborarea cu comunitățile locale și cu părțile interesate afectate de realizarea unui PIC vor fi protejate, evitându-se totodată obligațiile care se adaugă la procedurile naționale existente. În al patrulea și ultimul rând, noile dispoziții recomandă o includere simplificată a proiectelor de interes comun existente în planurile de dezvoltare a rețelei pe zece ani (TYNDP), în care proiectele de pe lista PIC a Uniunii care au furnizat deja datele administrative și tehnice necesare procesului TYNDP pot beneficia de includerea automată în planurile ulterioare, cu condiția ca datele să rămână neschimbate.

Nu se identifică niciun impact direct în ceea ce privește costurile de asigurare a conformității sau costurile administrative pentru IMM-uri. IMM-urile ar putea beneficia de o competitivitate sporită în domeniile tehnologice care sunt incluse sau consolidate în viitorul cadru TEN-E (de exemplu, industria energiei din surse regenerabile offshore, serviciile digitale sau hidrogenul).

Inițiativa este coerentă cu piața unică digitală și cu strategia Uniunii în materie de date.

- **Drepturi fundamentale**

Nu se preconizează că inițiativa va avea un impact asupra drepturilor fundamentale.

4. IMPLICAȚIILE BUGETARE

Impactul bugetar asociat propunerii se referă la resursele Agenției pentru Cooperarea Autorităților de Reglementare din Domeniul Energiei (ACER). ACER își va asuma responsabilități suplimentare în ceea ce privește supravegherea planului de dezvoltare a rețelei pe zece ani. Acest lucru necesită un număr limitat de resurse suplimentare (1 ENI suplimentar, a se vedea fișa financiară legislativă).

¹⁷ Ecorys et al. (2020) *Support to the evaluation of Regulation (EU) No 347/2013 on guidelines for trans-European energy infrastructure* [Document de sprijin pentru evaluarea Regulamentului (UE) nr. 347/2013 privind liniile directoare pentru infrastructura energetică transeuropeană], proiect de raport final, p. 122.

¹⁸ Această opțiune corespunde contribuției ACER la consultarea părților interesate.

5. ALTE ELEMENTE

• **Planuri de punere în aplicare și modalități de monitorizare, evaluare și raportare**

Pe baza proceselor existente de monitorizare a datelor din rapoartele periodice elaborate de inițiatorii de proiecte și de autoritățile naționale de reglementare, au fost elaborați mai mulți indicatori pentru a măsura gradul de realizare a fiecărui obiectiv specific al Regulamentului TEN-E revizuit. Impactul efectiv al legislației va fi monitorizat și evaluat pe baza unui set de indicatori adaptați la obiectivele de politică specifice care trebuie atinse prin intermediul legislației. În plus, vor fi evaluate, în raport cu un set de indicatori, patru obiective operaționale legate de pachetul de opțiuni de politică. Toate datele vor fi monitorizate pe baza rapoartelor periodice ale inițiatorilor de proiecte și ale autorităților naționale de reglementare.

O revizuire a eficacității noii legislații ar trebui să aibă loc în 2026, când ar trebui să fi fost finalizat cel de-al doilea proces de selecție a PIC în temeiul noului cadru.

• **Documente explicative (în cazul directivelor)**

Regulamentul va fi pus în aplicare în mod direct și uniform în statele membre și, prin urmare, nu va necesita un document explicativ.

• **Explicarea detaliată a dispozițiilor specifice ale propunerii**

Capitolul I din regulamentul revizuit prezintă dispozițiile generale, în special obiectul și domeniul de aplicare al noilor categorii de infrastructură care au fost revizuite pentru a reflecta obiectivul general de a facilita dezvoltarea în timp util a unor infrastructuri energetice adecvate în întreaga Uniune și în vecinătatea acesteia pentru a permite îndeplinirea obiectivelor Uniunii în materie de energie și climă în conformitate cu Pactul verde european, în special în ceea ce privește obiectivele 2030/50, inclusiv obiectivul neutralității climatice, precum și integrarea pieței, competitivitatea și siguranța aprovizionării la cel mai mic cost pentru consumatori și întreprinderi.

Articolul 2 alineatul (7), articolul 4 alineatul (2) litera (c), articolul 4 alineatul (4) și anexele I, II și IV care definesc, în forma actuală, criteriile pentru rețelele electrice inteligente au fost actualizate pentru a reflecta schimbările tehnologice și pentru a include elemente privind inovarea și aspectele digitale care ar putea fi luate în considerare printre echipamentele sau instalațiile pentru rețelele inteligente. Domeniul de aplicare extins al rețelelor electrice inteligente s-a reflectat în ajustarea criteriilor de selecție. În plus, rolul inițiatorilor de proiecte a fost mai bine clarificat. Tehnologiile rețelelor inteligente trebuie, de asemenea, să contribuie la îmbunătățirea sprijinului legat de rețelele energetice pentru reîncărcarea de mare capacitate în vederea sprijinirii decarbonizării sectorului transporturilor.

Dispozițiile privind includerea elementelor referitoare la gazele naturale în domeniul de aplicare al TEN-E, în special articolul 4, precum și anexele I, II, IV reflectă în prezent îmbunătățirile semnificative aduse securității aprovizionării datorită punerii în aplicare a politicii TEN-E până în prezent. Până la începutul anilor 2020, când vor deveni operaționale proiectele de interes comun în domeniul gazelor aflate în prezent în etapa de construcție, ar fi de dorit ca Europa să realizeze o rețea de gaze bine interconectată și rezistentă la șocuri, urmând ca toate statele membre să aibă acces la cel puțin trei surse de gaze. Având în vedere că se estimează scăderea semnificativă a cererii viitoare de gaze naturale în conformitate cu obiectivele Pactului verde, infrastructura de gaze naturale nu mai are nevoie de sprijin prin intermediul politicii TEN-E.

Pe de altă parte, TEN-E revizuit reflectă peisajul în schimbare al gazelor, acordând un rol mai important gazelor din surse regenerabile și cu emisii scăzute de carbon în articolele 2, 4 și în anexele I,

II, IV, prin crearea unei noi categorii de infrastructuri pentru rețelele inteligente de gaze. Acest lucru este de natură să sprijine investițiile la nivel de distribuție și/sau de transport pentru a integra gazele verzi (de regulă, biogazul și biometanul, dar și hidrogenul) în rețea și să contribuie la gestionarea unui sistem în consecință mai complex, pe baza unor tehnologii inovatoare. Proiectele candidate ar urma să fie formate din investiții destinate creșterii nivelului de „intelligență” al unei anumite rețele de gaze și decarbonizării acesteia.

Pentru a sprijini nevoile de decarbonizare ale sectoarelor în care este greu să se facă reduceri, TEN-E va include rețele dedicate de hidrogen, noi și reconfigurate, cu relevanță transfrontalieră (inclusiv conducte de transport al hidrogenului și echipamente conexe, cum ar fi compresoarele, instalațiile de stocare și instalațiile pentru hidrogenul lichefiat) și instalații de transformare a energiei electrice în gaze peste un anumit prag, cu relevanță transfrontalieră (și anume, cu scopul de a alimenta cel puțin două state membre). Rețelele pe bază de hidrogen vor fi reflectate în mod corespunzător în planurile de dezvoltare a rețelei pe zece ani (TYNDP) la nivelul Uniunii, elaborate de Rețeaua europeană a operatorilor de transport și de sistem de transport de gaze naturale.

La articolul 4 alineatul (2) se adaugă noi criterii generale de selecție pentru a reflecta includerea proiectelor de interes reciproc în domeniul de aplicare al regulamentului dacă acestea pot demonstra beneficii socioeconomice nete semnificative pentru cel puțin două state membre ale Uniunii și cel puțin o țară terță. Astfel de proiecte ar putea fi eligibile pentru includerea în lista Uniunii în condițiile apropiierii cadrului de reglementare al țării terțe de Uniune și după demonstrarea unei contribuții la obiectivele globale ale Uniunii în materie de energie și climă în ceea ce privește siguranța aprovizionării și decarbonizarea.

Din cauza faptului că nu sunt aliniate la obiectivele de decarbonizare pe termen lung și la Pactul verde, conductele transfrontaliere de petrol nu vor mai fi incluse în regulament.

Capitolul II prezintă dispozițiile referitoare la procesul de elaborare a listelor de proiecte de interes comun ale Uniunii în cadrul grupurilor regionale, criteriile de selecție și cele de monitorizare a implementării proiectelor.

Criteriile de selecție a proiectelor acoperă în prezent un criteriu obligatoriu referitor la durabilitate pentru toate categoriile de infrastructură, împreună cu cel puțin un alt criteriu (integrarea pieței, siguranța aprovizionării, concurență) în etapa de selecție a proiectelor, pentru a asigura coerența cu evoluția nevoilor de infrastructură ale Uniunii și cu obiectivele de decarbonizare. În plus, progresele înregistrate la implementarea proiectului, împreună cu dovada transparenței și obligațiile de raportare, vor fi luate acum în considerare de grupul regional în procesul de selecție a PIC.

Noile dispoziții din capitolele II și IV vizează îmbunătățirea planificării infrastructurii pentru integrarea sistemului energetic. În acest scop, TEN-E revizuit consolidează guvernanta planului de dezvoltare a rețelei pe zece ani la nivelul Uniunii, care reprezintă o bază pentru identificarea proiectelor de interes comun din categoriile energie electrică și gaze. Deși ENTSO și OTS/OST joacă un rol important în acest proces, este nevoie de mai multă supraveghere pentru a spori încrederea în acest proces, în special în ceea ce privește definirea scenariilor pentru viitor, identificarea lacunelor și a blocajelor în materie de infrastructură pe termen lung și evaluarea proiectelor individuale. Prin urmare, datorită necesității unei validări independente, Agenția pentru Cooperarea Autorităților de Reglementare din Domeniul Energiei (denumită în continuare „agenția”) și Comisia vor deține un rol mai important în acest proces.

Dispozițiile din capitolul III vizează scurtarea procedurilor de autorizare a proiectelor de interes comun pentru a se evita întârzierea proiectelor care facilitează tranziția energetică. Ca atare, regulamentul TEN-E revizuit prevede necesitatea ca autoritățile competente să coordoneze și să identifice sinergii cu țările învecinate atunci când își elaborează manualul de proceduri, să evite cerințe suplimentare sau modificări legislative în cursul procesului de autorizare și să dea dovadă de flexibilitate în ceea ce

privește aplicarea etapelor de autorizare în funcție de categoria de infrastructură, astfel încât să se accelereze sau să se scurteze durata totală a procesului de autorizare. Regulamentul TEN-E revizuit introduce un „ghișeu unic offshore” pentru a simplifica și a accelera procesul de autorizare a rețelelor offshore pentru energia din surse regenerabile, care să aibă și rolul unei arhive a studiilor și planurilor existente privind bazinele maritime, cu scopul de a facilita procesul de autorizare a proiectelor individuale de interes comun și de a emite decizii cuprinzătoare pentru astfel de proiecte. Pentru a evita necesitatea mai multor consultări într-un stadiu incipient, consultarea prealabilă trebuie să fie opțională, în cazul în care este deja reglementată de norme naționale în temeiul aceluiași standard sau al unor standarde mai înalte decât cele din actualul Regulament TEN-E. În cadrul TEN-E revizuit, statele membre trebuie să se asigure că procedurile accelerate de soluționare a litigiilor sunt aplicabile proiectelor de interes comun în temeiul legislațiilor naționale (dacă aceste proceduri există).

Noile dispoziții consolidează în egală măsură obligația de transparență a inițiatorilor de proiecte, în calitate de proprietar al informațiilor privind implementarea PIC, în ceea ce privește publicarea și actualizarea paginilor web dedicate în toate limbile statelor membre traversate sau afectate de proiectele de interes comun. În plus, inițiatorul proiectului este obligat să ia în considerare opiniile exprimate în cadrul consultărilor publice și să demonstreze modul în care a realizat acest lucru.

Promotorul proiectului publică pe site-ul său web un raport în care explică modul în care au fost luate în considerare opiniile exprimate în cadrul consultărilor publice, indicând modificările aduse locației, traiectoriei și concepției proiectului sau justificând de ce opiniile respective nu au fost luate în considerare.

Dispozițiile de la capitolul V susțin necesitatea dezvoltării rețelei necesare pentru creșterea semnificativă preconizată a producției de energie electrică din rețelele offshore pentru sursele regenerabile de energie. TEN-E va asigura planificarea și dezvoltarea coordonată pe termen lung a rețelelor de energie electrică offshore și terestre, îndepărtându-se astfel de abordarea specifică fiecărui proiect și reducând totodată la minimum impactul asupra mediului și a climei.

Pentru a asigura utilizarea adecvată a instrumentelor de partajare a costurilor și a stimulentele de reglementare, capitolul VI revizuieste dispozițiile existente pentru a spori claritatea și transparența alocării costurilor la nivel transfrontalier și pentru a accelera investițiile în infrastructura transfrontalieră. Ca atare, TEN-E prevede obligația includerii integrale a costurilor de investiție în tarife, urmată de o evaluare a accesibilității pentru consumatori. Pentru proiecte specifice care ar putea fi expuse unor riscuri mai mari, cum ar fi tehnologiile inovatoare de transport al energiei electrice care permit integrarea pe scară largă a energiei din surse regenerabile, a resurselor de energie distribuite sau a răspunsului părții de consum în rețelele interconectate, precum și pentru proiectele privind tehnologia energetică și digitalizarea sau proiectele cu cheltuieli operaționale ridicate, cadrele de reglementare trebuie să ofere stimulente proporționale și adecvate pentru investiții.

Noile dispoziții din capitolul VII actualizează eligibilitatea proiectelor pentru asistență financiară din partea Uniunii pentru noile categorii de infrastructură. Deși proiectele de interes reciproc vor fi eligibile pentru asistență financiară din partea Uniunii, numai investițiile situate pe teritoriul Uniunii vor fi eligibile pentru asistență financiară din partea Uniunii prin Mecanismul pentru Interconectarea Europei sub formă de granturi pentru lucrări în condiții specifice.

Propunere de

REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI**privind liniile directoare pentru infrastructurile energetice transeuropene și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 347/2013**

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,
 având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 172,
 având în vedere propunerea Comisiei Europene,
 după transmiterea proiectului de act legislativ către parlamentele naționale,
 având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European¹⁹,
 având în vedere avizul Comitetului Regiunilor²⁰,
 hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară,
 întrucât:

- (1) În comunicarea sa din 11 decembrie 2019 intitulată „Pactul verde european”²¹, Comisia a prezentat o nouă strategie de creștere care are drept scop transformarea UE într-o societate echitabilă și prosperă, cu o economie modernă, competitivă și eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor, în care să nu existe emisii nete de gaze cu efect de seră în 2050 și în care creșterea economică să fie decuplată de utilizarea resurselor. Comunicarea Comisiei privind planul pentru atingerea obiectivului în materie de climă²², care propune creșterea nivelului de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră la cel puțin 55 % până în 2030 - obiectiv aprobat de Consiliul European la 11 decembrie 2020 - și evaluarea impactului care stă la baza acesteia confirmă faptul că mixul energetic al viitorului va fi foarte diferit de cel actual și subliniază necesitatea de a analiza și, dacă este necesar, de a revizui legislația privind energia. Investițiile actuale în infrastructura energetică sunt evident insuficiente pentru a transforma și a construi infrastructura energetică a viitorului. Aceasta înseamnă, de asemenea, că trebuie să existe infrastructura necesară pentru a sprijini tranziția energetică europeană, inclusiv electrificarea rapidă, extinderea producției de energie electrică din surse regenerabile, utilizarea sporită a gazelor din surse regenerabile și cu emisii scăzute de carbon, integrarea sistemului energetic și o mai amplă adoptare a soluțiilor inovatoare.
- (2) În urma propunerilor Comisiei ca parte a pachetului „Energie curată pentru toți europenii”, s-a ajuns la un acord pentru un obiectiv obligatoriu la nivelul Uniunii privind energia din surse

¹⁹ JO C , , p. .

²⁰ JO C , , p. .

²¹ Comunicarea Comisiei intitulată „Pactul verde european”, COM(2019) 640 final din 11 decembrie 2019.

²² Comunicarea Comisiei intitulată „Stabilirea unui obiectiv mai ambițios în materie de climă pentru Europa în perspectiva anului 2030 – Investirea într-un viitor neutru din punct de vedere climatic, în interesul cetățenilor”, COM (2020) 562 final din 17 septembrie 2020.

regenerabile pentru 2030 de cel puțin 32 % din consumul final de energie și la un obiectiv principal la nivelul Uniunii privind eficiența energetică de cel puțin 32,5 %.

- (3) Acordul de la Paris din 2015 privind schimbările climatice, încheiat în urma celei de a 21-a Conferințe a părților la Convenția-cadru a Națiunilor Unite asupra schimbărilor climatice („Acordul de la Paris”), stabilește un obiectiv pe termen lung de menținere a creșterii temperaturii globale cu mult sub 2 °C peste nivelurile preindustriale și de continuare a eforturilor de menținere a acestuia la 1,5 °C peste nivelurile preindustriale, subliniind importanța adaptării la efectele negative ale schimbărilor climatice și a asigurării coerenței fluxurilor de finanțare cu o traiectorie către o dezvoltare cu emisii scăzute de gaze cu efect de seră și rezilientă la schimbările climatice. La data de 12 decembrie 2019, Consiliul European a aprobat obiectivul de a realiza o Uniune Europeană neutră din punct de vedere climatic până în 2050, în conformitate cu obiectivele Acordului de la Paris.
- (4) Regulamentul (UE) nr. 347/2013 al Parlamentului European și al Consiliului²³, actualul Regulament TEN-E, stabilește norme referitoare la dezvoltarea rapidă și realizarea promptă a interoperabilității rețelelor energetice transeuropene, în scopul îndeplinirii obiectivelor de politică energetică din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, al asigurării funcționării pieței interne a energiei și a siguranței alimentării cu energie în Uniune, al promovării eficienței energetice și economisirii energiei, al dezvoltării de forme noi de energie din surse regenerabile, precum și al promovării interconectării rețelelor energetice. Regulamentul (UE) nr. 347/2013 instituie un cadru în care statele membre și părțile interesate relevante să colaboreze într-o structură regională pentru a dezvolta rețele energetice mai bine conectate, cu scopul de a conecta regiunile în prezent izolate de piețele energetice europene, de a consolida interconexiunile transfrontaliere existente și de a contribui la integrarea energiei din surse regenerabile. Prin urmărirea acelor obiective, Regulamentul (UE) nr. 347/2013 contribuie la o creștere inteligentă, sustenabilă și favorabilă incluziunii și aduce beneficii întregii Uniuni din punctul de vedere al competitivității și coeziunii economice, sociale și teritoriale.
- (5) Evaluarea Regulamentului (UE) nr. 347/2013 a arătat în mod clar că acest cadru a îmbunătățit în mod eficace integrarea rețelelor statelor membre, a stimulat comerțul cu energie și, prin urmare, a contribuit la competitivitatea Uniunii. Proiectele de interes comun în domeniul energiei electrice și al gazelor au contribuit în mod semnificativ la siguranța aprovizionării. În ceea ce privește gazele, infrastructura este în prezent bine conectată, iar reziliența aprovizionării s-a îmbunătățit substanțial din 2013. Cooperarea regională în cadrul grupurilor regionale și prin alocarea transfrontalieră a costurilor este un factor important pentru implementarea proiectelor. Cu toate acestea, în multe cazuri, alocarea transfrontalieră a costurilor nu a avut ca rezultat reducerea deficitului de finanțare al proiectului, așa cum s-a preconizat. Deși majoritatea procedurilor de autorizare au fost scurtate, în unele cazuri procesul este încă îndelungat. Asistența financiară din partea Mecanismului pentru Interconectarea Europei (MIE) a fost un factor important, deoarece granturile pentru studii au ajutat proiectele să reducă riscurile în primele stadii ale dezvoltării, în timp ce granturile pentru lucrări au sprijinit proiectele care abordează principalele blocaje, pe care finanțarea de pe piață nu le-ar putea aborda în mod suficient.

²³ Regulamentul (UE) nr. 347/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 aprilie 2013 privind liniile directoare pentru infrastructurile energetice transeuropene, de abrogare a Deciziei nr. 1364/2006/CE și de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 713/2009, (CE) nr. 714/2009 și (CE) nr. 715/2009, JO L 115, 25.4.2013, p. 39-75.

- (6) Politica TEN-E este un instrument central pentru dezvoltarea unei piețe interne a energiei și necesar pentru atingerea obiectivelor Pactului verde european. Pentru a realiza neutralitatea climatică până în 2050 și niveluri mai ridicate de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră până în 2030, Europa va avea nevoie de un sistem energetic mai integrat, care să se bazeze pe niveluri mai ridicate de electrificare bazată pe sursele regenerabile și pe decarbonizarea sectorului gazelor. Politica TEN-E poate asigura că dezvoltarea infrastructurii energetice a Uniunii sprijină tranziția energetică necesară către neutralitatea climatică, în conformitate cu principiul „eficiența energetică pe primul loc”.
- (7) Deși obiectivele Regulamentul (UE) nr. 347/2013 își mențin în mare parte valabilitatea, cadrul TEN-E actual nu reflectă încă pe deplin modificările preconizate ale sistemului energetic care vor rezulta din noul context politic, mai ales din obiectivele actualizate pentru 2030 și din obiectivul de neutralitate climatică pentru 2050 din cadrul Pactului verde european. Pe lângă noul context politic și noile obiective politice, dezvoltarea tehnologică a fost rapidă în ultimul deceniu. Această dezvoltare trebuie luată în considerare în categoriile de infrastructură care fac obiectul prezentului regulament, în criteriile de selecție a proiectelor de interes comun, precum și în coridoarele prioritare și în domeniile tematice prioritare.
- (8) Directiva (UE) 2019/944²⁴ și Directiva 2009/73/CE²⁵ ale Parlamentului European și ale Consiliului prevăd o piață internă a energiei. Deși s-au înregistrat progrese semnificative în finalizarea pieței interne a energiei, se mai pot aduce optimizări printr-o mai bună utilizare a infrastructurii energetice existente, prin integrarea unor cantități tot mai mari de energie din surse regenerabile și prin integrarea sistemului.
- (9) Infrastructura energetică a Uniunii trebuie modernizată pentru a preveni defecțiunile tehnice și a spori rezistența acestora în fața unor astfel de defecțiuni, a dezastrelor naturale sau provocate de om, a efectelor adverse ale schimbărilor climatice și a amenințărilor la adresa securității, în special în ceea ce privește infrastructurile critice europene, în temeiul Directivei 2008/114/CE a Consiliului²⁶.
- (10) Infrastructura energetică a Uniunii trebuie să fie rezilientă la efectele inevitabile care se estimează că vor fi create de schimbările climatice în Europa, în ciuda eforturilor de atenuare. Din acest motiv, este esențială intensificarea eforturilor în materie de adaptare la schimbările climatice, de consolidare a rezilienței, de prevenire a dezastrelor și de pregătire în caz de dezastre.
- (11) Siguranța alimentării, ca motor principal al Regulamentului (UE) nr. 347/2013, a fost îmbunătățită în mod semnificativ prin proiectele de interes comun. În plus, evaluarea impactului obiectivelor climatice²⁷, realizată de Comisie, preconizează o reducere semnificativă a consumului de gaze naturale, deoarece utilizarea neredusă a acestuia nu este compatibilă cu neutralitatea emisiilor de carbon. Pe de altă parte, consumul de biogaz, de hidrogen din surse regenerabile și cu emisii reduse de carbon și de combustibili gazoși sintetici va crește semnificativ până în 2050. Prin urmare, infrastructura de gaze naturale nu mai are nevoie de sprijin prin intermediul politicii TEN-E. Este necesar ca planificarea infrastructurii energetice să reflecte acest peisaj al gazelor în schimbare.

²⁴ Directiva (UE) 2019/944 a Parlamentului European și a Consiliului din 5 iunie 2019 privind normele comune pentru piața internă de energie electrică și de modificare a Directivei 2012/27/UE, JO L 158, 14.6.2019, p. 125.

²⁵ Directiva 2009/73/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iulie 2009 privind normele comune pentru piața internă în sectorul gazelor naturale și de abrogare a Directivei 2003/55/CE (JO L 211, 14.8.2009, p. 94).

²⁶ JO L 345, 23.12.2008, p. 75.

²⁷ Documentul de lucru al serviciilor Comisiei SWD(2020) 176 final.

- (12) Importanța rețelelor electrice inteligente pentru realizarea obiectivelor în materie de politică energetică și climatică ale Uniunii a fost recunoscută în Comunicarea Comisiei privind integrarea sistemului energetic²⁸. Criteriile pentru această categorie trebuie să includă evoluțiile tehnologice în ceea ce privește inovarea și aspectele digitale. În plus, trebuie clarificat rolul inițiatorilor de proiecte. Având în vedere creșterea semnificativă preconizată a cererii de energie din sectorul transporturilor, în special pentru vehiculele electrice destinate circulației pe autostrăzi și în zonele urbane, tehnologiile de rețele inteligente trebuie să contribuie, la rândul lor, la îmbunătățirea sprijinului legat de rețelele energetice pentru reîncărcarea transfrontalieră de mare capacitate în vederea sprijinirii decarbonizării sectorului transporturilor.
- (13) Comunicarea Comisiei privind integrarea sistemului energetic subliniază necesitatea unei planificări integrate a infrastructurii energetice la nivelul purtătorilor de energie, al infrastructurilor și al sectoarelor de consum. O astfel de integrare a sistemului începe de la punctul de plecare al aplicării principiului „eficiența energetică pe primul loc” și al adoptării unei abordări holistice care să depășească sectoarele individuale. Aceasta abordează, de asemenea, nevoile de decarbonizare ale sectoarelor în care reducerile sunt greu de realizat, cum ar fi anumite sectoare industriale sau moduri de transport unde electrificarea directă este, în prezent, dificil de aplicat din punct de vedere tehnic sau economic. Printre aceste investiții se numără hidrogenul și electrolizoarele, care înregistrează progrese în direcția implementării comerciale la scară largă. Strategia Comisiei privind hidrogenul acordă prioritate producției de hidrogen din energia electrică din surse regenerabile, care este cea mai curată soluție și cea mai compatibilă cu obiectivul UE privind neutralitatea climatică. Cu toate acestea, într-o fază de tranziție, sunt necesare alte forme de hidrogen cu emisii scăzute de carbon pentru a înlocui mai rapid hidrogenul existent și a lansa o economie de scară.
- (14) În plus, Strategia Comisiei privind hidrogenul²⁹ a concluzionat că, pentru implementarea prevăzută a hidrogenului, este necesară o rețea de infrastructuri de mari dimensiuni pe care doar UE și piața unică o pot oferi. În prezent, există o infrastructură specifică foarte limitată pentru transportul hidrogenului și pentru comerțul transfrontalier cu acesta. Aceasta trebuie să constea într-o cantitate semnificativă de active transformate din gaze naturale, completate de noi active dedicate hidrogenului. În plus, strategia privind hidrogenul stabilește un obiectiv strategic de creștere a capacității electrolizoarelor instalate la 40 GW până în 2030, pentru a intensifica producția de hidrogen din surse regenerabile și pentru a facilita decarbonizarea sectoarelor dependente de combustibili fosili, cum ar fi industria sau transporturile. Prin urmare, este necesar ca politica TEN-E să includă infrastructuri noi și reconfigurate de transport și de stocare a hidrogenului, precum și instalații de electroliză. Infrastructura de transport și de stocare a hidrogenului trebuie, de asemenea, să fie inclusă în planul de dezvoltare a rețelei pe zece ani la nivelul Uniunii, astfel încât să permită o evaluare cuprinzătoare și coerentă a costurilor și beneficiilor pe care le generează pentru sistemul energetic, inclusiv a contribuției sale la integrarea sectorială și la decarbonizare, cu scopul de a crea o magistrală a hidrogenului pentru Uniune.
- (15) În plus, trebuie creată o nouă categorie de infrastructură pentru rețelele inteligente de gaze, pentru a sprijini investițiile care integrează în rețea gazele din surse regenerabile și gazele cu emisii reduse de carbon, cum ar fi biogazul, biometanul și hidrogenul, și pentru a contribui la gestionarea unui sistem care va deveni astfel mai complex, pe baza tehnologiilor digitale inovatoare.

²⁸

COM(2020) 299 final.

²⁹

O strategie pentru hidrogen: pentru o Europă neutră climatic, COM(2020) 301 final.

- (16) Regulamentul (UE) nr. 347/2013 impune ca un proiect candidat de interes comun să dovedească o contribuție semnificativă la cel puțin un criteriu dintr-un set de criterii în procesul de elaborare a listei Uniunii, care poate include durabilitatea, fără ca aceasta să fie un criteriu strict necesar. Această cerință, în conformitate cu nevoile specifice ale pieței interne a energiei la momentul respectiv, a permis dezvoltarea de proiecte de interes comun care abordau doar riscurile legate de siguranța aprovizionării, fără să demonstreze beneficii în ceea ce privește sustenabilitatea. Având însă în vedere evoluția nevoilor de infrastructură și obiectivele de decarbonizare ale Uniunii, concluziile Consiliului European din iulie 2020, conform cărora cheltuielile Uniunii ar trebui să fie în concordanță cu obiectivele Acordului de la Paris și cu principiul de a nu face rău enunțat în Pactul verde european, trebuie evaluată durabilitatea în ceea ce privește integrarea în rețea a surselor regenerabile de energie sau reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, după caz, pentru a se asigura că politica TEN-E este coerentă cu obiectivele politicii energetice și climatice ale Uniunii. Durabilitatea rețelelor de transport al CO₂ este abordată din perspectiva scopului lor de a transporta dioxid de carbon.
- (17) Uniunea trebuie să faciliteze proiectele de infrastructură care leagă rețelele energetice ale Uniunii de rețelele din țări terțe, care sunt reciproc avantajoase și necesare pentru tranziția energetică și pentru realizarea obiectivelor climatice și care îndeplinesc, de asemenea, criteriile specifice ale categoriilor de infrastructură relevante în temeiul prezentului regulament, în special cu țările învecinate și cu țările cu care Uniunea a stabilit o cooperare specifică în domeniul energiei. Prin urmare, este necesar ca prezentul regulament să includă în domeniul său de aplicare proiecte de interes reciproc, dacă acestea sunt durabile și fac dovada unor beneficii socioeconomice nete semnificative pentru cel puțin două state membre și cel puțin o țară terță. Astfel de proiecte ar putea fi eligibile pentru includerea în lista Uniunii în condițiile apropierei cadrului de reglementare de cel al Uniunii și după demonstrarea unei contribuții la obiectivele globale ale Uniunii în materie de energie și climă în ceea ce privește siguranța aprovizionării și decarbonizarea. O astfel de aliniere sau convergență la nivel de reglementare trebuie să fie presupusă pentru părțile contractante la Spațiul Economic European sau la Comunitatea Energiei. În plus, țara terță cu care Uniunea cooperează la elaborarea proiectelor de interes reciproc trebuie să faciliteze un calendar similar pentru accelerarea implementării și pentru alte măsuri de sprijinire a politicilor, după cum se prevede în prezentul regulament. Prin urmare, în prezentul regulament, proiectele de interes reciproc trebuie să fie abordate la fel ca proiectele de interes comun, toate dispozițiile referitoare la proiectele de interes comun aplicându-se și proiectelor de interes reciproc, cu excepția cazului în care se prevede altfel.
- (18) În plus, pentru a atinge obiectivele Uniunii în materie de climă și energie pentru 2030 și pentru 2050, precum și obiectivul neutralității climatice, Europa trebuie să intensifice în mod semnificativ producția de energie electrică din surse regenerabile. Categoriile de infrastructură existente pentru transportul și stocarea energiei electrice sunt esențiale pentru integrarea în rețeaua electrică a creșterii semnificative a producției de energie electrică din surse regenerabile. În plus, acest lucru necesită intensificarea investițiilor în energia din surse regenerabile offshore³⁰. De asemenea, este nevoie să se abordeze coordonarea planificării și a dezvoltării pe termen lung a rețelelor electrice offshore și terestre. În special, planificarea infrastructurii offshore trebuie să treacă de la abordarea de la caz la caz la o abordare coordonată și cuprinzătoare care să asigure dezvoltarea durabilă a rețelelor offshore integrate, în conformitate cu potențialul de energie din surse regenerabile offshore al fiecărui bazin maritim, cu protecția mediului și cu alte utilizări ale mării.

³⁰

Comunicarea privind strategia offshore.

- (19) Statele membre relevante trebuie să fie în măsură să evalueze beneficiile și costurile diferitelor rețele offshore din bazinele maritime pentru energia din surse regenerabile și să efectueze o analiză preliminară a repartizării costurilor la nivelul bazinelor maritime, pentru a sprijini angajamentele politice comune în vederea dezvoltării energiei din surse regenerabile offshore la nivel maritim. Prin urmare, Comisia trebuie să elaboreze principii uniforme pentru o metodologie de partajare a costurilor și pentru calculul raportului dintre costuri și beneficii în vederea implementării planurilor integrate de dezvoltare a rețelei offshore, de natură să permită statelor membre să efectueze o evaluare adecvată.
- (20) Procesul de elaborare a planului de dezvoltare a rețelei pe zece ani la nivelul Uniunii, ca bază a identificării proiectelor de interes comun pentru categoriile energie electrică și gaze, s-a dovedit a fi eficace. Cu toate acestea, deși Rețeaua europeană a operatorilor de sisteme de transport de energie electrică (ENTSO-E) și Rețeaua europeană a operatorilor de transport și de sistem de gaze naturale (ENTSOG) joacă împreună cu OTS/OST un rol important în acest proces, este necesar un control mai strict, în special în ceea ce privește definirea scenariilor pentru viitor, identificarea lacunelor și a blocajelor de infrastructură pe termen lung și evaluarea proiectelor individuale, pentru a spori încrederea în proces. Prin urmare, având în vedere necesitatea unei validări independente, Agenția pentru Cooperarea Autorităților de Reglementare din Domeniul Energiei (denumită în continuare „agenția”) și Comisia trebuie să aibă un rol mai important în acest proces, inclusiv în procesul de elaborare a planului de dezvoltare a rețelei pe zece ani la nivelul Uniunii, în temeiul Regulamentului (UE) 2019/943 al Parlamentului European și al Consiliului³¹ și al Regulamentului (CE) nr. 715/2009 al Parlamentului European și al Consiliului³².
- (21) Este important să se asigure că numai proiectele de infrastructură pentru care nu există soluții alternative rezonabile pot primi statutul de proiect de interes comun. În acest scop, identificarea lacunelor în materie de infrastructură va respecta principiul „eficiența energetică pe primul loc” și va lua în considerare cu prioritate toate soluțiile relevante care nu sunt legate de infrastructură pentru a remedia lacunele identificate. În plus, în timpul implementării proiectului, inițiatorii de proiecte trebuie să raporteze cu privire la respectarea legislației de mediu pentru a asigura că proiectele nu aduc prejudicii semnificative mediului, în conformitate cu articolul 17 din Regulamentul (CE) nr. 2020/852³³. Pentru proiectele existente de interes comun care au ajuns la maturitate suficientă, acest lucru va fi luat în considerare în momentul selectării de către grupurile regionale a proiectelor pentru lista ulterioară a Uniunii.
- (22) Pentru a asigura stabilitatea tensiunii și a frecvenței, trebuie acordată o atenție deosebită stabilității rețelei electrice europene în această situație în schimbare, în special având în vedere creșterea ponderii energiei electrice din surse regenerabile.
- (23) În urma unor consultări aprofundate cu toate statele membre și părțile interesate, Comisia a identificat 13 priorități strategice privind infrastructura energetică transeuropeană, a căror implementare este crucială pentru realizarea obiectivelor Uniunii pentru 2030 și 2050 în ceea ce privește politica în domeniul energiei și climei. Aceste priorități acoperă diferite regiuni

³¹ Regulamentul (UE) 2019/943 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 iunie 2019 privind piața internă de energie electrică, (JO L 158, 14.6.2019, p. 54).

³² Regulamentul (CE) nr. 715/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iulie 2009 privind condițiile de acces la rețelele pentru transportul gazelor naturale și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1775/2005 (JO L 211, 14.8.2009, p. 36).

³³ Regulamentul (UE) 2020/852 privind instituirea unui cadru care să faciliteze investițiile durabile și de modificare a Regulamentului (UE) 2019/2088, JO L 198, 22.6.2020, p. 13.

geografice sau domenii tematice în domeniul transportului și stocării energiei electrice, al rețelelor offshore pentru energia din surse regenerabile, al transportului și stocării hidrogenului, al electrolizoarelor, al rețelelor inteligente de gaze, al rețelelor electrice inteligente și al transportului dioxidului de carbon.

- (24) Proiectele de interes comun trebuie să respecte criterii comune, transparente și obiective, în vederea contribuției acestora la obiectivele politicii energetice. Pentru a fi eligibile pentru includerea pe listele Uniunii, proiectele privind energia electrică și hidrogenul trebuie să facă parte din cel mai recent plan de dezvoltare a rețelei pe zece ani la nivelul Uniunii. Întrucât infrastructura pe bază de hidrogen nu este inclusă în prezent în planul de dezvoltare a rețelei pe zece ani la nivelul Uniunii, această cerință pentru proiectele privind hidrogenul trebuie să se aplice numai de la 1 ianuarie 2024 în scopul celei de-a doua liste a Uniunii elaborate în temeiul prezentului regulament.
- (25) Ar trebui înființate grupuri regionale care să propună și să evalueze proiecte de interes comun, creându-se astfel liste regionale de proiecte de interes comun. Pentru a asigura un consens larg, aceste grupuri regionale trebuie să asigure o cooperare strânsă între statele membre, autoritățile naționale de reglementare, inițiatorii proiectelor și părțile interesate. În contextul acestei cooperări, atunci când se dovedește necesar, autoritățile naționale de reglementare trebuie să ofere consultanță grupurilor regionale, printre altele cu privire la fezabilitatea aspectelor legate de reglementare ale proiectelor propuse și la fezabilitatea calendarului propus pentru aprobarea normativă.
- (26) O dată la doi ani trebuie stabilită o nouă listă a proiectelor de interes comun a Uniunii („lista Uniunii”). Proiectele de interes comun finalizate sau care nu mai îndeplinesc criteriile și cerințele relevante stabilite prin prezentul regulament nu trebuie să figureze pe următoarea listă a Uniunii. Din acest motiv, proiectele de interes comun existente, care urmează să fie incluse în următoarea listă a Uniunii, trebuie să participe la același proces de selecție pentru stabilirea listelor regionale și a listei Uniunii care se aplică și proiectelor propuse. Cu toate acestea, trebuie să se acorde atenție reducerii la minimum a poverii administrative aferente, de exemplu utilizând în măsura posibilului informațiile furnizate anterior și ținând seama de rapoartele anuale ale inițiatorilor proiectelor. În acest scop, proiectele de interes comun existente care au înregistrat progrese semnificative trebuie să beneficieze de un proces raționalizat de includere în planul de dezvoltare a rețelei pe zece ani la nivelul Uniunii.
- (27) Proiectele de interes comun trebuie implementate cât mai rapid posibil și trebuie monitorizate și evaluate cu atenție, reducând la minimum sarcina administrativă suportată de inițiatorii proiectelor. Comisia trebuie să desemneze coordonatori europeni în cazul proiectelor care se confruntă cu dificultăți deosebite. Progresele înregistrate la implementarea proiectelor specifice, precum și îndeplinirea obligațiilor care decurg din prezentul regulament, trebuie să fie luate în considerare în procesul de selecție pentru listele ulterioare ale Uniunii pentru proiectele respective.
- (28) Procesul de autorizare nu trebuie nici să antreneze sarcini administrative disproporționate în raport cu dimensiunea sau complexitatea proiectului, nici să impună bariere în calea dezvoltării rețelelor transeuropene și a accesului pe piață.
- (29) Planificarea și implementarea proiectelor de interes comun ale Uniunii în domeniul infrastructurilor energetice, de transport și de telecomunicații trebuie coordonate pentru a genera sinergii în cazurile în care acest lucru este fezabil din punct de vedere global economic sau tehnic sau din perspectiva mediului sau amenajării teritoriale, acordându-se atenția cuvenită aspectelor relevante legate de siguranță. Astfel, atunci când se planifică diferitele rețele

europene, trebuie să existe posibilitatea să se acorde prioritate integrării rețelelor de transport, de comunicații și energetice, cu scopul de a asigura folosirea unor suprafețe minime de teren și garantând totodată, acolo unde este posibil, reutilizarea rutelor existente sau dezafectate, pentru a reduce la minimum efectele negative sociale, economice, de mediu, climatice și financiare.

- (30) Proiectele de interes comun trebuie să beneficieze de un „statut prioritar” la nivel național pentru se a asigura un tratament administrativ rapid și trebuie considerate de către autoritățile competente ca fiind de interes public. Din motive de interes public superior, proiectele care au un impact negativ asupra mediului pot să fie autorizate atunci când sunt îndeplinite toate condițiile prevăzute în Directiva 92/43/CEE a Consiliului³⁴ și în Directiva 2000/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului³⁵.
- (31) Proiectele de interes comun trebuie, de asemenea, să beneficieze de „statut prioritar” la nivel național pentru a se asigura un tratament în regim de urgență în toate procedurile judiciare și litigioase aferente.
- (32) Pentru a reduce complexitatea, pentru a spori eficiența și transparența și pentru a contribui la consolidarea cooperării între statele membre, trebuie să existe o autoritate sau autorități competente care să integreze sau să coordoneze toate procesele de autorizare („ghișeu unic”).
- (33) Pentru a simplifica și a accelera procesul de autorizare a rețelelor offshore pentru energia din surse regenerabile, statele membre din jurul unui anumit bazin maritim trebuie să creeze puncte unice de contact, denumite „ghișeu unic offshore”, ținând cont de caracteristicile regionale și geografice, pentru facilitarea și coordonarea procesului de autorizare pentru astfel de proiecte. În plus, înființarea unui ghișeu unic pentru fiecare bazin maritim pentru rețelele offshore de energie din surse regenerabile este de natură să reducă complexitatea, să sporească eficiența și să accelereze procesul de autorizare a activelor de transport offshore care traversează adesea mai multe jurisdicții.
- (34) În ciuda existenței unor standarde consacrate care asigură participarea publicului la procedurile decizionale în domeniul mediului, care se aplică pe deplin proiectelor de interes comun, sunt necesare măsuri suplimentare în temeiul prezentului regulament pentru a asigura cele mai înalte standarde posibile în ceea ce privește transparența și participarea publicului la toate aspectele relevante din procedura de autorizare a proiectelor de interes comun. În cazul în care este deja reglementat de norme naționale în temeiul aceluiași standarde sau al unor standarde mai înalte ca în prezentul regulament, consultarea prealabilă înainte de procedura de autorizare trebuie să devină opțională, evitându-se duplicarea cerințelor juridice.
- (35) Punerea în aplicare corectă și coordonată a Directivei 2011/92/UE a Parlamentului European și a Consiliului³⁶, a Directivei 2001/42/CE a Parlamentului European și a Consiliului³⁷ și, după caz, a Convenției privind accesul la informație, participarea publicului la luarea deciziei și accesul la justiție în probleme de mediu, semnată la Aarhus la 25 iunie 1998³⁸ („Convenția de la

³⁴ Directiva 92/43/CEE a Consiliului din 21 mai 1992 privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră sălbatică.

(JO L 206, 22.7.1992, p. 7).

³⁵ Directiva 2000/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2000 de stabilire a unui cadru de politică comunitară în domeniul apei (JO L 327, 22.12.2000, p. 1).

³⁶ Directiva 2011/92/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 decembrie 2011 privind evaluarea efectelor anumitor proiecte publice și private asupra mediului (JO L 26, 28.1.2012, p. 1).

³⁷ Directiva 2001/42/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 27 iunie 2001 privind evaluarea efectelor anumitor planuri și programe asupra mediului (JO L 197, 21.7.2001, p. 30).

³⁸ JO L 124, 17.5.2005, p. 4.

Aarhus”), precum și a Convenției de la Espoo privind evaluarea impactului asupra mediului în context transfrontalier („Convenția de la Espoo”) trebuie să asigure armonizarea celor mai importante principii de evaluare a efectelor asupra mediului și climei, inclusiv în context transfrontalier. Comisia a emis linii directoare pentru a ajuta statele membre să definească măsuri adecvate, legislative și nelegislative, pentru a fluidiza procedurile de evaluare a impactului asupra mediului în cazul infrastructurii energetice și pentru a asigura aplicarea coerentă a procedurilor de evaluare a impactului asupra mediului obligatorii în temeiul dreptului Uniunii privind proiectele de interes comun³⁹. Statele membre trebuie să își coordoneze evaluările proiectelor de interes comun și să asigure, pe cât posibil, evaluări comune. Statele membre trebuie să fie încurajate să facă schimb de bune practici și de capacități administrative în procesele de autorizare.

- (36) Este important să se fluidizeze și să se îmbunătățească procesul de autorizare, respectându-se, în măsura posibilului și cu acordarea atenției cuvenite principiului subsidiarității, competențele și procedurile naționale în ceea ce privește construcția unor noi infrastructuri. Având în vedere necesitatea stringentă de a dezvolta infrastructuri energetice, simplificarea procesului de autorizare trebuie să prevadă un termen clar pentru luarea deciziei privind construcția proiectului de către autoritățile respective. Acest termen trebuie să determine definirea și gestionarea mai eficiente ale procedurilor și în niciun caz nu trebuie să compromită standardele înalte privind protecția mediului și participarea publicului, în conformitate cu legislația de mediu și cu participarea publicului. Prezentul regulament trebuie să stabilească termene maxime, însă statele membre pot depune eforturi pentru a realiza termene mai scurte atunci când acest lucru este fezabil și, în special, în ceea ce privește proiecte precum rețelele inteligente, care ar putea să nu necesite procese complexe de autorizare precum cele pentru infrastructura de transport. Autoritățile competente trebuie să fie responsabile de asigurarea respectării termenelor.
- (37) În cazul în care consideră că este adecvat, statele membre pot include în cadrul deciziei exhaustive decizii luate în contextul negocierilor cu proprietari individuali de terenuri pentru acordarea accesului la proprietate, a dreptului de proprietate sau a dreptului de a ocupa proprietatea, în contextul amenajării teritoriului care stabilește utilizarea generală a terenului într-o anumită regiune, inclusiv al altor proiecte, cum ar fi cele legate de autostrăzi, căi ferate, clădiri și arii naturale protejate și nu se realizează în mod specific pentru proiectul planificat și al acordării autorizării de exploatare. În contextul procesului de autorizare, un proiect de interes comun poate include infrastructurile conexe în măsura în care acest lucru este esențial pentru construcția sau funcționarea proiectului. Prezentul regulament, în principal dispozițiile privind autorizarea, participarea publicului și implementarea proiectelor de interes comun, trebuie să se aplice fără a aduce atingere dreptului internațional și celui al Uniunii, inclusiv dispozițiilor privind protecția mediului și a sănătății umane și dispozițiilor adoptate în cadrul politicii comune în domeniul pescuitului și al politicii maritime, în special celor conținute în Directiva 2014/89/UE a Parlamentului European și a Consiliului⁴⁰.
- (38) Costurile aferente elaborării, construcției, exploatarei și întreținerii proiectelor de interes comun trebuie, în general, să fie suportate în totalitate de utilizatorii infrastructurii. Proiectele de interes

³⁹ Document de orientare intitulat „Streamlining environmental assessment procedures for energy infrastructure - Projects of Common Interest (PCIs)” (Raționalizarea procedurilor de evaluare de mediu pentru infrastructura energetică - Proiecte de interes comun), https://ec.europa.eu/environment/eia/pdf/PCI_guidance.pdf.

⁴⁰ Directiva 2014/89/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 iulie 2014 de stabilire a unui cadru pentru amenajarea spațiului maritim, JO L 257, 28.8.2014, p. 135.

comun trebuie să fie eligibile pentru alocarea transfrontalieră a costurilor în cazul în care o evaluare a cererii de pe piață sau a efectelor preconizate asupra tarifelor arată că nu se poate preconiza o recuperare a costurilor prin intermediul tarifelor plătite de utilizatorii infrastructurii.

- (39) Este necesar ca discuția privind alocarea adecvată a costurilor să se bazeze pe analiza costurilor și a beneficiilor unui proiect de infrastructură, efectuată pe baza unei metodologii armonizate în ceea ce privește analiza la nivelul întregului sistem energetic, utilizând același scenariu folosit la momentul în care proiectul a fost inclus în lista proiectelor de interes comun a Uniunii în cadrul planurilor de dezvoltare a rețelei pe zece ani la nivelul Uniunii, elaborate de rețelele europene ENTSO în temeiul Regulamentului (UE) 2019/943 și al Regulamentului (CE) nr. 715/2009 și revizuite de agenție. Respectiva analiză poate să țină seama de indicatori și de valorile corespunzătoare de referință pentru a compara costurile cu investițiile pe unitate.
- (40) Piața internă a energiei fiind tot mai bine integrată, sunt necesare reguli clare și transparente pentru alocarea transfrontalieră a costurilor, în vederea accelerării investițiilor în infrastructura transfrontalieră. Este esențial să se asigure un cadru de finanțare stabil pentru dezvoltarea proiectelor de interes comun, reducând în același timp la minimum nevoia de sprijin financiar. Atunci când decid cu privire la alocarea transfrontalieră a costurilor, autoritățile naționale de reglementare trebuie să aloce integral costurile de investiții la nivel transfrontalier și să le includă în tarifele naționale și, ulterior, să stabilească dacă impactul acestora asupra tarifelor naționale ar putea reprezenta o sarcină disproporționată pentru consumatori. Autoritățile naționale de reglementare trebuie să evite riscul dublării sprijinului pentru proiecte, ținând cont de taxele și veniturile reale sau estimate. Aceste taxe și venituri trebuie să fie luate în considerare numai în măsura în care se referă la proiecte și sunt concepute pentru a acoperi costurile în cauză.
- (41) Legislația cu privire la piața internă a energiei prevede că tarifele de acces la rețele trebuie să asigure stimulente adecvate pentru investiții. Cu toate acestea, este probabil ca mai multe tipuri de proiecte de interes comun să aducă externalități care ar putea să nu fie pe deplin captate și recuperate prin sistemul de tarife obișnuit. La aplicarea legislației privind piața internă a energiei, autoritățile naționale de reglementare trebuie să asigure un cadru de reglementare și financiar stabil și previzibil care să conțină stimulente pentru proiecte de interes comun, inclusiv stimulente pe termen lung, care să fie proporționale cu nivelul riscului specific pe care îl comportă proiectul. Acest lucru trebuie să se aplice în special proiectelor transfrontaliere, tehnologiilor inovatoare de transport al energiei electrice care permit integrarea masivă a energiei din surse regenerabile, a resurselor de energie descentralizate sau a răspunsului părții de consum în rețele interconectate, precum și proiectelor din domeniul tehnologiei energetice și al digitalizării, care sunt susceptibile să suporte riscuri mai mari decât proiectele similare situate într-un stat membru sau care promet beneficii mai mari pentru Uniune. În plus, este necesar ca proiectele cu cheltuieli operaționale ridicate să aibă acces și la stimulente adecvate pentru investiții. În special, rețelele offshore pentru energia din surse regenerabile, care deservește dubla funcționalitate a interconectărilor de energie electrică și conectarea proiectelor de generare offshore din surse regenerabile, pot fi expuse unor riscuri mai mari decât proiectele comparabile de infrastructură terestră, datorită conectării lor intrinseci la activele de producție, ceea ce implică riscuri de reglementare, riscuri de finanțare precum necesitatea unor investiții anticipative, riscuri de piață și riscuri legate de utilizarea de noi tehnologii inovatoare.
- (42) Prezentul regulament trebuie să se aplice numai în cazul autorizării proiectelor de interes comun, al participării publicului la acestea și al tratamentului reglementar al acestora. Cu toate acestea, statele membre pot adopta dispoziții de drept intern pentru a aplica aceleași norme sau norme similare și altor proiecte care nu sunt considerate proiecte de interes comun în sensul

prezentului regulament. În ceea ce privește stimulentele normative, statele membre pot adopta dispoziții de drept intern pentru a aplica aceleași norme sau norme similare și proiectelor de interes comun care se încadrează în categoria stocării de energie electrică.

- (43) Statele membre care nu acordă în prezent cea mai mare importanță națională posibilă proiectelor de infrastructură energetică în ceea ce privește procesul de autorizare trebuie încurajate să ia în considerare introducerea unui astfel de grad înalt de importanță națională, în special evaluând dacă acest lucru ar putea conduce la un proces mai rapid de autorizare.
- (44) Statele membre care nu dispun în prezent de proceduri judiciare accelerate sau urgente aplicabile proiectelor de infrastructură energetică trebuie încurajate să ia în considerare introducerea unor astfel de proceduri, în special evaluând dacă acest lucru ar conduce la o implementare mai rapidă a unor astfel de proiecte.
- (45) Regulamentul (UE) nr. 347/2013 a demonstrat valoarea adăugată a mobilizării de fonduri private prin intermediul unei asistențe financiare semnificative din partea Uniunii pentru a permite implementarea unor proiecte de importanță europeană. Având în vedere situația economico-financiară și constrângerile bugetare, este necesar ca în cadrul financiar multianual să se continue sprijinul orientat, prin subvenții și instrumente financiare, care să atragă noi investitori în coridoarele și domeniile prioritare privind infrastructura energetică, menținându-se în același timp contribuția bugetară a Uniunii la un nivel cât mai scăzut.
- (46) Proiectele de interes comun trebuie să fie eligibile pentru a beneficia de asistență financiară din partea Uniunii pentru studii și, în anumite condiții, pentru lucrări în temeiul Regulamentului (UE)... [privind Mecanismul pentru Interconectarea Europei propus prin COM(2018)438] sub formă de granturi sau sub formă de instrumente financiare inovatoare pentru a se asigura că se poate acorda sprijin personalizat acelor proiecte de interes comun care nu sunt viabile în cadrul de reglementare actual și în condițiile de piață existente. Este important să se evite orice denaturare a concurenței, îndeosebi între proiectele care contribuie la realizarea aceluiași coridor prioritar al Uniunii. O astfel de asistență financiară trebuie să asigure sinergiile necesare cu fondurile structurale, pentru a finanța rețelele inteligente de distribuție a energiei și cu mecanismul Uniunii de finanțare a energiei din surse regenerabile în temeiul Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2020/1294 al Comisiei⁴¹. Este necesar ca investițiilor pentru proiectele de interes comun să li se aplice un raționament în trei etape. În primul rând, piața trebuie să aibă prioritate la investiții. În al doilea rând, dacă piața nu realizează investiții, trebuie analizate soluții de reglementare și, dacă se dovedește necesar, trebuie adaptat cadrul de reglementare relevant și trebuie asigurată aplicarea corectă a acestuia. În al treilea rând, în cazul în care primele două etape nu sunt suficiente pentru a asigura investițiile necesare pentru proiectele de interes comun, trebuie prevăzută posibilitatea acordării de asistență financiară din partea Uniunii dacă proiectul de interes comun îndeplinește criteriile de eligibilitate aplicabile. Proiectele de interes comun pot fi, de asemenea, eligibile în cadrul programului InvestEU, care este complementar finanțării prin granturi.
- (47) Granturile pentru lucrări legate de proiecte de interes reciproc trebuie să fie disponibile numai pentru investițiile situate pe teritoriul Uniunii și numai în cazul în care cel puțin două state membre contribuie financiar în mod semnificativ la costurile de investiții ale proiectului, având în vedere beneficiile acestuia.

⁴¹

Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2020/1294 al Comisiei din 15 septembrie 2020 privind mecanismul Uniunii de finanțare a energiei din surse regenerabile (JO L 303, 17.9.2020, p. 1).

- (48) Prin urmare, Regulamentele (CE) nr. 715/2009, (UE) 2019/942⁴² și (UE) 2019/943 ale Parlamentului European și ale Consiliului⁴³ și Directivele 2009/73/CE și (UE) 2019/944 ale Parlamentului European și ale Consiliului trebuie modificate în consecință.
- (49) Prin urmare, Regulamentul (UE) nr. 347/2013 trebuie abrogat.
- (50) Pentru a se asigura că alcătuirea coridoarelor prioritare și a domeniilor tematice reflectă optim dezvoltarea infrastructurii energetice și că numărul de proiecte candidate din fiecare grup rămâne adecvat și rezonabil pentru a permite o evaluare aprofundată și cuprinzătoare și pentru a se asigura că lista proiectelor de interes comun a Uniunii se limitează la proiectele care contribuie cel mai mult la implementarea coridoarelor strategice și a domeniilor tematice prioritare strategice în domeniul infrastructurii energetice, este necesar să se delege Comisiei competența de a adopta acte în conformitate cu articolul 290 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene:
- pentru a completa prezentul regulament prin revizuirea domeniului de aplicare și a componenței coridoarelor și domeniilor tematice prioritare și prin adoptarea de noi liste de coridoare și domenii tematice prioritare;
 - pentru a modifica anexele la prezentul regulament astfel încât să se adopte și să se revizuiască lista proiectelor de interes comun a Uniunii, respectându-se totodată dreptul statelor membre și al țărilor terțe de a aproba proiecte de interes comun sau proiecte de interes reciproc legate de teritoriul lor.
- Ținând seama de necesitatea de a asigura îndeplinirea obiectivelor prezentului regulament și având în vedere numărul de proiecte de pe listele Uniunii până în prezent, numărul total al proiectelor de interes comun trebuie să rămână gestionabil și, în consecință, nu poate depăși cu mult 220. Atunci când pregătește și elaborează acte delegate, Comisia trebuie să asigure transmiterea simultană, corespunzătoare și în timp util a documentelor relevante către Parlamentul European și Consiliu. Atunci când consideră că este necesar, Parlamentul European și Consiliul își pot trimite proprii experți la reuniunile grupurilor de experți ale Comisiei la care sunt invitați experți din statele membre și care se referă la pregătirea actelor delegate. Discuțiile din cadrul grupurilor regionale sunt esențiale pentru adoptarea de către Comisie a actelor delegate de stabilire a listelor de proiecte de interes comun. Prin urmare, este oportun ca, în măsura în care este posibil și compatibil cu cadrul prezentului regulament, Parlamentul European și Consiliul să fie informate cu privire la reuniunile grupurilor regionale și să poată trimite experți la reuniunile acestora, în conformitate cu Acordul interinstituțional din 2016 privind o mai bună legiferare⁴⁴.
- (51) Pentru a asigura condiții uniforme pentru punerea în aplicare a prezentului regulament în ceea ce privește procedurile transfrontaliere de alocare a costurilor și pentru a permite statelor membre să evalueze beneficiile și costurile diferitelor rețele offshore din bazinele maritime pentru energia din surse regenerabile, având în vedere, de asemenea, piața și mecanismele financiare pentru siturile de producție, cum ar fi sprijinul deja acordat, și să efectueze o analiză

⁴² Regulamentul (UE) 2019/942 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 iunie 2019 de instituire a Agenției Uniunii Europene pentru Cooperarea Autorităților de Reglementare din Domeniul Energiei (JO L 158, 14.6.2019, p. 22).

⁴³ Regulamentul (UE) 2019/943 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 iunie 2019 privind piața internă de energie electrică, JO L 158, 14.6.2019, p. 54.

⁴⁴ JO L 123, 12.5.2016, p. 1–14. Acord interinstituțional între Parlamentul European, Consiliul Uniunii Europene și Comisia Europeană privind o mai bună legiferare.

preliminară a repartizării costurilor la nivelul bazinelor maritime, este necesar să i se confere Comisiei competențe de executare în conformitate cu articolul 291 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene. Respectivele competențe trebuie exercitate în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului⁴⁵. Procedura de consultare trebuie utilizată pentru adoptarea respectivelor acte de punere în aplicare.

- (52) Deoarece obiectivul prezentului regulament, și anume elaborarea și interoperabilitatea rețelelor energetice transeuropene și conectarea la aceste rețele, nu poate fi realizat în mod satisfăcător de către statele membre și poate fi, prin urmare, realizat mai bine la nivelul Uniunii, aceasta poate adopta măsuri în conformitate cu principiul subsidiarității, prevăzut la articolul 5 din Tratatul privind Uniunea Europeană. În conformitate cu principiul proporționalității, astfel cum este prevăzut la respectivul articol, prezentul regulament nu depășește ceea ce este necesar pentru realizarea acestor obiective,

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

CAPITOLUL I

DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1

Obiect

(1) Prezentul regulament stabilește linii directoare privind realizarea promptă a dezvoltării și interoperabilității coridoarelor și domeniilor prioritare privind infrastructurile energetice transeuropene prevăzute în anexa I („coridoarele și domeniile prioritare privind infrastructura energetică”), care contribuie la obiectivele Uniunii privind clima și energia pentru 2030 și la obiectivul neutralității climatice până în 2050.

(2) În special, prezentul regulament:

- (a) abordează chestiunea identificării proiectelor de interes comun necesare pentru implementarea coridoarelor și domeniilor prioritare care se încadrează în categoriile de infrastructură energetică referitoare la energia electrică, la rețelele inteligente de gaze, la hidrogen, la electrolizoare și la dioxidul de carbon, prevăzute în anexa II („categorii de infrastructuri energetice”);
- (b) facilitează implementarea promptă a proiectelor de interes comun, prin fluidizarea, coordonarea mai îndeaproape și accelerarea procedurilor de autorizare și prin îmbunătățirea participării publicului;
- (c) prevede norme și linii directoare privind alocarea transfrontalieră a costurilor și stimulente legate de risc pentru proiectele de interes comun;
- (d) stabilește condițiile de eligibilitate pentru proiectele de interes comun care vor beneficia de asistență financiară din partea Uniunii;
- (e) abordează identificarea proiectelor de interes reciproc.

⁴⁵

JO L 55, 28.2.2011, p. 13.

Definiții

Pe lângă definițiile din Directivele 2009/73/CE, (UE) 2018/2001⁴⁶ și (UE) 2019/944 ale Parlamentului European și ale Consiliului și din Regulamentele (CE) nr. 715/2009, (UE) 2019/942 și (UE) 2019/943, în sensul prezentului regulament se aplică următoarele definiții:

- (1) „infrastructură energetică” înseamnă orice echipament sau instalație fizică care se încadrează în categoriile de infrastructuri energetice, care este situată în Uniune sau care leagă Uniunea de una sau mai multe țări terțe;
- (2) „decizie exhaustivă” înseamnă decizia finală sau setul de decizii luate de o autoritate sau de autorități ale unui stat membru, cu excepția instanțelor judecătorești, care stabilește dacă un inițiator de proiect este autorizat sau nu să construiască infrastructura energetică pentru a realiza un proiect de interes comun, având posibilitatea de a demara sau de a procura și demara lucrările de construcție necesare („gata de executarea construcției”), fără a aduce atingere niciunei decizii luate în contextul unei căi de atac administrative;
- (3) „proiect” înseamnă una sau mai multe linii, conducte, unități, echipamente sau instalații care se încadrează în categoriile de infrastructuri energetice;
- (4) „proiect de interes comun” înseamnă un proiect necesar pentru implementarea coridoarelor și domeniilor prioritare privind infrastructura energetică prevăzute în anexa I și care face parte din lista proiectelor de interes comun la nivelul Uniunii menționată la articolul 3;
- (5) „proiect de interes reciproc” înseamnă un proiect promovat de Uniune în cooperare cu țări terțe;
- (6) „strangulare în infrastructura energetică” înseamnă limitarea fluxurilor fizice dintr-un sistem energetic din cauza capacității insuficiente de transport, incluzând, printre altele, absența infrastructurii;
- (7) „inițiator al proiectului” înseamnă oricare dintre următorii:
 - (a) un OTS/OST sau un operator de distribuție ori alt operator sau investitor care elaborează un proiect de interes comun; sau
 - (b) dacă există mai mulți OTS/OST, operatori de distribuție, alți operatori, investitori sau orice grup format din aceste categorii de operatori, entitatea cu personalitate juridică în temeiul legislației naționale aplicabile, care a fost desemnată prin contract încheiat între aceștia și care are capacitatea de a-și asuma obligații juridice și datorii financiare în numele părților la contract;
- (8) „rețea electrică inteligentă” înseamnă o rețea de energie electrică în care operatorul de rețea poate monitoriza digital acțiunile utilizatorilor conectați la aceasta, precum și tehnologiile informației și comunicațiilor (TIC) pentru comunicarea cu operatorii de rețea, producătorii, consumatorii și/sau prosumatorii aferenți, în vederea transportului energiei electrice într-un mod durabil, rentabil și sigur;
- (9) „rețea inteligentă de gaze” înseamnă o rețea de gaze care utilizează soluții digitale inovatoare pentru a integra, într-un mod eficient din punctul de vedere al costurilor, o multitudine de surse de gaze cu emisii scăzute de carbon și regenerabile, în conformitate cu nevoile

⁴⁶ Directiva (UE) 2018/2001 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, JO L 328, 21.12.2018, p. 82.

consumatorilor și cu cerințele de calitate a gazului, cu scopul de a reduce amprenta de carbon a consumului de gaze aferent, de a permite folosirea unei ponderi mai mare a gazelor din surse regenerabile și cu emisii scăzute de carbon și de a crea legături cu alți purtători de energie și cu alte sectoare energetice;

- (10) „autorități vizate” înseamnă autoritățile care, în temeiul legislației naționale, sunt competente să emită diferite permise și autorizații legate de planificarea, proiectarea și construcția de bunuri imobile, inclusiv legate de infrastructura energetică;
- (11) „lucrări” înseamnă cumpărarea, furnizarea și implementarea de componente, sisteme și servicii, inclusiv programe informatice, realizarea activităților de dezvoltare, construcție și instalare aferente unui proiect, recepția instalațiilor și lansarea unui proiect;
- (12) „studii” înseamnă activitățile necesare pentru a pregăti implementarea proiectului, precum studiile pregătitoare, de fezabilitate, de evaluare, de testare și de validare, inclusiv programe informatice, și orice alte măsuri de asistență tehnică, inclusiv acțiunile prealabile de definire și de dezvoltare completă a unui proiect, precum și de luare a deciziilor privind finanțarea proiectului, cum ar fi recunoașterea amplasamentelor în cauză și pregătirea pachetului financiar;
- (13) „autoritate națională de reglementare” înseamnă o autoritate națională de reglementare desemnată în conformitate cu articolul 39 alineatul (1) din Directiva 2009/73/CE sau cu articolul 57 alineatul (1) din Directiva (UE) 2019/944 sau;
- (14) „punere în funcțiune” înseamnă procesul de dare în exploatare a unui proiect, după ce acesta a fost construit;
- (15) „autorități naționale de reglementare relevante” înseamnă autoritățile naționale de reglementare din statele membre cărora proiectul le aduce un impact pozitiv semnificativ;
- (16) „adaptarea la schimbările climatice” este un proces care asigură faptul că reziliența infrastructurii energetice la potențialele efecte negative ale schimbărilor climatice este asigurată printr-o evaluare a vulnerabilității la schimbările climatice și a riscurilor, inclusiv prin măsuri de adaptare relevante.

CAPITOLUL II

PROIECTE DE INTERES COMUN ȘI PROIECTE DE INTERES RECIPROC

Articolul 3

Lista de proiecte de interes comun și de proiecte de interes reciproc a Uniunii

(1) Se instituie grupuri regionale („grupuri”), astfel cum se stabilește în secțiunea 1 din anexa III. Componenta fiecărui grup are la bază fiecare coridor și domeniu prioritar și acoperirea geografică a acestora, în conformitate cu anexa I. Competențele decizionale în cadrul grupurilor sunt limitate la statele membre și la Comisie, desemnate ca organism decizional al grupurilor în scopurile respective.

Comisia este împuternicită să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 20 pentru a completa prezentul regulament în ceea ce privește domeniul de aplicare și componenta coridoarelor și domeniilor prioritare.

(2) Fiecare grup își adoptă propriul regulament de procedură, având în vedere dispozițiile din anexa III.

(3) Organismul decizional al fiecărui grup adoptă o listă regională de proiecte de interes comun propuse, elaborată conform procesului stabilit în secțiunea 2 din anexa III, în funcție de contribuția fiecărui proiect la implementarea coridoarelor și domeniilor prioritare privind infrastructura energetică și în funcție de îndeplinirea criteriilor prevăzute la articolul 4.

Atunci când un grup își elaborează lista regională:

(a) fiecare propunere individuală de proiect de interes comun necesită aprobarea statelor al căror teritoriu este vizat de proiect; dacă un stat membru nu își dă aprobarea, acesta prezintă grupului în cauză motive justificate pentru această decizie;

(b) grupul ține seama de avizul Comisiei, care vizează asigurarea unui număr total ușor de gestionat de proiecte de interes comun.

(4) Comisia este împuternicită să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 20 din prezentul regulament, care să modifice anexele la prezentul regulament pentru a stabili lista de proiecte de interes comun a Uniunii („lista Uniunii”), sub rezerva articolului 172 al doilea paragraf din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene.

Atunci când își exercită competențele, Comisia se asigură că lista Uniunii este stabilită la fiecare doi ani, pe baza listelor regionale adoptate de organisme decizionale ale grupurilor, în conformitate cu secțiunea 1 punctul 2 din anexa III, cu respectarea procedurii stabilite la alineatul (3) din prezentul articol.

Prima listă a Uniunii în temeiul prezentului regulament se adoptă cel târziu până la 30 noiembrie 2023.

(5) Atunci când adoptă lista Uniunii pe baza listelor regionale, Comisia:

(a) se asigură că sunt incluse numai proiectele care îndeplinesc criteriile menționate la articolul 4;

(b) asigură coerența transregională, ținând seama de avizul Agenției pentru Cooperarea Autorităților de Reglementare din Domeniul Energiei (denumită în continuare „agenția”), astfel cum se menționează în anexa III secțiunea 2 punctul 12;

(c) ține seama de avizele statelor membre, astfel cum se menționează în anexa III secțiunea 2 punctul 9;

(d) vizează înscrierea unui număr total ușor de gestionat de proiecte de interes comun pe lista Uniunii.

(6) Proiectele de interes comun incluse pe lista Uniunii în temeiul alineatului (4) din prezentul articol în cadrul categoriilor de infrastructură energetică stabilite la punctul 1 literele (a), (b), (c) și (e) din anexa II devin parte integrantă din planurile regionale de investiții relevante, în conformitate cu articolul 34 din Regulamentul (UE) 2019/943 și cu articolul 12 din Regulamentul (CE) nr. 715/2009, precum și din planurile naționale relevante de dezvoltare a rețelei pe zece ani, în conformitate cu articolul 51 din Directiva (UE) 2019/944 și cu articolul 22 din Directiva 2009/73/CE și din alte planuri naționale privind infrastructura care ar putea fi vizate, după caz. Proiectele respective primesc cel mai înalt grad de prioritate posibil în cadrul fiecăruia dintre aceste planuri. Prezentul alineat nu se aplică proiectelor de interes reciproc.

Articolul 4

Criterii pentru proiectele de interes comun și pentru proiectele de interes reciproc

(1) Proiectele de interes comun îndeplinesc următoarele criterii generale:

- (a) proiectul este necesar cel puțin pentru unul dintre coridoarele și domeniile prioritare privind infrastructura energetică;
- (b) potențialele beneficii generale ale proiectului, evaluate în conformitate cu criteriile specifice corespunzătoare de la alineatul (3), depășesc costurile acestuia, inclusiv pe termen lung;
- (c) proiectul îndeplinește oricare dintre următoarele criterii:
 - (i) implică cel puțin două state membre, traversând în mod direct frontiera dintre două sau mai multe state membre;
 - (ii) este situat pe teritoriul unui stat membru și are un impact transfrontalier semnificativ, conform punctului 1 din anexa IV.

(2) Proiectele de interes reciproc îndeplinesc următoarele criterii generale:

- (a) proiectul contribuie în mod semnificativ la obiectivele de decarbonizare ale Uniunii și ale țării terțe și la durabilitate, printre altele prin integrarea energiei din surse regenerabile în rețea și prin transportul energiei din surse regenerabile către principalele centre de consum și situri de stocare și
- (b) potențialele beneficii generale ale proiectului, evaluate în conformitate cu criteriile specifice corespunzătoare de la alineatul (3), depășesc costurile acestuia, inclusiv pe termen lung;
- (c) proiectul este situat pe teritoriul a cel puțin unui stat membru și a cel puțin unei țări terțe și are un impact transfrontalier semnificativ, conform punctului 2 din anexa IV;
- (d) în ceea ce privește partea situată pe teritoriul Uniunii, proiectul este în conformitate cu Directiva 2009/73/CE și cu Directiva (UE) 2019/944, în cazul în care se încadrează în categoriile de infrastructură descrise la punctele 1 și 3 din anexa II;
- (e) țara terță sau țările terțe implicate prezintă un nivel ridicat de aliniere sau de convergență a reglementărilor pentru a sprijini obiectivele generale de politică ale Uniunii, în special pentru a asigura:
 - i) o piață internă a energiei care funcționează bine;
 - ii) siguranța aprovizionării cu energie bazată pe cooperare și solidaritate;
 - iii) un sistem energetic, inclusiv producția, transportul și distribuția energiei, în curs de decarbonizare, în conformitate cu Acordul de la Paris și cu obiectivele climatice ale Uniunii; și, în special, evitarea relocării emisiilor de dioxid de carbon;
- (f) țara terță sau țările terțe implicate sprijină statutul prioritar al proiectului, astfel cum este stabilit la articolul 7, și se angajează să respecte un calendar similar pentru punerea în aplicare accelerată și alte măsuri de sprijin privind politicile și reglementările aplicabile proiectelor de interes comun din Uniune.

(3) În cazul proiectelor de interes comun care se încadrează în categoriile specifice de infrastructură energetică, se aplică următoarele criterii specifice:

(a) pentru proiectele de transport și stocare a energiei electrice care se încadrează în categoriile de infrastructură energetică stabilite la punctul 1 literele (a), (b), (c) și (e) din anexa II, proiectul trebuie să contribuie în mod semnificativ la durabilitate prin integrarea energiei din surse regenerabile în rețea și prin transportul energiei din surse regenerabile către principalele centre de consum și situri de stocare, precum și la cel puțin unul dintre următoarele criterii specifice:

- (i) integrarea pieței, printre altele prin eliminarea izolării a cel puțin unui stat membru și reducerea blocajelor în infrastructura energetică; concurență și flexibilitatea sistemului;
- (ii) siguranța aprovizionării, printre altele prin interoperabilitate, flexibilitatea sistemului, securitate cibernetică, conexiuni adecvate și operarea în siguranță și în mod fiabil a sistemului.

(b) pentru proiectele de rețele electrice inteligente care se încadrează în categoria de infrastructură energetică stabilită la punctul 1 litera (d) din anexa II, proiectul trebuie să contribuie în mod semnificativ la durabilitate prin integrarea energiei din surse regenerabile în rețea și la cel puțin două dintre următoarele criterii specifice:

- (i) siguranța aprovizionării, inclusiv prin eficiența și interoperabilitatea transportului și distribuției energiei electrice în exploatarea zilnică a rețelei, evitarea congestiilor, precum și integrarea și implicarea utilizatorilor rețelei;
- (ii) integrarea pieței, inclusiv prin exploatarea eficientă a sistemului și utilizarea interconexiunilor;
- (iii) siguranța rețelei, flexibilitatea și calitatea aprovizionării, inclusiv prin adoptarea pe scară mai largă a inovării în ceea ce privește echilibrarea, securitatea cibernetică, monitorizarea, controlul sistemului și corectarea erorilor.

(c) în ceea ce privește proiectele privind transportul dioxidului de carbon care se încadrează în categoriile de infrastructură energetică stabilite la punctul 5 din anexa II, proiectul trebuie să contribuie semnificativ la toate criteriile specifice următoare:

- (i) evitarea emisiilor de dioxid de carbon, menținând în același timp siguranța aprovizionării cu energie;
- (ii) creșterea rezilienței și a siguranței transportului dioxidului de carbon;
- (iii) utilizarea eficientă a resurselor, prin conectarea unor surse multiple de dioxid de carbon și situri de stocare prin infrastructuri comune și reducerea la minimum a presiunii asupra mediului și a riscurilor la adresa mediului.

(d) pentru proiectele privind hidrogenul care se încadrează în categoriile de infrastructură energetică stabilite la punctul 3 din anexa II, proiectul trebuie să contribuie în mod semnificativ la durabilitate, inclusiv prin reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, prin intensificarea utilizării hidrogenului din surse regenerabile și prin sprijinirea generării de energie din surse regenerabile variabile, oferind flexibilitate și/sau soluții de stocare. În plus, proiectul trebuie să contribuie în mod semnificativ la cel puțin unul dintre următoarele criterii specifice:

- (i) integrarea pieței, inclusiv prin conectarea rețelelor de hidrogen existente sau emergente ale statelor membre sau prin contribuția în alt mod la crearea unei rețele la nivelul Uniunii pentru transportul și stocarea hidrogenului și prin asigurarea interoperabilității sistemelor conectate;

- (ii) siguranța aprovizionării și flexibilitatea, printre altele prin conexiuni adecvate și prin facilitarea exploatarei sigure și fiabile a sistemului;
 - (iii) concurența, inclusiv prin permiterea accesului la surse de aprovizionare multiple și la utilizatori de rețea multipli în mod transparent și nediscriminatoriu.
- (e) în cazul electrolizoarelor care se încadrează în categoria stabilită la punctul 4 din anexa II, proiectul trebuie să contribuie în mod semnificativ la toate criteriile specifice următoare:
- (i) durabilitate, inclusiv prin reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și prin intensificarea utilizării hidrogenului din surse regenerabile.
 - (ii) siguranța aprovizionării, inclusiv prin contribuția la exploatarea sigură, eficientă și fiabilă a sistemului sau prin oferirea de soluții de stocare și/sau de flexibilitate, cum ar fi răspunsul părții de consum și serviciile de echilibrare;
 - (iii) facilitarea integrării inteligente a sectorului energetic prin conectarea diferiților purtători de energie și a diferitelor sectoare energetice.
- (f) pentru proiectele de rețele inteligente de gaze care se încadrează în categoria de infrastructură energetică stabilită la punctul 2 din anexa II, proiectul trebuie să contribuie în mod semnificativ la durabilitate prin facilitarea integrării gazelor din surse regenerabile și cu emisii scăzute de dioxid de carbon, cum ar fi biometanul sau hidrogenul din surse regenerabile, în rețelele de distribuție și transport de gaze, în vederea reducerii emisiilor de gaze cu efect de seră. În plus, proiectul trebuie să contribuie în mod semnificativ la cel puțin unul dintre următoarele criterii specifice:
- (i) siguranța rețelei și calitatea aprovizionării prin îmbunătățirea eficienței și interoperabilității transportului și distribuției de gaze în cadrul exploatarei zilnice a rețelei, printre altele, prin abordarea provocărilor generate de injectarea de gaze de diferite calități, grație implementării unor tehnologii inovatoare, și a celor generate de securitatea cibernetică;
 - (ii) funcționarea pieței și serviciile către clienți;
 - (iii) facilitarea integrării inteligente a sectorului energetic prin crearea de legături cu alți purtători de energie și sectoare energetice și facilitarea răspunsului părții de consum.
- (4) În ceea ce privește proiectele care se încadrează în categoriile de infrastructură energetică stabilite la punctele 1-4 din anexa II, contribuția la criteriile enumerate la alineatul (3) din prezentul articol se evaluează în conformitate cu indicatorii stabiliți la punctele 3-7 din anexa IV.
- (5) Pentru a facilita evaluarea tuturor proiectelor care ar putea fi eligibile ca proiecte de interes comun și care ar putea fi incluse pe o listă regională, fiecare grup evaluează, în mod transparent și obiectiv, contribuția fiecărui proiect la implementarea aceluiași coridor sau domeniu prioritar. Fiecare grup își stabilește metoda de evaluare pe baza contribuției globale la criteriile menționate la alineatul (3). Respectiva evaluare are ca rezultat un clasament al proiectelor pentru uzul intern al grupului. Nici lista regională, nici cea a Uniunii nu conțin clasamente, iar clasamentul menționat nu este folosit pentru niciun alt scop ulterior, cu excepția celui menționat în secțiunea 2 punctul 14 din anexa III.
- Atunci când evaluează proiecte, fiecare grup acordă atenția cuvenită următoarelor aspecte:

- (a) caracterul imperios al fiecărui proiect propus pentru îndeplinirea obiectivelor de politică energetică ale Uniunii privind decarbonizarea, integrarea pieței, concurența, durabilitatea și siguranța aprovizionării;
- (b) complementaritatea cu alte proiecte propuse;
- (c) pentru proiectele propuse care sunt, la momentul respectiv, proiecte de interes comun, progresele înregistrate în punerea în aplicare a proiectului și respectarea obligațiilor de raportare și de transparență.

În ceea ce privește proiectele de rețele electrice inteligente și proiectele de rețele inteligente de gaze care se încadrează în categoria de infrastructură energetică stabilită la punctul 1 litera (d) și la punctul 2 din anexa II, clasificarea se realizează pentru proiectele care afectează aceleași două state membre și se acordă atenția cuvenită și numărului de utilizatori afectați de proiect, consumului anual de energie și cotei energiei generate din surse nedispecerizabile din zona unde se află acești utilizatori.

Articolul 5

Punere în aplicare și monitorizare

(1) Inițiatorii proiectelor elaborează un plan de implementare pentru proiectele de interes comun, inclusiv un calendar privind fiecare dintre următoarele aspecte:

- (a) studii de fezabilitate și de proiectare, inclusiv în ceea ce privește adaptarea la schimbările climatice și respectarea legislației de mediu și a principiului „de nu prejudicia în mod semnificativ”;
- (b) aprobarea din partea autorității de reglementare sau a oricărei alte autorități vizate;
- (c) construcția și punerea în funcțiune;
- (d) programul de autorizare menționat la articolul 10 alineatul (5) litera (b).

(2) OTS/OST, operatorii de distribuție și alți operatori cooperează în vederea facilitării dezvoltării proiectelor de interes comun din zona lor.

(3) Agenția și grupurile implicate monitorizează progresele realizate în implementarea proiectelor de interes comun și, dacă este necesar, fac recomandări pentru a facilita implementarea proiectelor de interes comun. Grupurile pot solicita să fie furnizate informații suplimentare în conformitate cu alineatele (4), (5) și (6), pot convoca întâlniri cu părțile relevante și pot invita Comisia să verifice la fața locului informațiile furnizate.

(4) Până la data de 31 decembrie a fiecărui an care urmează anului de includere a unui proiect de interes comun pe lista Uniunii în temeiul articolului 3, inițiatorii proiectului prezintă autorității competente menționate la articolul 8 un raport anual pentru fiecare proiect care se încadrează în categoriile stabilite la punctele 1-4 din anexa II.

Respectivul raport oferă detalii referitoare la:

- (a) progresele înregistrate în dezvoltarea, construcția și punerea în funcțiune a proiectului, în special în ceea ce privește procedurile de autorizare și consultare, respectarea legislației de mediu, inclusiv a principiului „de nu prejudicia în mod semnificativ”, precum și măsurile de adaptare la schimbările climatice luate;
- (b) după caz, întârzierile față de planul de punere în aplicare, motivele acestor întârzieri și detalii privind alte dificultăți întâlnite;
- (c) după caz, un plan revizuit care vizează depășirea întârzierilor.

(5) Până la 31 ianuarie a fiecărui an, autoritățile competente menționate la articolul 8 prezintă agenției și grupului respectiv raportul menționat la alineatul (4) din prezentul articol, completat cu informații cu privire la progresele și, dacă este cazul, întârzierile în implementarea proiectelor de interes comun situate pe teritoriul lor, cu privire la procedura de autorizare, precum și la motivele unor astfel de întârzieri. Contribuția autorităților competente la raport se marchează în mod clar ca atare și este redactată fără a modifica textul introdus de inițiatorii proiectului.

(6) Până la data de 30 aprilie a fiecărui an în care ar trebui adoptată o nouă listă a Uniunii, agenția prezintă grupurilor un raport consolidat privind proiectele de interes comun care intră în sfera de competență a autorităților naționale de reglementare, evaluând progresele înregistrate și formulând, după caz, recomandări cu privire la modalitățile de depășire a întârzierilor și a dificultăților întâmpinate. Raportul consolidat evaluează, de asemenea, în conformitate cu dispozițiile articolului 5 din Regulamentul (UE) 2019/942, implementarea coerentă a planurilor de dezvoltare a rețelei la nivelul Uniunii cu privire la coridoarele și domeniile prioritare privind infrastructura energetică.

(7) Dacă punerea în funcțiune a unui proiect de interes comun suferă întârzieri față de planul de implementare din alte motive decât din motive imperative independente de voința inițiatorului proiectului, se aplică următoarele măsuri:

(a) în condițiile în care măsurile prevăzute la articolul 51 alineatul (7) litera (a), (b) sau (c) din Directiva (UE) 2019/944 și la articolul 22 alineatul (7) litera (a), (b) sau (c) din Directiva 2009/73/CE sunt aplicabile în conformitate cu legislațiile naționale respective, autoritățile naționale de reglementare se asigură că se efectuează investiția;

(b) dacă măsurile autorităților naționale de reglementare în temeiul literei (a) nu sunt aplicabile, inițiatorul proiectului alege o parte terță care să finanțeze sau să construiască întregul proiect sau o parte din acesta. Inițiatorul proiectului face acest lucru înainte ca întârzierea față de data punerii în funcțiune din planul de implementare să depășească doi ani;

(c) dacă nu se alege o parte terță în conformitate cu litera (b), statul membru sau, atunci când statul membru a prevăzut acest lucru, autoritatea națională de reglementare poate, în termen de două luni de la expirarea perioadei menționate la litera (b), să desemneze o parte terță pentru finanțarea sau construirea proiectului, pe care inițiatorul proiectului trebuie să o accepte;

(d) dacă întârzierea față de data punerii în funcțiune din planul de implementare depășește doi ani și două luni, Comisia, cu condiția unui acord și în deplină cooperare cu statele membre în cauză, poate lansa o cerere de propuneri deschisă oricărei părți terțe capabile să devină inițiator al proiectului în vederea construirii proiectului în conformitate cu un calendar convenit;

(e) atunci când se aplică litera (c) sau (d), operatorul de sistem din zona în care este situată investiția pune la dispoziția operatorilor sau investitorilor sau părții terțe care implementează proiectul toate informațiile necesare pentru efectuarea investiției, conectează noile active la rețeaua de transport și, în general, depune toate eforturile pentru a facilita implementarea investiției, precum și exploatarea și întreținerea sigură, fiabilă și eficientă a proiectului de interes comun.

(8) Un proiect de interes comun poate fi eliminat de pe lista Uniunii în conformitate cu procedura stabilită la articolul 3 alineatul (4) dacă includerea sa pe lista respectivă s-a făcut pe baza unor informații incorecte care au reprezentat factorul determinant pentru includerea respectivă sau dacă proiectul nu respectă dreptul Uniunii.

(9) Proiectele care nu se mai află pe lista Uniunii își pierd toate drepturile și obligațiile legate de statutul de proiect de interes comun care le revin în temeiul prezentului regulament.

Cu toate acestea, un proiect care nu se mai află pe lista Uniunii, dar pentru care a fost acceptat un dosar de candidatură spre examinare de către autoritatea competentă își menține drepturile și obligațiile care decurg din capitolul III, cu excepția cazului în care proiectul nu se mai află pe listă din motivele prevăzute la alineatul (8).

(10) Prezentul articol nu aduce atingere niciunei forme de asistență financiară acordată oricărui proiect de interes comun de către Uniune înainte de eliminarea proiectului de pe lista Uniunii.

Articolul 6

Coordonatorii europeni

(1) Atunci când un proiect de interes comun se confruntă cu dificultăți semnificative legate de implementare, Comisia poate desemna, în acord cu statul membru implicat, un coordonator european pentru o perioadă de până la un an, care poate fi prelungită de două ori.

(2) Coordonatorul european:

- (a) promovează proiectele pentru care a fost desemnat coordonator european, precum și dialogul transfrontalier între inițiatorii proiectelor și toate părțile interesate implicate;
- (b) ajută toate părțile, dacă este cazul, să consulte părțile interesate implicate și să obțină autorizațiile necesare pentru proiecte;
- (c) dacă este cazul, oferă consiliere inițiatorilor proiectelor cu privire la finanțarea proiectului;
- (d) asigură acordarea de către statele membre în cauză a sprijinului adecvat și a conducerii strategice pentru pregătirea și implementarea proiectelor;
- (e) transmite Comisiei în fiecare an și, dacă este cazul, la terminarea mandatului său, un raport privind progresele înregistrate de proiecte și privind dificultățile și obstacolele care ar putea conduce la întârzieri semnificative ale punerii în funcțiune a proiectelor. Comisia transmite raportul Parlamentului European și grupurilor implicate.

(3) Coordonatorul european este ales pe baza experienței sale legate de sarcinile specifice cu care este însărcinat pentru proiectele respective.

(4) În decizia prin care este desemnat un coordonator european se specifică caietul de sarcini care detaliază durata mandatului, sarcinile specifice și termenele corespunzătoare, precum și metodologia care trebuie urmată. Efortul de coordonare va fi proporțional cu complexitatea și cu costurile estimate ale proiectelor.

(5) Statele membre interesate cooperează pe deplin cu coordonatorul european în executarea sarcinilor prevăzute la alineatele (2) și (4).

CAPITOLUL III

AUTORIZARE ȘI PARTICIPAREA PUBLICULUI

Articolul 7

„Statutul prioritar” al proiectelor de interes comun

(1) Adoptarea listei Uniunii stabilește, în sensul oricăror decizii emise în procedura de autorizare, necesitatea proiectelor respective din perspectiva politicii energetice, fără a aduce atingere locației exacte, rutei sau tehnologiei proiectului.

(2) Pentru a se asigura o prelucrare administrativă eficientă a dosarelor de candidatură privind proiectele de interes comun, inițiatorii proiectului și toate autoritățile vizate se asigură că dosarele respective se bucură de cel mai rapid tratament.

(3) Fără a aduce atingere obligațiilor care rezultă din legislația Uniunii, atunci când un astfel de statut există în legislația națională, proiectele de interes comun primesc statutul de proiecte de cea mai mare importanță națională posibilă și sunt tratate în mod corespunzător în cadrul procedurilor de autorizare – și, dacă legislația națională o prevede, inclusiv în cadrul amenajării teritoriului –, inclusiv procedurile privind evaluarea de mediu, conform modalităților prevăzute în legislația națională aplicabilă tipului corespunzător de infrastructură energetică.

(4) Toate procedurile de soluționare a litigiilor, litigiile, căile de atac și acțiunile judiciare legate de proiectele de interes comun în fața oricăror instanțe, tribunale și comisii naționale, inclusiv medierea sau arbitrajul, în cazul în care acestea există în dreptul intern, sunt considerate urgente, în conformitate cu procedurile de urgență prevăzute în dreptul intern.

(5) Statele membre evaluează, ținând seama în mod corespunzător de orientările existente emise de Comisie cu privire la raționalizarea procedurilor de evaluare de mediu pentru proiectele de interes comun, ce măsuri legislative și nelegislative sunt necesare pentru a raționaliza procedurile de evaluare de mediu și pentru a asigura aplicarea lor coerentă și informează Comisia cu privire la rezultat.

(6) Până la [1 septembrie 2022], statele membre iau măsurile fără caracter legislativ pe care le-au identificat în temeiul alineatului (5).

(7) Până la [1 ianuarie 2023], statele membre iau măsurile legislative pe care le-au identificat în temeiul alineatului (5). Măsurile respective nu aduc atingere obligațiilor care rezultă din dreptul Uniunii.

(8) Cu condiția să fie îndeplinite toate condițiile prevăzute în directivele respective, în ceea ce privește impactul asupra mediului abordat la articolul 6 alineatul (4) din Directiva 92/43/CEE și la articolul 4 alineatul (7) din Directiva 2000/60/CE, proiectele de interes comun sunt considerate proiecte de interes public din perspectiva politicii energetice și pot fi considerate ca fiind de interes public superior.

Dacă este necesar avizul Comisiei în conformitate cu Directiva 92/43/CEE, Comisia și autoritatea competentă menționată la articolul 9 din prezentul regulament se asigură că decizia privind interesul public superior al proiectului este luată în termenul stabilit la articolul 10 alineatul (1) din prezentul regulament.

Articolul 8

Organizarea procedurii de autorizare

(1) Până la [1 ianuarie 2022] cel târziu, fiecare stat membru actualizează, dacă este cazul, autoritatea națională competentă desemnată care este responsabilă cu facilitarea și coordonarea procedurii de autorizare a proiectelor de interes comun.

(2) Responsabilitatea autorității competente menționate la alineatul (1) și/sau atribuțiile acesteia pot fi delegate către sau executate de către o altă autoritate, pentru fiecare proiect de interes comun sau pentru fiecare categorie specifică de proiecte de interes comun, cu condiția ca:

(a) autoritatea competentă să informeze Comisia cu privire la delegarea respectivă, iar informațiile respective să fie publicate pe site-ul web menționat la articolul 9 alineatul (7) fie de către autoritatea competentă, fie de către inițiatorul proiectului;

(b) să existe o singură autoritate responsabilă pentru fiecare proiect de interes comun, care să reprezinte unicul punct de contact pentru inițiatorul proiectului în procesul de luare a unei

decizii exhaustive pentru un anumit proiect de interes comun, și care să coordoneze prezentarea tuturor documentelor și informațiilor relevante.

Autoritatea competentă își poate rezerva responsabilitatea de a stabili termene, fără a aduce atingere termenelor stabilite în conformitate cu articolul 10.

(3) Fără a aduce atingere cerințelor aplicabile în temeiul dreptului internațional și al dreptului Uniunii, autoritatea competentă facilitează emiterea deciziei exhaustive. Decizia exhaustivă este dovada finală a faptului că proiectul de interes comun a atins stadiul de proiect gata de construcție și că nu sunt necesare alte permise sau autorizații suplimentare în acest sens. Decizia exhaustivă se emite în termenul prevăzut la articolul 10 alineatele (1) și (2) și în conformitate cu unul dintre următoarele sisteme:

- (a) sistemul integrat : decizia exhaustivă este emisă de către autoritatea competentă și reprezintă singura decizie obligatorie din punct de vedere juridic care rezultă din procedura legală de autorizare. Atunci când în proiect sunt implicate alte autorități, acestea pot emite, în conformitate cu legislația națională, un aviz care poate fi utilizat drept contribuție la procedură, fiind luat în considerare de către autoritatea competentă;
- (b) sistemul coordonat : decizia exhaustivă cuprinde mai multe decizii individuale, obligatorii din punct de vedere juridic, emise de mai multe autorități vizate, care sunt coordonate de autoritatea competentă. Autoritatea competentă poate constitui un grup de lucru în care sunt reprezentate toate autoritățile implicate, pentru a stabili un program de autorizare, în conformitate cu articolul 10 alineatul (4) litera (b), precum și pentru a monitoriza și a coordona implementarea respectivului program. Autoritatea competentă, în consultare cu celelalte autorități vizate și, atunci când este cazul, în conformitate cu legislația națională și fără a aduce atingere termenelor stabilite în conformitate cu articolul 10, stabilește de la caz la caz un termen rezonabil pentru emiterea deciziilor individuale. Autoritatea competentă poate lua o decizie individuală în numele unei alte autorități naționale vizate dacă decizia autorității respective nu este prezentată în termenul stabilit și dacă întârzierea nu are o justificare adecvată; sau, atunci când există prevederi în acest sens în legislația națională și în măsura în care acestea sunt compatibile cu dreptul Uniunii, autoritatea competentă poate considera că o altă autoritate națională vizată și-a dat acordul sau a respins proiectul dacă decizia autorității respective nu este emisă la termen. Atunci când există prevederi în acest sens în legislația națională, autoritatea competentă poate să nu țină seama de o decizie individuală a unei alte autorități naționale vizate, dacă consideră că decizia respectivă nu este argumentată suficient în ceea ce privește elementele de probă pe baza cărora autoritatea națională în cauză a luat decizia; acționând astfel, autoritatea competentă se asigură că cerințele aplicabile în temeiul dreptului Uniunii și al celui internațional sunt respectate și își justifică decizia în mod corespunzător;

- (c) sistemul colaborativ : decizia exhaustivă este coordonată de autoritatea competentă. Autoritatea competentă, în consultare cu celelalte autorități vizate și, atunci când este cazul, în conformitate cu legislația națională și fără a aduce atingere termenelor stabilite în conformitate cu articolul 10, stabilește de la caz la caz un termen rezonabil pentru emiterea deciziilor individuale. Aceasta va monitoriza respectarea termenelor de către autoritățile vizate.

Competența autorităților vizate ar putea fi inclusă în competența autorității naționale competente desemnate în conformitate cu articolul 8 alineatul (1) sau acestea și-ar putea menține, într-o anumită măsură, competența independentă în conformitate cu sistemul de autorizare ales de statul membru în conformitate cu prezentul alineat, pentru a facilita emiterea deciziei exhaustive și pentru a coopera cu autoritatea națională competentă în consecință.

În cazul în care o autoritate vizată estimează că nu va emite o decizie individuală în termenul stabilit, autoritatea respectivă informează autoritatea competentă fără întârziere, justificând în mod corespunzător întârzierea. Ulterior, autoritatea competentă va stabili un nou termen pentru emiterea deciziei individuale respective, în conformitate cu termenele generale stabilite la articolul 10.

Recunoscând caracteristicile naționale în procedurile de planificare și de autorizare, statele membre pot alege între cele trei sisteme menționate la literele (a), (b) și (c) de la primul paragraf pentru a facilita procedurile și a le coordona și optează pentru implementarea celui mai eficient sistem. Atunci când un stat membru alege un sistem colaborativ, acesta informează Comisia cu privire la motivele sale în acest sens.

(4) Statele membre pot aplica sisteme diferite în conformitate cu alineatul (3) pentru proiectele terestre și offshore de interes comun.

(5) Dacă un proiect de interes comun prevede luarea unor decizii în două sau mai multe state membre, autoritățile competente respective iau măsurile necesare pentru cooperarea și coordonarea eficientă și eficace dintre acestea, inclusiv în ceea ce privește etapele menționate la articolul 10 alineatul (5). Statele membre fac tot posibilul pentru a asigura proceduri comune, în special cu privire la evaluarea impactului asupra mediului.

(6) Până la [31 iulie 2022], pentru fiecare grup regional specific corespunzând unui coridor prioritar al rețelei offshore, astfel cum este definit în anexa I, autoritățile naționale competente din statele membre care aparțin grupului respectiv creează în comun puncte unice de contact, „ghișee unice offshore”, pentru inițiatorii proiectelor, care sunt responsabile cu facilitarea și coordonarea procesului de acordare a autorizațiilor pentru rețelele offshore pentru proiectele de interes comun în domeniul energiei din surse regenerabile, ținând seama, de asemenea, de necesitatea coordonării între procesul de autorizare a infrastructurii energetice și cel pentru activele de producție. Ghișeele unice offshore funcționează ca un registru de studii și planuri existente privind bazinele maritime, cu scopul de a facilita procesul de autorizare a proiectelor individuale de interes comun și de a coordona emiterea deciziilor exhaustive pentru astfel de proiecte de către autoritățile naționale competente relevante. Fiecare grup regional corespunzând unui coridor prioritar al rețelei offshore, cu sprijinul autorităților naționale competente din statele membre care fac parte din grup, înființează ghișee unice offshore în funcție de particularitățile regionale și geografice și stabilește amplasamentul acestora, alocarea resurselor și normele specifice pentru funcționarea lor.

Articolul 9

Transparența și participarea publicului

(1) Până la [1 mai 2023], statul membru sau autoritatea competentă publică, după caz, în colaborare cu alte autorități vizate, un manual de procedură actualizat privind procedura de autorizare aplicabilă proiectelor de interes comun, incluzând cel puțin informațiile menționate la punctul 1 din anexa VI. Manualul nu este obligatoriu din punct de vedere juridic, dar poate face referire la sau poate cita dispoziții juridice relevante. Autoritățile naționale competente coordonează și identifică sinergii cu țările învecinate atunci când elaborează manualul de proceduri.

(2) Fără a aduce atingere legislației de mediu și cerințelor din Convențiile de la Aarhus și de la Espoo, precum și dispozițiilor aplicabile din dreptul Uniunii, toate părțile implicate în procedura de autorizare respectă principiile privind participarea publicului stabilite la punctul 3 din anexa VI.

(3) Într-un termen cu caracter orientativ de trei luni de la inițierea procedurii de autorizare în temeiul articolului 10 alineatul (1) litera (a), inițiatorul proiectului elaborează și prezintă autorității competente un concept privind participarea publicului, respectând procedura definită în manualul menționat la alineatul (1) și în conformitate cu liniile directoare stabilite în anexa VI. Autoritatea competentă solicită modificări sau aprobă conceptul privind participarea publicului în termen de trei luni de la primire. În acest proces, autoritatea competentă ia în considerare orice formă de participare și consultare a publicului care a avut loc înainte de demararea procedurii de autorizare, cu condiția ca participarea și consultarea publice respective să fi îndeplinit cerințele din prezentul articol.

Atunci când inițiatorul proiectului are intenția de a modifica semnificativ un concept aprobat, acesta informează autoritatea competentă în acest sens. În acest caz, autoritatea competentă poate solicita modificări.

(4) Dacă acest lucru nu este deja solicitat de legislația națională conform unor standarde similare sau mai ridicate, înainte de transmiterea dosarului de candidatură final și complet către autoritatea competentă în conformitate cu articolul 10 alineatul (1) litera (a), inițiatorul proiectului sau, dacă legislația națională prevede astfel, autoritatea competentă desfășoară cel puțin o consultare publică. Consultarea publică respectivă nu aduce atingere oricărei consultări publice organizate după transmiterea solicitării aprobării de dezvoltare, în conformitate cu articolul 6 alineatul (2) din Directiva 2011/92/UE. Consultarea publică oferă informații privind proiectul părților interesate menționate la punctul 3 litera (a) din anexa VI, într-un stadiu incipient, și contribuie la identificarea celei mai potrivite locații sau a celui mai potrivit traseu, ținând cont, de asemenea, de considerațiile privind adaptarea la schimbările climatice în ceea ce privește proiectul, precum și a subiectelor relevante de abordat în cadrul dosarului de candidatură. Consultarea publică respectă cerințele minime prevăzute la punctul 5 din anexa VI. Inițiatorul proiectului publică pe site-ul web menționat la alineatul (7) din prezentul articol un raport în care explică modul în care au fost luate în considerare opiniile exprimate în cadrul consultărilor publice, indicând modificările aduse locației, traseului și concepției proiectului sau justificând de ce opiniile respective nu au fost luate în considerare.

Anterior depunerii dosarului de candidatură, inițiatorul proiectului pregătește un raport care sintetizează rezultatele activităților legate de participarea publicului, inclusiv activitățile care au avut loc înainte de demararea procedurii de autorizare.

Inițiatorul proiectului prezintă autorității competente rapoartele menționate la primul și al doilea paragraf, împreună cu dosarul de candidatură. Decizia exhaustivă ține seama în mod corespunzător de rezultatele acestor rapoarte.

(5) Pentru proiectele transfrontaliere care implică două sau mai multe state membre, consultările publice organizate în conformitate cu alineatul (4) în fiecare stat membru implicat au loc în termen de cel mult două luni de la data la care a început prima consultare publică.

(6) Pentru proiectele care ar putea avea efecte transfrontaliere semnificative în unul sau mai multe state membre învecinate și care intră sub incidența articolului 7 din Directiva 2011/92/UE și a Convenției de

la Espoo, informațiile relevante sunt puse la dispoziția autorității competente a statelor membre învecinate. Autoritatea competentă a statelor membre învecinate în cauză indică, în cadrul procesului de notificare, după caz, dacă respectiva autoritate sau orice altă autoritate vizată dorește să participe la procedurile relevante de consultare publică.

(7) Inițiatorul proiectului creează și actualizează periodic un site web dedicat proiectului cu informații relevante despre proiectul de interes comun, care include un link către site-ul web al Comisiei și către platforma de transparență menționată la articolul 23 și care îndeplinește cerințele specificate la punctul 6 din anexa VI. Informațiile sensibile din punct de vedere comercial nu sunt divulgate.

De asemenea, inițiatorii proiectelor publică informațiile relevante prin intermediul altor mijloace adecvate de informare accesibile publicului.

Articolul 10

Durata și punerea în aplicare a procedurii de autorizare

(1) Procedura de autorizare este alcătuită din două proceduri:

(a) procedura anterioară depunerii candidaturii, definită drept perioada dintre inițierea procedurii de autorizare și acceptarea dosarului de candidatură de către autoritatea competentă, are loc într-o perioadă cu caracter orientativ de doi ani.

Procedura anterioară depunerii candidaturii include pregătirea rapoartelor de mediu de către inițiatorii proiectului, după caz, inclusiv documentația privind adaptarea la schimbările climatice.

Pentru a iniția procedura de autorizare, inițiatorii proiectului notifică în scris proiectul autorității competente a statelor membre în cauză și includ o prezentare rezonabil de detaliată a acestuia. În termen de cel mult trei luni de la primirea notificării, autoritatea competentă confirmă sau, în cazul în care consideră că proiectul nu este suficient de avansat pentru a demara procedura de autorizare, refuză în scris notificarea, inclusiv în numele altor autorități vizate. În cazul unui refuz, autoritatea competentă își justifică decizia, inclusiv în numele celorlalte autorități vizate. Data la care autoritatea competentă a semnat confirmarea notificării marchează începerea procedurii de autorizare. În cazul în care sunt implicate două sau mai multe state membre, data la care autoritatea competentă vizată a acceptat ultima notificare marchează începerea procedurii de autorizare.

Autoritățile competente se asigură că acordarea autorizării este accelerată în conformitate cu prezentul capitol pentru fiecare categorie de proiecte de interes comun. În acest scop, autoritățile competente își adaptează cerințele pentru începerea procesului de autorizare și pentru acceptarea dosarului de candidatură depus, pentru ca acestea să fie adecvate pentru proiectele care, datorită naturii lor sau scării lor mai mici, pot necesita mai puține autorizații și aprobări pentru a ajunge în faza de construcție și, prin urmare, ar putea să nu aibă nevoie de procedura anterioară depunerii cererii. Astfel de proiecte la scară mai mică pot include rețele inteligente de gaze, rețele electrice inteligente și electrolizoare.

(b) procedura legală de autorizare, definită drept perioada cuprinsă între data acceptării dosarului de candidatură depus și data luării deciziei exhaustive, nu trebuie să depășească un an și șase luni. Statele membre pot stabili un termen-limită mai scurt, dacă este cazul.

(2) Autoritatea competentă se asigură că durata combinată a celor două proceduri menționate la alineatul (1) nu depășește trei ani și șase luni. Cu toate acestea, dacă autoritatea competentă consideră că o procedură sau ambele proceduri din cadrul procedurii de autorizare nu vor fi finalizate în

termenele stabilite la alineatul (1), aceasta poate decide, înainte de expirarea acestora și de la caz la caz, prelungirea unui termen sau a amândurora cu maximum nouă luni pentru ambele proceduri combinate.

În acest caz, autoritatea competentă informează grupul în cauză și îi prezintă măsurile luate sau care urmează să fie luate pentru a finaliza procedura de autorizare în cel mai scurt termen. Grupul poate solicita autorității competente să raporteze periodic cu privire la progresele înregistrate în acest sens.

(3) Orice studii valabile efectuate și orice permise sau autorizații eliberate pentru un anumit proiect de interes comun înainte de începerea procesului de autorizare în conformitate cu prezentul articol sunt luate în considerare de către autoritățile competente în procesul de autorizare și nu mai sunt necesare.

(4) În statele membre în care stabilirea unei rute sau a unei locații, realizată doar pentru scopul specific al unui proiect planificat, inclusiv planificarea coridoarelor specifice pentru infrastructurile rețelei, nu poate fi inclusă în procesul de luare a deciziei exhaustive, decizia corespunzătoare se ia în cursul unei perioade distincte de șase luni, începând cu data transmiterii documentelor de candidatură finale și complete de către inițiatorul proiectului.

În acest caz, perioada de prelungire menționată la alineatul (2) se reduce la șase luni, inclusiv pentru procedura menționată în prezentul alineat.

(5) Procedura anterioară depunerii candidaturii cuprinde următoarele stadii:

(a) după confirmarea notificării în temeiul alineatului (1) litera (a), autoritatea competentă, pe baza listei de verificare menționate la punctul 1 litera (e) din anexa VI, în strânsă colaborare cu celelalte autorități vizate și, după caz, pe baza unei propuneri a inițiatorului proiectului, stabilește domeniul de aplicare a rapoartelor și documentelor și gradul de detaliere a informațiilor care trebuie prezentate de către inițiatorul proiectului în cadrul dosarului de candidatură pentru a solicita emiterea unei decizii exhaustive;

(b) autoritatea competentă întocmește, în strânsă cooperare cu inițiatorul proiectului și cu alte autorități vizate și ținând cont de rezultatele activităților derulate în temeiul literei (a), un program detaliat al procedurii de autorizare, în conformitate cu liniile directoare stabilite la punctul 2 din anexa VI;

Pentru proiectele transfrontaliere în care sunt implicate unul sau mai multe state membre, autoritățile competente ale statelor membre implicate își coordonează activitatea pentru a pregăti un program comun, în cadrul căruia își aliniază calendarele;

(c) la primirea proiectului de dosar de candidatură, autoritatea competentă solicită inițiatorului proiectului, dacă este necesar, în nume propriu sau în numele altor autorități vizate, să prezinte informațiile lipsă referitoare la elementele solicitate menționate la litera (a). În termen de trei luni de la primirea informațiilor lipsă, autoritatea competentă acceptă examinarea în scris a candidaturii. Cererile de informații suplimentare pot fi făcute numai dacă sunt justificate de noi circumstanțe.

(6) Inițiatorul proiectului se asigură că dosarul de candidatură este complet și de o calitate adecvată și solicită avizul autorității competente cât mai devreme cu putință în cadrul procedurii anterioare depunerii candidaturii. Inițiatorul proiectului cooperează pe deplin cu autoritatea competentă pentru a respecta termenele și programul comun menționat la alineatul (5) litera (b).

(7) Autoritățile competente se asigură că modificările legislative introduse în cursul procesului de autorizare nu afectează durata niciunei proceduri de autorizare demarate înainte de intrarea în vigoare a modificărilor respective.

(8) Termenele prevăzute în prezentul articol nu aduc atingere obligațiilor care decurg din dreptul Uniunii și din cel internațional și nu aduc atingere căilor de atac administrative sau judiciare în fața unei instanțe judecătorești.

CAPITOLUL IV

PLANIFICAREA INTERSECTORIALĂ A INFRASTRUCTURII

Articolul 11

Analiza cost-beneficiu pe ansamblul sistemului energetic

(1) Până la [16 noiembrie 2022], Rețeaua europeană a operatorilor de sisteme de transport (ENTSO) de energie electrică și ENTSO de gaze publică și prezintă statelor membre, Comisiei și agenției metodologiile lor, inclusiv cu privire la modelarea pieței și a rețelelor, pentru o analiză cost-beneficiu armonizată pe ansamblul sistemului energetic la nivelul Uniunii a proiectelor de interes comun care se încadrează în categoriile prevăzute la punctul 1 literele (a) (b), (c) și (e) și la punctul 3 din anexa II.

Metodologiile respective se aplică pentru pregătirea fiecărui plan de dezvoltare a rețelei pe zece ani la nivelul Uniunii elaborat ulterior de ENTSO de energie electrică și ENTSO de gaze în conformitate cu articolul 8 din Regulamentul (CE) nr. 715/2009 și cu articolul 30 din Regulamentul (UE) 2019/943. Metodologiile respective sunt elaborate în conformitate cu principiile stabilite în anexa V și sunt în concordanță cu normele și indicatorii prevăzuți în anexa IV.

Înainte de a-și prezenta metodologiile respective, ENTSO de energie electrică și ENTSO de gaze organizează un proces extensiv de consultare, implicând cel puțin organizațiile care reprezintă toate părțile interesate relevante, inclusiv entitatea pentru operatorii de distribuție din Uniune („entitatea OSD UE”), toate părțile interesate relevante din domeniul hidrogenului și, în situațiile în care se consideră relevant, autoritățile naționale de reglementare și alte autorități naționale.

(2) În termen de trei luni de la primirea metodologiilor, împreună cu informațiile primite în cadrul procesului de consultare și cu un raport privind modul în care acestea au fost luate în considerare, agenția emite un aviz către ENTSO de energie electrică, ENTSO de gaze, statele membre și Comisie și îl publică pe site-ul internet al agenției.

(3) ENTSO de energie electrică și ENTSO de gaze actualizează metodologiile ținând seama în mod corespunzător de avizul agenției menționat la alineatul (2) și le transmit Comisiei spre avizare.

(4) În termen de trei luni de la data primirii metodologiilor actualizate, Comisia transmite avizul său către ENTSO de energie electrică și ENTSO de gaze.

(5) În termen de cel mult trei luni de la data primirii avizului Comisiei, astfel cum se menționează la alineatul (4), ENTSO de energie electrică și ENTSO de gaze își adaptează metodologiile respective ținând seama în mod corespunzător de avizul Comisiei și le transmit Comisiei spre aprobare.

(6) În cazul în care modificările metodologiilor sunt considerate a fi minore și nu afectează definiția beneficiilor, a costurilor și a altor parametri costuri-beneficii relevanți, astfel cum sunt definiți în cea mai recentă metodologie de analiză cost-beneficiu pe ansamblul sistemului energetic aprobată de Comisie, ENTSO de energie electrică și ENTSO de gaze își adaptează metodologiile respective ținând seama în mod corespunzător de avizul agenției, astfel cum se prevede la alineatul (2), și le prezintă spre aprobare agenției.

(7) În paralel, ENTSO de energie electrică și ENTSO de gaze prezintă Comisiei un document care prezintă motivele actualizărilor propuse și motivele pentru care aceste actualizări sunt considerate ca fiind minore. În cazul în care Comisia consideră că actualizările respective nu sunt minore, ea solicită ENTSO de energie electrică și ENTSO de gaze, printr-o cerere scrisă, să îi prezinte metodologiile. În acest caz, se aplică procedura descrisă la alineatele (2)-(5).

(8) În termen de două săptămâni de la aprobarea de către agenție sau de către Comisie în conformitate cu alineatele (5) și (6), ENTSO de energie electrică și ENTSO de gaze își publică metodologiile pe paginile lor web. Ele publică datele de intrare corespunzătoare și alte date relevante privind rețeaua, fluxul de sarcină și piața într-o formă suficient de precisă, în conformitate cu legislația națională și cu acordurile de confidențialitate relevante.

(9) Metodologiile se actualizează și se îmbunătățesc în mod regulat, în conformitate cu dispozițiile alineatelor (1)-(6). Agenția, din proprie inițiativă sau la cererea motivată a autorităților naționale de reglementare sau a părților interesate și în urma consultării formale cu organizațiile reprezentând toate părțile implicate relevante și cu Comisia, poate solicita astfel de actualizări și îmbunătățiri, oferind o motivație adecvată și precizând termenele. Agenția publică cererile autorităților naționale de reglementare sau ale părților interesate și toate documentele relevante neconfidențiale din punct de vedere comercial care conduc spre o solicitare din partea agenției de actualizare sau îmbunătățire.

(10) O dată la trei ani, agenția stabilește și pune la dispoziția publicului un set de indicatori și valori de referință corespunzătoare pentru compararea costurilor unitare ale investițiilor pentru proiecte comparabile din categoriile de infrastructură incluse la punctele 1 și 3 din anexa II. Respectivele valori de referință pot fi folosite de ENTSO de energie electrică și ENTSO de gaze pentru analizele cost-beneficiu efectuate pentru planurile ulterioare de dezvoltare a rețelei pe zece ani la nivelul Uniunii. Primii astfel de indicatori se publică până la [1 noiembrie 2022].

(11) Până la [31 decembrie 2023], ENTSO de energie electrică și ENTSO de gaze prezintă împreună Comisiei și agenției un model coerent și interconectat privind piața și rețeaua de energie, inclusiv privind infrastructura de transport al energiei electrice, al gazelor și al hidrogenului, precum și privind stocarea, GNL și electrolizoarele, acoperind coridoarele și domeniile prioritare privind infrastructura energetică și elaborat în conformitate cu principiile prevăzute în anexa V.

(12) Modelul coerent și interconectat menționat la alineatul (11) acoperă, cel puțin, interconexiunile între sectoarele respective în toate etapele planificării infrastructurii, în special scenariile, identificarea lacunelor în materie de infrastructură, în special în ceea ce privește capacitățile transfrontaliere, precum și evaluarea proiectelor.

(13) După aprobarea de către Comisie a modelului coerent și interconectat menționat la alineatul (11), în conformitate cu procedura prevăzută la alineatele (1)-(6), acesta este inclus în metodologiile menționate la alineatul (1).

Articolul 12

Scenarii pentru planurile de dezvoltare a rețelei pe zece ani

(1) Până la [31 iulie 2022], agenția, după ce a desfășurat un amplu proces de consultare cu participarea Comisiei și cel puțin a organizațiilor care reprezintă toate părțile interesate relevante, inclusiv ENTSO de energie electrică, ENTSO de gaze, entitatea OSD a Uniunii și părțile interesate relevante din sectorul hidrogenului, publică orientările-cadru pentru scenariile comune care urmează să fie elaborate de ENTSO de energie electrică și ENTSO de gaze. Orientările respective sunt actualizate periodic, în funcție de necesități.

Orientările includ principiul „eficiența energetică pe primul loc” și se asigură că scenariile de bază ale ENTSO de energie electrică și ENTSO de gaze sunt pe deplin conforme cu cele mai recente obiective de decarbonizare ale Uniunii Europene pe termen mediu și lung și cu cele mai recente scenarii disponibile ale Comisiei.

(2) ENTSO de energie electrică și ENTSO de gaze respectă orientările-cadru ale agenției atunci când elaborează scenariile comune care urmează să fie utilizate pentru planurile de dezvoltare a rețelei pe zece ani la nivelul Uniunii.

(3) ENTSO de energie electrică și ENTSO de gaze invită organizațiile care reprezintă toate părțile interesate relevante, inclusiv entitatea OSD a Uniunii și toate părțile interesate relevante din domeniul hidrogenului, să participe la procesul de elaborare a scenariilor.

(4) ENTSO de energie electrică și ENTSO de gaze publică și prezintă agenției și Comisiei proiectul de raport privind scenariile comune, în vederea obținerii avizului acestora.

(5) În termen de trei luni de la primirea proiectului de raport privind scenariile comune, împreună cu informațiile primite în cadrul procesului de consultare și cu un raport privind modul în care acestea au fost luate în considerare, agenția emite un aviz către ENTSO de energie electrică, ENTSO de gaze și Comisie.

(6) Comisia, acordând atenția cuvenită avizului agenției definit la alineatul (5), transmite avizul său ENTSO de energie electrică și ENTSO de gaze.

(7) ENTSO de energie electrică și ENTSO de gaze își adaptează raportul privind scenariile comune, ținând seama în mod corespunzător de avizul agenției, în conformitate cu avizul Comisiei, și transmit raportul actualizat Comisiei spre aprobare.

(8) În termen de două săptămâni de la aprobarea raportului privind scenariile comune de către Comisie în conformitate cu alineatul (7), ENTSO de energie electrică și ENTSO de gaze publică raportul privind scenariile comune pe paginile lor web. Ele publică datele de intrare și de ieșire corespunzătoare într-o formă suficient de exactă, ținând seama în mod corespunzător de legislația națională și de acordurile de confidențialitate relevante.

Articolul 13

Identificarea lacunelor în materie de infrastructură

(1) La fiecare doi ani, ENTSO de energie electrică și ENTSO de gaze publică și prezintă Comisiei și agenției rapoartele privind lacunele în materie de infrastructură elaborate în cadrul planurilor de dezvoltare a rețelei pe zece ani la nivelul Uniunii.

Atunci când evaluează lacunele în materie de infrastructură, ENTSO de energie electrică și ENTSO de gaze pun în aplicare principiul „eficiența energetică pe primul loc” și iau în considerare cu prioritate toate soluțiile relevante care nu sunt legate de infrastructură pentru a remedia lacunele identificate.

Înainte de a-și prezenta rapoartele, ENTSO de energie electrică și ENTSO de gaze desfășoară un proces de consultare extinsă care implică toate părțile interesate relevante, inclusiv entitatea OSD a UE, toate părțile interesate relevante din domeniul hidrogenului, precum și toți reprezentanții statelor membre vizate de coridoarele prioritare definite în anexa I.

(2) ENTSO de energie electrică și ENTSO de gaze prezintă agenției și Comisiei proiectul de raport privind lacunele în materie de infrastructură, în vederea obținerii avizului acestora.

(3) În termen de trei luni de la primirea raportului privind lacunele în materie de infrastructură, împreună cu informațiile primite în cadrul procesului de consultare și cu un raport privind modul în

care acestea au fost luate în considerare, agenția emite un aviz către ENTSO de energie electrică sau către ENTSO de gaze și Comisie.

(4) Comisia, luând în considerare avizul agenției menționat la alineatul (3), elaborează un aviz și îl transmite ENTSO de energie electrică sau ENTSO de gaze.

(5) ENTSO de energie electrică și ENTSO de gaze își adaptează rapoartele privind lacunele în materie de infrastructură, ținând seama în mod corespunzător de avizul agenției și în conformitate cu avizul Comisiei, înainte de a publica rapoartele finale privind lacunele în materie de infrastructură.

CAPITOLUL V

REȚELE OFFSHORE PENTRU INTEGRAREA SURSELOR REGENERABILE DE ENERGIE

Articolul 14

Planificarea rețelei offshore

(1) Până la [31 iulie 2022], statele membre, cu sprijinul Comisiei, în cadrul coridoarelor lor specifice prioritare ale rețelei offshore definite la punctul 2 din anexa I, ținând seama de particularitățile și de dezvoltarea din fiecare regiune, definesc împreună și convin să coopereze cu privire la volumul de energie din surse regenerabile offshore care urmează să fie utilizat în fiecare bazin maritim până în 2050, cu etape intermediare în 2030 și 2040, având în vedere planurile lor energetice și climatice naționale, potențialul de energie din surse regenerabile offshore al fiecărui bazin maritim, protecția mediului, adaptarea la schimbările climatice și alte utilizări ale mării, precum și obiectivele Uniunii în materie de decarbonizare. Acordul respectiv se încheie în scris pentru fiecare bazin maritim legat de teritoriul Uniunii.

(2) Până la [31 iulie 2023], ENTSO de energie electrică, cu implicarea OST relevanți, a autorităților naționale de reglementare și a Comisiei și în conformitate cu acordul menționat la alineatul (1), elaborează și publică planuri de dezvoltare a rețelei offshore integrate conform obiectivelor pentru 2050, cu etape intermediare pentru 2030 și 2040, pentru fiecare bazin maritim, în conformitate cu coridoarele prioritare ale rețelei offshore menționate în anexa I, ținând seama de protecția mediului și de alte utilizări ale mării. Planurile respective de dezvoltare a rețelei offshore integrate se actualizează ulterior o dată la trei ani.

(3) Planurile de dezvoltare a rețelei offshore integrate sunt compatibile cu cele mai recente planuri de dezvoltare a rețelei pe zece ani la nivelul Uniunii, pentru a asigura dezvoltarea coerentă a planificării rețelelor terestre și offshore.

(4) ENTSO de energie electrică prezintă Comisiei, spre avizare, proiectele de planuri de dezvoltare a rețelei offshore integrate.

(5) ENTSO de energie electrică adaptează planurile de dezvoltare a rețelei offshore integrate ținând seama în mod corespunzător de avizul Comisiei înainte de publicarea rapoartelor finale și le transmite coridoarelor prioritare ale rețelei offshore relevante, astfel cum sunt definite în anexa I.

(6) Pentru a asigura dezvoltarea la timp a rețelelor offshore pentru energia din surse regenerabile, în cazul în care ENTSO de energie electrică nu elaborează în timp util planurile de dezvoltare a rețelei offshore integrate menționate la alineatul (2), Comisia elaborează, pe baza avizelor experților, un plan

de dezvoltare a rețelei offshore integrate per bazin maritim pentru fiecare coridor prioritar al rețelei offshore prevăzut în anexa I.

Articolul 15

Partajarea transfrontalieră a costurilor rețelelor offshore pentru energia din surse regenerabile

(1) Comisia elaborează, prin intermediul unor acte de punere în aplicare, principii pentru o metodologie specifică referitoare la costuri și beneficii și la partajarea costurilor pentru implementarea planului de dezvoltare a rețelei offshore integrate menționat la articolul 14 alineatul (2), în conformitate cu acordul menționat la articolul 14 alineatul (1), ca parte a orientărilor menționate la articolul 16 alineatul (10). Respectivetele acte de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de consultare menționată la articolul 21 alineatul (2).

(2) În termen de 12 luni de la publicarea principiilor menționate la alineatul (1), ENTSO de energie electrică, cu implicarea OST relevanți, a autorităților naționale de reglementare și a Comisiei, prezintă rezultatele aplicării metodologiei privind costurile și beneficiile și de partajare a costurilor în cazul coridoarelor prioritare ale rețelei offshore.

(3) În termen de șase luni de la prezentarea rezultatelor menționate la alineatul (2), statele membre relevante își actualizează acordul scris menționat la articolul 14 alineatul (1) cu definiția comună actualizată a volumului de energie din surse regenerabile offshore care urmează să fie utilizat în fiecare bazin maritim în 2050, cu etape intermediare în 2030 și 2040, precum și acordul relevant de cooperare în vederea atingerii acestor volume.

(4) În termen de șase luni de la acordurile scrise actualizate menționate la alineatul (3), ENTSO de energie electrică actualizează, pentru fiecare bazin maritim, planurile de dezvoltare a rețelei offshore integrate, urmând procedura prevăzută la articolul 14 alineatele (2)-(5). Se aplică procedura prevăzută la articolul 14 alineatul (6).

CAPITOLUL VI

CADRUL DE REGLEMENTARE

Articolul 16

Facilitarea investițiilor cu impact transfrontalier

(1) Costurile de investiții angajate în condiții de eficiență, care exclud costurile de întreținere, legate de un proiect de interes comun care se încadrează în categoriile stabilite la punctul 1 literele (a), (b), (c) și (e) din anexa II și de proiectele de interes comun care se încadrează în categoria stabilită la punctul 3 din anexa II, dacă sunt de competența autorităților naționale de reglementare, sunt suportate de OTS/OST relevanți sau de inițiatorii proiectului de infrastructură de transport din statele membre în care proiectul are un impact net pozitiv și, în măsura în care nu sunt acoperite de venituri rezultate din gestionarea congestiilor sau de alte taxe, se plătesc de către utilizatorii rețelei prin tarifele de acces la rețea în statul membru sau în statele membre respective.

(2) Dispozițiile prezentului articol se aplică unui proiect de interes comun care se încadrează în categoriile prevăzute la punctul 1 literele (a), (b), (c) și (e) din anexa II în cazul în care cel puțin un inițiator al proiectului solicită autorităților naționale relevante aplicarea dispozițiilor respective pentru costurile proiectului. Dispozițiile se aplică în cazul unui proiect de interes comun care se încadrează în categoria stabilită la punctul 3 din anexa II, după caz, numai atunci când s-a realizat deja o evaluare a cererii de pe piață care a indicat că nu este de așteptat ca costurile de investiții angajate în condiții de eficiență să fie acoperite de tarife.

Proiectele care se încadrează în categoria stabilită la punctul 1 litera (e) și la punctul 2 din anexa II pot beneficia de dispozițiile prezentului articol în cazul în care cel puțin un inițiator al proiectului solicită autorităților naționale relevante aplicarea articolului.

În cazul în care proiectul are mai mulți inițiatori, autoritățile naționale de reglementare relevante solicită, fără întârziere, tuturor inițiatorilor proiectului să depună în comun cererea de investiții în conformitate cu alineatul (3).

(3) Pentru un proiect de interes comun în cazul căruia se aplică dispozițiile alineatului (1), inițiatorii proiectului informează periodic, cel puțin o dată pe an și până la punerea în funcțiune a proiectului, toate autoritățile naționale de reglementare relevante cu privire la evoluția proiectului respectiv și la identificarea costurilor și impacturilor asociate acestuia.

De îndată ce un astfel de proiect de interes comun a ajuns la un nivel suficient de maturitate și se estimează că este pregătit să intre în faza de construcție în următoarele 36 de luni, inițiatorii proiectului, după consultarea OTS/OST din statele membre care se bucură de un impact net pozitiv semnificativ în urma proiectului, prezintă o cerere de investiții. Cererea de investiții respectivă include o cerere de alocare transfrontalieră a costurilor și este prezentată tuturor autorităților naționale de reglementare relevante vizate, însoțită de elementele următoare:

(a) o analiză cost-beneficiu actualizată specifică proiectului, în concordanță cu metodologia elaborată în temeiul articolului 11 și ținând seama de beneficiile dincolo de frontierele statelor membre pe teritoriul cărora este situat proiectul, utilizând același scenariu ca cel utilizat în procesul de selecție pentru elaborarea listei Uniunii în care este inclus proiectul de interes comun;

(b) un plan de afaceri care evaluează viabilitatea financiară a proiectului, inclusiv soluția financiară aleasă, iar pentru un proiect de interes comun care se încadrează în categoria prevăzută la punctul 3 din anexa II, rezultatele testelor de piață;

(c) atunci când inițiatorii proiectului sunt de acord, o propunere argumentată pentru o alocare transfrontalieră a costurilor.

Dacă un proiect este promovat de mai mulți inițiatori, aceștia depun o cerere de investiții comună.

După primirea cererii, autoritățile naționale de reglementare transmit agenției, fără întârziere, o copie a fiecărei cereri de investiții, în scop informativ.

Autoritățile naționale de reglementare și agenția păstrează confidențialitatea informațiilor sensibile din punct de vedere comercial.

(4) În termen de șase luni de la data la care autoritățile naționale de reglementare relevante au primit ultima cerere de investiții, autoritățile naționale de reglementare respective, după consultarea inițiatorilor proiectului vizați, iau decizii coordonate comune cu privire la alocarea costurilor de investiții pe care va trebui să le suporte fiecare operator de sistem pentru proiectul respectiv, precum și cu privire la includerea acestora în tarife. Autoritățile naționale de reglementare includ în tarife toate costurile de investiții angajate în mod eficient, în conformitate cu alocarea costurilor de investiții care

trebuie să fie suportate de fiecare operator de sistem pentru proiect. Ulterior, autoritățile naționale de reglementare evaluează, după caz, dacă ar putea apărea probleme de accesibilitate ca urmare a includerii costurilor de investiții în tarife.

La alocarea costurilor, autoritățile naționale de reglementare țin seama de nivelul real sau de cel estimat:

- (a) al veniturilor rezultate din gestionarea congestiilor sau al altor taxe;
- (b) al veniturilor provenite din mecanismul de compensare între operatorii de transport și de sistem stabilit la articolul 49 din Regulamentul (UE) 2019/943.

Alocarea transfrontalieră a costurilor ține seama de costurile și beneficiile economice, sociale și de mediu ale proiectelor din statele membre în cauză și de necesitatea de a asigura un cadru de finanțare stabil pentru dezvoltarea proiectelor de interes comun, reducând în același timp la minimum nevoia de sprijin financiar.

În procesul de alocare transfrontalieră a costurilor, autoritățile naționale de reglementare relevante, în consultare cu OTS/OST implicați, încearcă să ajungă la un acord reciproc bazat pe informațiile precizate la alineatul (3) literele (a) și (b), dar care nu se limitează la acestea. Evaluarea lor se bazează pe același scenariu ca și cel utilizat în procesul de selecție pentru elaborarea listei Uniunii în care este inclus proiectul de interes comun.

În cazul în care un proiect de interes comun atenuează externalități negative, precum fluxurile în buclă, iar proiectul de interes comun respectiv este implementat în statul membru care se află la originea externalității negative, această atenuare nu este considerată un beneficiu transfrontalier și nu reprezintă, prin urmare, o bază de alocare a costurilor către OTS/OST din statele membre afectate de externalitățile negative respective.

(5) Autoritățile naționale de reglementare, pe baza alocării transfrontaliere a costurilor menționate la alineatul (4) din prezentul articol, iau în considerare costurile reale suportate de un OTS/OST sau de alt inițiator al proiectului ca urmare a investițiilor atunci când stabilesc sau aprobă tarifele în conformitate cu articolul 59 alineatul (1) litera (a) din Directiva (UE) 2019/944 și cu articolul 41 alineatul (1) litera (a) din Directiva 2009/73/CE, în măsura în care costurile respective corespund costurilor unui operator eficient și comparabil din punct de vedere structural.

Autoritățile naționale de reglementare notifică neîntârziat agenției decizia de alocare a costurilor, precum și toate informațiile relevante privind decizia. În special, decizia de alocare a costurilor stabilește motivele detaliate pentru alocarea costurilor între statele membre, inclusiv următoarele:

- (a) o evaluare a impacturilor identificate asupra fiecăruia dintre statele membre în cauză, inclusiv a celor privind tarifele de rețea;
- (b) o evaluare a planului de afaceri menționat la alineatul (3) litera (b);
- (c) externalitățile pozitive la nivel regional sau la nivelul Uniunii, cum ar fi securitatea aprovizionării, flexibilitatea sistemului, solidaritatea sau inovarea, pe care proiectul le-ar genera;
- (d) rezultatul consultării cu inițiatorii proiectului în cauză.

Decizia de alocare a costurilor se publică.

(6) În cazul în care autoritățile naționale de reglementare relevante nu au ajuns la un acord cu privire la cererea de investiții în termen de șase luni de la data primirii cererii de către ultima autoritate națională de reglementare relevantă, acestea informează neîntârziat agenția.

În cazul respectiv sau la solicitarea a cel puțin uneia dintre autoritățile naționale de reglementare relevante, agenția ia o decizie privind cererea de investiții, inclusiv alocarea transfrontalieră a costurilor prevăzută la alineatul (3) și necesitatea includerii în tarife a costurilor de investiții, în totalitate, astfel cum sunt alocate transfrontalier, în termen de trei luni de la primirea solicitării de către agenție.

Înainte de a lua o decizie, agenția consultă autoritățile naționale de reglementare relevante și inițiatorii proiectului. Termenul de trei luni prevăzut în al doilea paragraf poate fi prelungit cu două luni, în cazul în care agenția solicită informații suplimentare. Prelungirea în cauză începe în ziua următoare datei primirii informațiilor complete.

Evaluarea efectuată de către agenție se bazează pe același scenariu ca și cel utilizat în procesul de selecție pentru elaborarea listei Uniunii în care este inclus proiectul de interes comun.

Agenția lasă la latitudinea autorităților naționale relevante modalitatea de includere în tarife a costurilor de investiții în conformitate cu alocarea transfrontalieră a costurilor, la momentul punerii în aplicare a deciziei, în conformitate cu legislația națională.

Decizia privind cererea de investiții, inclusiv alocarea transfrontalieră a costurilor, se publică. Se aplică articolul 25 alineatul (3) și articolele 28 și 29 din Regulamentul (UE) 2019/942.

(7) Agenția transmite neîntârziat Comisiei o copie a fiecărei decizii de alocare a costurilor, împreună cu toate informațiile relevante cu privire la fiecare decizie. Informațiile pot fi transmise în formă cumulată. Comisia păstrează confidențialitatea informațiilor sensibile din punct de vedere comercial.

(8) Deciziile privind alocarea costurilor nu afectează dreptul OTS/OST de a aplica și nici dreptul autorităților naționale de reglementare de a aproba tarifele de acces la rețele în conformitate cu articolul 6 din Directiva (UE) 2019/944, articolul 32 din Directiva 2009/73/CE, articolul 18 alineatul (1) și alineatele (3)-(6) din Regulamentul (UE) 2019/943 și articolul 13 din Regulamentul (CE) nr. 715/2009.

(9) Dispozițiile prezentului articol nu se aplică proiectelor de interes comun care beneficiază de o derogare:

(a) de la articolele 32, 33 și 34 și de la articolul 41 alineatele (6), (8) și (10) din Directiva 2009/73/CE, în temeiul articolului 36 din directiva respectivă;

(b) de la articolul 19 alineatele (2) și (3) din Regulamentul (UE) 2019/943 sau de la articolul 6, articolul 59 alineatul (7) și articolul 60 alineatul (1) din Directiva (UE) 2019/944, în temeiul articolului 63 din Regulamentul (UE) 2019/943;

(c) de la normele privind separarea sau accesul terților în temeiul articolului 64 din Regulamentul (UE) 2019/943 și al articolului 66 din Directiva (UE) 2019/944 sau

(d) în temeiul articolului 17 din Regulamentul (CE) nr. 714/2009.

(10) Până la [31 decembrie 2022], Comisia adoptă acte de punere în aplicare care conțin orientări obligatorii pentru a asigura condiții uniforme pentru punerea în aplicare a prezentului articol și pentru partajarea transfrontalieră a costurilor rețelelor offshore pentru energia din surse regenerabile, astfel cum se menționează la articolul 15 alineatul (1). Orientările abordează, de asemenea, situația specială a rețelelor offshore pentru proiectele de interes comun în domeniul energiei din surse regenerabile, prin includerea de principii privind modul în care alocarea transfrontalieră a costurilor trebuie să fie coordonată cu mecanismele de finanțare, de piață și politice legate de sursele de producție offshore aferente acestora. La adoptarea sau modificarea orientărilor, Comisia consultă ACER, ENTSO de energie electrică, ENTSO de gaze și, dacă este cazul, alte părți interesate. Respectivele acte de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de consultare menționată la articolul 21 alineatul (2).

Stimulente

(1) Dacă un inițiator al proiectului își asumă riscuri mai ridicate în ceea ce privește dezvoltarea, construcția, exploatarea sau întreținerea unui proiect de interes comun care intră în competența autorităților naționale de reglementare, comparativ cu riscurile suportate în mod normal de un proiect comparabil de infrastructură, statele membre și autoritățile naționale de reglementare se asigură că proiectul respectiv beneficiază de stimulente adecvate în conformitate cu articolul 58 litera (f) din Directiva (UE) 2019/944, cu articolul 41 alineatul (8) din Directiva 2009/73/CE, cu articolul 18 alineatul (1) și alineatele (3)-(6) din Regulamentul (UE) 2019/943 și cu articolul 13 din Regulamentul (CE) nr. 715/2009.

Primul paragraf nu se aplică în cazul în care proiectul de interes comun beneficiază de o derogare:

- (a) de la articolele 32, 33 și 34 și de la articolul 41 alineatele (6), (8) și (10) din Directiva 2009/73/CE, în temeiul articolului 36 din directiva respectivă;
- (b) de la articolul 19 alineatele (2) și (3) din Regulamentul (UE) 2019/943 sau o derogare de la articolul 6, articolul 59 alineatul (7) și articolul 60 alineatul (1) din Directiva (UE) 2019/944, în temeiul articolului 63 din Regulamentul (UE) 2019/943;
- (c) în temeiul articolului 36 din Directiva 2009/73/CE;
- (d) în temeiul articolului 17 din Regulamentul (CE) nr. 714/2009.

(2) Atunci când adoptă decizia de acordare a stimulentele menționate la alineatul (1), autoritățile naționale de reglementare țin cont de rezultatele analizei cost-beneficiu realizate pe baza metodologiei elaborate în temeiul articolului 11, în special de externalitățile pozitive generate de proiect la nivel regional sau la nivelul Uniunii. Autoritățile naționale de reglementare analizează mai în detaliu riscurile specifice asumate de inițiatorii proiectului, măsurile întreprinse în vederea atenuării riscurilor și justificarea profilului de risc având în vedere impactul pozitiv net al proiectului, comparativ cu o alternativă cu risc mai scăzut. Riscurile eligibile includ, în special, riscuri legate de noile tehnologii de transport, atât terestre, cât și offshore, riscuri legate de recuperarea parțială a costurilor și riscuri de dezvoltare.

(3) Decizia ia în considerare natura specifică a riscului asumat și poate să acorde stimulente referitoare, printre altele, la următoarele măsuri:

- (a) normele privind investițiile realizate cu anticiparea nevoilor viitoare;
- (b) normele privind recunoașterea costurilor angajate în condiții de eficiență înainte de punerea în funcțiune a proiectului;
- (c) normele privind obținerea unei rentabilități suplimentare a capitalului investit în proiect;
- (d) orice altă măsură considerată necesară și adecvată.

(4) Până la [31 iulie 2022], fiecare autoritate națională de reglementare prezintă agenției metodologia și criteriile utilizate la evaluarea investițiilor în proiecte de infrastructură energetică și la evaluarea riscurilor mai ridicate aferente acestora, actualizate pentru a ține cont de cele mai recente evoluții legislative, politice, tehnologice și de piață. Metodologia și criteriile respective abordează, de asemenea, în mod expres riscurile specifice la care sunt expuse rețelele offshore pentru energia din surse regenerabile menționate la punctul 1 litera (e) din anexa II și proiectele care, deși au cheltuieli de capital scăzute, implică cheltuieli de funcționare semnificative.

(5) Până la [31 decembrie 2022], ținând seama de informațiile primite în temeiul alineatului (4) din prezentul articol, agenția facilitează schimbul de bune practici și adresează recomandări în conformitate cu articolul 6 din Regulamentul (UE) 2019/942 privind:

(a) stimulentele menționate la alineatul (1), pe baza unei analize comparative a celor mai bune practici de către autoritățile naționale de reglementare;

(b) o metodologie comună de evaluare a riscurilor mai ridicate aferente investițiilor în proiecte de infrastructură energetică.

(6) Până la [31 martie 2023], fiecare autoritate națională de reglementare își publică metodologia și criteriile utilizate la evaluarea investițiilor în proiecte de infrastructură energetică și la evaluarea riscurilor mai ridicate aferente acestora.

(7) În cazul în care măsurile menționate la alineatele (5) și (6) nu sunt suficiente pentru a asigura implementarea în timp util a proiectelor de interes comun, Comisia poate publica linii directoare privind stimulentele menționate în prezentul articol.

CAPITOLUL VII

FINANȚARE

Articolul 18

Eligibilitatea proiectelor pentru asistență financiară din partea Uniunii în temeiul Regulamentului (UE)... [privind Mecanismul pentru Interconectarea Europei propus prin COM(2018)438]

(1) Proiectele de interes comun care se încadrează în categoriile prevăzute în anexa II sunt eligibile pentru obținerea de asistență financiară din partea Uniunii sub formă de granturi pentru studii și instrumente financiare.

(2) Proiectele de interes comun care se încadrează în categoriile stabilite la punctul 1 literele (a), (b), (c) și (e) din anexa II și la punctul 3 din anexa II, cu excepția proiectelor pentru stocarea energiei electrice prin hidropompaj, sunt eligibile și pentru asistență financiară din partea Uniunii și sub formă de granturi pentru lucrări dacă îndeplinesc toate criteriile următoare:

(a) analiza cost-beneficiu a proiectului efectuată în temeiul articolului 16 alineatul (3) litera (a) oferă dovezi cu privire la existența unor externalități pozitive semnificative precum siguranța aprovizionării, flexibilitatea sistemului, solidaritatea sau inovarea;

(b) proiectul a primit o decizie de alocare transfrontalieră a costurilor în temeiul articolului 16 sau, în ceea ce privește proiectele de interes comun care se încadrează în categoria stabilită la punctul 3 din anexa II, dacă nu sunt de competența autorităților naționale de reglementare, și, prin urmare, nu beneficiază de o decizie de alocare transfrontalieră a costurilor, proiectul vizează furnizarea de servicii transfrontaliere, asigurarea inovației tehnologice și asigurarea siguranței operării rețelei transfrontaliere;

(c) proiectul nu este viabil din punct de vedere comercial, conform planului de afaceri și altor evaluări efectuate, în special de către potențiali investitori sau creditori sau de autoritatea națională de reglementare. La evaluarea viabilității comerciale a proiectului se iau în considerare decizia cu privire la stimulente și justificarea acesteia prevăzute la articolul 17 alineatul (2).

(3) Proiectele de interes comun desfășurate în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 5 alineatul (7) litera (d) sunt eligibile și pentru asistență financiară din partea Uniunii sub formă de granturi pentru lucrări dacă îndeplinesc criteriile stabilite la alineatul (2) din prezentul articol.

(4) Proiectele de interes comun care se încadrează în categoriile stabilite la punctul 1 litera (d) și la punctele 2 și 5 din anexa II sunt eligibile și pentru asistență financiară din partea Uniunii sub formă de granturi pentru lucrări, dacă inițiatorii proiectului în cauză pot demonstra clar externalitățile pozitive semnificative generate de proiecte, precum siguranța aprovizionării, flexibilitatea sistemului, solidaritatea sau inovarea și pot oferi dovezi clare privind lipsa viabilității comerciale a acestora, în conformitate cu analiza cost-beneficiu, planul de afaceri și evaluările efectuate, în special de către eventualii investitori sau creditorii sau, dacă este cazul, o autoritate națională de reglementare.

(5) Proiectele de interes reciproc sunt asimilate proiectelor de interes comun și sunt eligibile pentru asistență financiară din partea Uniunii. Numai investițiile realizate pe teritoriul Uniunii care fac parte din proiectul de interes reciproc sunt eligibile pentru asistență financiară din partea Uniunii sub formă de granturi pentru lucrări dacă îndeplinesc criteriile stabilite la alineatul (2) și dacă decizia de alocare transfrontalieră a costurilor menționată la alineatul (2) litera (b) alocă costuri în mod transfrontalier pentru cel puțin două state membre într-o proporție semnificativă în fiecare stat membru.

Articolul 19

Linii directe pentru criteriile de acordare a asistenței financiare din partea Uniunii

Criteriile specifice prevăzute la articolul 4 alineatul (3) și parametrii prevăzuți la articolul 4 alineatul (5) se aplică în scopul stabilirii criteriilor de acordare a asistenței financiare din partea Uniunii în temeiul Regulamentului (UE)... [privind Mecanismul pentru Interconectarea Europei propus prin COM(2018)438].

CAPITOLUL VIII

DISPOZIȚII FINALE

Articolul 20

Exercitarea delegării

(1) Competența de a adopta acte delegate este conferită Comisiei în condițiile prevăzute în prezentul articol.

(2) Competența de a adopta acte delegate menționată la articolul 3 se conferă Comisiei pe o perioadă de șapte ani de la [1 ianuarie 2022]. Comisia elaborează un raport privind delegarea de competențe cu cel puțin nouă luni înainte de încheierea perioadei de șapte ani. Delegarea de competențe se prelungește tacit cu perioade de timp identice, cu excepția cazului în care Parlamentul European sau Consiliul se opune prelungirii respective cu cel puțin trei luni înainte de încheierea fiecărei perioade.

(3) Delegarea de competențe menționată la articolul 3 poate fi revocată în orice moment de către Parlamentul European sau de către Consiliu. O decizie de revocare pune capăt delegării de competențe specificate în decizia respectivă. Aceasta intră în vigoare în ziua următoare datei publicării deciziei în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* sau la o dată ulterioară specificată în decizie. Decizia nu aduce atingere valabilității actelor delegate care sunt deja în vigoare.

(4) De îndată ce adoptă un act delegat, Comisia îl notifică simultan Parlamentului European și Consiliului.

(5) Un act delegat adoptat în temeiul articolului 3 intră în vigoare numai în cazul în care nici Parlamentul European și nici Consiliul nu au formulat obiecții în termen de două luni de la notificarea acestuia către Parlamentul European și Consiliu sau în cazul în care, înaintea expirării termenului respectiv, Parlamentul European și Consiliul au informat Comisia că nu vor formula obiecții. Respectivul termen se prelungește cu două luni la inițiativa Parlamentului European sau a Consiliului.

Articolul 21

Procedura comitetului

(1) Comisia este asistată de un comitet. Respectivul comitet reprezintă un comitet în înțelesul Regulamentului (UE) nr. 182/2011.

(2) În cazul în care se face trimitere la prezentul alineat, se aplică articolul 4 din Regulamentul (UE) nr. 182/2011.

Articolul 22

Rapoartele și evaluarea

Comisia publică, cel târziu până la 31 decembrie 2027, un raport privind implementarea proiectelor de interes comun și îl prezintă Parlamentului European și Consiliului. Raportul cuprinde o evaluare cu privire la:

- (a) progresele înregistrate în ceea ce privește planificarea, elaborarea, construcția și punerea în funcțiune a proiectelor de interes comun selectate în temeiul articolului 3 și, acolo unde este cazul, întârzierile în implementare și alte dificultăți întâmpinate;
- (b) fondurile angajate și vărsate de Uniune pentru proiectele de interes comun, comparativ cu valoarea totală a proiectelor de interes comun finanțate;
- (c) progresele realizate în ceea ce privește integrarea surselor regenerabile de energie și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră prin planificarea, dezvoltarea, construcția și punerea în funcțiune a proiectelor de interes comun selectate în conformitate cu articolul 3;
- (d) progresele realizate în ceea ce privește planificarea, dezvoltarea, construirea și punerea în funcțiune a rețelelor offshore pentru energia din surse regenerabile și utilizarea facilitată a energiei din surse regenerabile offshore;
- (e) în sectoarele energiei electrice și al hidrogenului, evoluția gradului de interconectare între statele membre, evoluția corespunzătoare a prețurilor la energie, precum și numărul de avarii de sistem din rețea, cauzele acestora și costurile economice aferente;
- (f) procesul de autorizare și de participare a publicului, în special:
 - (i) durata totală medie și maximă a procedurii de autorizare pentru proiectele de interes comun, inclusiv durata fiecărei etape a procedurii anterioare depunerii candidaturii, comparativ cu calendarul prevăzut pentru etapele majore inițiale menționate la articolul 10 alineatul (5);

- (ii) gradul de opoziție cu care se confruntă proiectele de interes comun, în special numărul de obiecții scrise înaintate pe parcursul consultării publice, numărul de acțiuni în justiție;
 - (iii) o prezentare de ansamblu a celor mai bune și mai inovatoare practici cu privire la participarea părților implicate și la minimizarea impactului de mediu în timpul procedurii de autorizare și al implementării proiectului, inclusiv adaptarea la schimbările climatice;
 - (iv) eficacitatea sistemelor prevăzute la articolul 8 alineatul (3) în ceea ce privește respectarea termenelor stabilite la articolul 10;
- (g) procesul de reglementare, în special:
- (i) numărul de proiecte de interes comun care au primit o decizie de alocare transfrontalieră a costurilor în temeiul articolului 16;
 - (ii) numărul și tipul de proiecte de interes comun care au primit stimulente specifice în temeiul articolului 17;
- (h) eficacitatea prezentului regulament în ceea ce privește contribuția la obiectivele în materie de climă și energie pentru 2030 și, pe termen lung, la realizarea neutralității climatice până în 2050.

Articolul 23

Informare și publicitate

Comisia instituie și menține o platformă în materie de transparență ușor accesibilă publicului larg prin intermediul internetului. Platforma este actualizată periodic cu informații din rapoartele menționate la articolul 5 alineatul (1) și de pe site-ul web menționat la articolul 9 alineatul (7). Platforma conține următoarele informații:

- (a) informații generale actualizate, inclusiv informații geografice, pentru fiecare proiect de interes comun;
- (b) planul de punere în aplicare, astfel cum este prevăzut la articolul 5 alineatul (1), pentru fiecare proiect de interes comun prezentat într-un mod care să permită evaluarea progreselor înregistrate în punerea în aplicare în orice moment;
- (c) principalele beneficii preconizate și costurile proiectelor, cu excepția oricăror informații sensibile din punct de vedere comercial;
- (d) lista Uniunii;
- (e) fondurile alocate și vărsate de Uniune pentru fiecare proiect de interes comun.

Articolul 24

Dispoziții tranzitorii

Prezentul regulament nu afectează acordarea, continuarea sau modificarea asistenței financiare acordate de Comisie în temeiul Regulamentului (UE) nr. 1316/2013 al Parlamentului European și al Consiliului⁴⁷.

Articolul 25

Modificarea Regulamentului (CE) nr. 715/2009

La articolul 8 alineatul (10) din Regulamentul (CE) nr. 715/2009, primul paragraf se înlocuiește cu următorul text:

„ENTSO de gaze adoptă și publică, la fiecare doi ani, un plan la nivelul Uniunii de dezvoltare a rețelei, menționat la alineatul (3) litera (b). Planul la nivelul Uniunii de dezvoltare a rețelei cuprinde modelarea rețelei integrate, incluzând rețelele de hidrogen, elaborarea de scenarii, o evaluare europeană cu privire la adecvarea capacităților, precum și evaluarea rezilienței sistemului”.

Articolul 26

Modificarea Directivei 2009/73/CE

La articolul 41 alineatul (1) din Directiva 2009/73/CE, se adaugă punctul (v):

„(v) să îndeplinească obligațiile prevăzute la articolul 3, la articolul 5 alineatul (7), la articolele 14, 15, 16 și 17 din [Regulamentul TEN-E propus prin COM(2020)824];”.

Articolul 27

Modificarea Directivei (UE) 2019/944

La articolul 59 alineatul (1) din Directiva (UE) 2019/944, se adaugă punctul (zz):

„(zz) să îndeplinească obligațiile prevăzute la articolul 3, la articolul 5 alineatul (7), la articolele 14, 15, 16 și 17 din [Regulamentul TEN-E propus prin COM(2020)824];”.

Articolul 28

Modificarea Regulamentului (UE) 2019/943

La articolul 48 din Regulamentul (CE) 2019/943, prima teză se înlocuiește cu următorul text:

„Planul la nivelul Uniunii de dezvoltare a rețelei menționat la articolul 30 alineatul (1) litera (b) cuprinde modelarea rețelei integrate, inclusiv elaborarea de scenarii și evaluarea rezilienței sistemului. El trebuie să fie pe deplin coerent cu evaluarea adecvării resurselor la nivel european, elaborată în temeiul articolului 23.”.

⁴⁷

Regulamentul (UE) nr. 1316/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2013 de instituire a Mecanismului pentru Interconectarea Europei, de modificare a Regulamentului (UE) nr. 913/2010 și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 680/2007 și (CE) nr. 67/2010, JO L 348, 20.12.2013, p. 129.

Articolul 29

Modificarea Regulamentului (UE) 2019/942

La articolul 11 din Regulamentul (UE) 2019/942, literele (c) și (d) se înlocuiesc cu următorul text:

„(c) îndeplinește obligațiile prevăzute la articolul 5, la articolul 11 alineatele (2), (8), (9) și (10), la articolele 12 și 13, la articolul 17 alineatul (5) și la punctul 12 din anexa III la [Regulamentul TEN-E propus prin COM(2020)824];

(d) ia decizii cu privire la aprobarea modificărilor minore aduse metodologiilor de analiză cost-beneficiu în temeiul articolului 11 alineatul (6) și cu privire la cererile de investiții, inclusiv alocarea transfrontalieră a costurilor în temeiul articolului 16 alineatul (6) din [Regulamentul TEN-E propus prin COM(2020)824].”.

Articolul 30

Abrogare

Regulamentul (UE) nr. 347/2013 se abrogă de la [1 ianuarie 2022]. Pentru proiectele incluse în anexele la Regulamentul (UE) 347/2013 nu rezultă drepturi în temeiul prezentului regulament.

Articolul 31

Intrare în vigoare

Prezentul regulament intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Se aplică începând cu [1 ianuarie 2022].

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.
Adoptat la Bruxelles,

Pentru Parlamentul European
Președintele
[...]

Pentru Consiliu
Președintele
[...]

FIȘA FINANCIARĂ LEGISLATIVĂ „AGENTII”

1. CADRUL PROPUNERII/INIȚIATIVEI

1.1. Titlul propunerii/inițiativei

Propunere de regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind liniile directoare pentru infrastructurile energetice transeuropene și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 347/2013

1.2. Domeniul (domeniile) de politică vizat(e)

Domeniul de politică: I. Piața unică, inovarea și mediul digital
Activitatea: 02. Investiții europene strategice

1.3. Propunerea se referă la

- ☐ o acțiune nouă
- ☐ o acțiune nouă întreprinsă ca urmare a unui proiect-pilot/a unei acțiuni pregătitoare⁴⁸
- ☒ prelungirea unei acțiuni existente
- ☐ o fuziune a uneia sau mai multor acțiuni către o altă/o nouă acțiune

1.4. Obiectiv(e)

1.4.1. Obiectiv(e) general(e)

Obiectivul general al inițiativei este de a facilita dezvoltarea în timp util a unei infrastructuri energetice adecvate în întreaga Uniune și în țările vecine pentru a permite îndeplinirea obiectivelor Uniunii în materie de energie și climă în conformitate cu Pactul verde european, în special a obiectivelor 2030/50, inclusiv obiectivul neutralității climatice, precum și integrarea pieței, competitivitatea și siguranța aprovizionării, la cel mai mic cost pentru consumatori și întreprinderi.

1.4.2. Obiectiv(e) specific(e)

Obiective specifice

- 1) Să permită identificarea proiectelor și investițiilor transfrontaliere în întreaga Uniune și în colaborare cu țările învecinate care sunt necesare pentru tranziția energetică și obiectivele climatice;
- 2) Să îmbunătățească planificarea infrastructurii pentru integrarea sistemelor energetice și a rețelelor offshore;
- 3) Să scurteze procedurile de autorizare pentru proiectele de interes comun, pentru a evita întârzierile cu privire la proiectele care facilitează tranziția energetică;
- 4) Să asigure utilizarea adecvată a instrumentelor de partajare a costurilor și a stimulentele de reglementare.

⁴⁸

Astfel cum se menționează la articolul 58 alineatul (2) litera (a) sau (b) din Regulamentul financiar.

1.4.3. *Rezultatul (rezultatele) și impactul preconizate*

A se preciza efectele pe care ar trebui să le aibă propunerea/inițiativa asupra beneficiarilor vizati/grupurilor vizate.

Obiectivul specific 1:

Punerea în aplicare a proiectelor de interes comun care sprijină realizarea obiectivului neutralității climatice prin facilitarea integrării surselor regenerabile de energie.

Obiectivul specific 2:

Obținerea unei creșteri semnificative a implementării energiei din surse regenerabile offshore.

Obiectivul specific 3:

Abordarea europeană a planificării infrastructurilor pentru rețelele de hidrogen.

Obiectivul specific 4:

Reducerea întârzierilor în punerea în aplicare a proiectelor de interes comun.

1.4.4. *Indicatori de performanță*

A se preciza indicatorii care permit monitorizarea progreselor și a realizărilor obținute.

Obiectivul specific 1:

Numărul și tipurile de proiecte de interes comun în cadrul coridoarelor/domeniilor tematice prioritare definite: reducerea restricționării utilizării energiei din surse regenerabile; dublarea numărului de proiecte în domeniul energiei electrice inteligente în comparație cu nivelurile actuale până în 2026.

Obiectivul specific 2:

Numărul de PIC: cel puțin 10 PIC pentru sprijinirea implementării energiei din surse regenerabile offshore până în 2026.

Obiectivul specific 3:

Numărul de PIC: cel puțin 5 PIC pe bază de hidrogen până în 2026.

Obiectivul specific 4:

Durata totală medie și maximă a procedurilor de autorizare pentru proiectele de interes comun: reducerea ponderii proiectelor de interes comun care sunt amânate într-un anumit an în comparație cu data de punere în funcțiune planificată inițial.

1.5. **Motivele propunerii/inițiativei**

1.5.1. *Cerința (cerințele) care trebuie îndeplinită (îndeplinite) pe termen scurt sau lung, inclusiv un calendar detaliat pentru punerea în aplicare a inițiativei*

Regulamentul privind rețelele energetice transeuropene (TEN-E), adoptat în 2013, stabilește norme referitoare la dezvoltarea și interoperabilitatea în timp util a rețelelor energetice transeuropene, în scopul îndeplinirii obiectivelor de politică energetică din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), al asigurării funcționării pieței interne a energiei și a siguranței aprovizionării în Uniune, al promovării eficienței energetice și economisirii energiei, al dezvoltării de forme noi de energie din surse regenerabile, precum și al promovării interconectării rețelelor energetice. Regulamentul TEN-E instituie un cadru pentru ca statele membre și părțile interesate relevante să colaboreze într-un cadru regional pentru a dezvolta

rețele energetice mai bine conectate, cu scopul de a conecta regiunile în prezent izolate de piețele energetice europene, de a consolida interconexiunile transfrontaliere existente și de a contribui la integrarea energiei din surse regenerabile.

Ca atare, TEN-E este un instrument central pentru dezvoltarea unei piețe interne a energiei și este necesar pentru atingerea obiectivelor Pactului verde european. Pentru a atinge neutralitatea climatică până în 2050 și niveluri mai ridicate de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră până în 2030, Europa va avea nevoie de un sistem energetic mai integrat, care să se bazeze pe niveluri mai ridicate de electrificare bazată pe surse regenerabile și pe decarbonizarea sectorului gazelor. TEN-E poate garanta că dezvoltarea infrastructurii energetice a UE sprijină tranziția energetică necesară.

Chiar dacă obiectivele regulamentului în vigoare sunt în continuare valide, concentrarea asupra obiectivelor pentru 2020/30 trebuie să fie actualizată pentru a ține cont de noul context politic și de obiectivul privind atingerea neutralității climatice până în 2050 în temeiul Pactului verde european. Pe lângă noul context politic și noile obiective politice, dezvoltarea tehnologică a fost rapidă în ultimul deceniu. Aceste progrese ar trebui să fie luate în considerare în ceea ce privește categoriile de infrastructură vizate de regulament, criteriile de selecție a PIC, precum și coridoarele prioritare și domeniile tematice prioritare.

În plus față de sarcinile care intră deja în sfera sa de competență în temeiul Regulamentului ACER, ACER primește un mandat în temeiul prezentei inițiative pentru a îndeplini sarcini suplimentare, și anume:

- să elaboreze orientări-cadru pentru a îndruma ENTSO de energie electrică și ENTSO de gaze în procesul de elaborare a scenariilor acestora;
- să aprobe îmbunătățiri minore ale metodologiilor cost-beneficiu elaborate de ENTSO de energie electrică și ENTSO de gaze.

- 1.5.2. *Valoarea adăugată a intervenției Uniunii (aceasta poate rezulta din diferiți factori, de exemplu mai buna coordonare, securitatea juridică, o mai mare eficacitate sau complementaritate). În sensul prezentului punct, „valoarea adăugată a intervenției Uniunii” este valoarea ce rezultă din intervenția Uniunii care depășește valoarea ce ar fi fost obținută dacă ar fi acționat doar statele membre.*

Motivele acțiunii la nivel european (ex ante)

Infrastructura de transport al energiei (inclusiv o rețea offshore interconectată și o infrastructură a rețelelor inteligente) are o valoare adăugată europeană datorită impactului său transfrontalier și este esențială pentru realizarea unui sistem energetic neutru din punct de vedere climatic. Este nevoie de un cadru de cooperare regională între statele membre pentru dezvoltarea infrastructurii energetice transfrontaliere. Reglementările și acțiunile individuale ale statelor membre sunt insuficiente pentru a realiza aceste proiecte de infrastructură în ansamblu.

Valoarea adăugată a Uniunii, care se preconizează că va fi creată (ex post)

Piața internă a energiei se bazează pe interconexiuni transfrontaliere, a căror dezvoltare necesită cooperarea a două sau mai multe state membre; prin cooperare, inițiativa va sprijini o abordare mai eficientă din punctul de vedere al costurilor și mai eficace în vederea dezvoltării unei infrastructuri transfrontaliere adecvate și a realizării obiectivelor Uniunii în materie de climă și energie la cel mai mic cost pentru consumatori și întreprinderi.

1.5.3. *Învățămintele desprinse din experiențele anterioare similare*

Evaluarea regulamentului TEN-E în vigoare a arătat că acesta a îmbunătățit în mod eficace integrarea rețelelor statelor membre, a stimulat comerțul cu energie și, prin urmare, a contribuit la competitivitatea Uniunii, astfel cum o demonstrează datele privind obiectivele de interconectare și prețurile la energie, precum și convergența acestora în întreaga Uniune. Proiectele de interes comun în domeniul energiei electrice și, în special, al gazelor au contribuit în mod semnificativ la siguranța aprovizionării, ca principal factor contextual pentru elaborarea regulamentului TEN-E. În ceea ce privește gazele, infrastructura este în prezent bine conectată, iar reziliența aprovizionării s-a îmbunătățit substanțial din 2013. Cooperarea regională în cadrul grupurilor regionale și prin alocarea transfrontalieră a costurilor este un factor important pentru implementarea proiectelor. Cu toate acestea, în multe cazuri, alocarea transfrontalieră a costurilor nu a avut ca rezultat reducerea deficitului de finanțare a proiectului, așa cum s-a preconizat. Deși procedurile de autorizare au fost scurtate, în unele cazuri persistă proceduri îndelungate de autorizare. Deși motivele subiacente sunt legate în principal de punerea în aplicare la nivel național și nu țin de domeniul de aplicare al regulamentului TEN-E, există elemente care pot fi îmbunătățite. Asistența financiară prin intermediul MIE a reprezentat un factor important, granturile pentru studii au ajutat proiectele să-și reducă riscurile în primele stadii ale dezvoltării, în timp ce granturile pentru lucrări au sprijinit proiecte care abordau principalele blocaje pe care finanțarea bazată pe piață nu le putea aborda în mod suficient.

1.5.4. *Compatibilitatea cu cadrul financiar multianual și posibilele sinergii cu alte instrumente corespunzătoare*

Inițiativa va contribui la atingerea neutralității climatice până în 2050, începând cu o reducere cu 55 % a emisiilor de GES până în 2030, obiectivul-cheie în materie de climă al Pactului verde european prezentat de Comisia von der Leyen în decembrie 2019. Prevăzând criterii de eligibilitate pentru asistența financiară în cadrul Mecanismului pentru Interconectarea Europei (MIE) pentru proiectele de interes comun (PIC), inițiativa contribuie la obiectivele CFM 2021-2027, inclusiv la integrarea aspectelor legate de climă.

1.5.5. *Evaluarea diferitelor opțiuni de finanțare disponibile, inclusiv a posibilităților de realocare a creditelor*

Marea majoritate a implicațiilor bugetare ale prezentei propuneri sunt tratate în fișa financiară legislativă a propunerii de regulament de instituire a Mecanismului pentru Interconectarea Europei. Impactul bugetar specific al acestei inițiative se limitează la resursele necesare pentru ca ACER să își îndeplinească mandatul suplimentar. În cadrul evaluării impactului au fost luate în considerare diferite opțiuni pentru a îndeplini obiectivul unei mai bune planificări a infrastructurii pentru integrarea sistemelor energetice. Opțiunea preferată este cea mai eficientă abordare din punctul de vedere al costurilor.

1.6. Durata și impactul financiar ale propunerii/inițiativei

☐ **durată limitată**

- ☐ Propunere/inițiativă în vigoare din [ZZ/LL]AAAA până la [ZZ/LL]AAAA
- ☐ Impact financiar din AAAA până în AAAA

☒ **durată nelimitată**

- Punere în aplicare cu o perioadă de creștere în intensitate din AAAA până în AAAA,
- urmată de o perioadă de funcționare la capacitate maximă.

1.7. Modul (modurile) de gestiune preconizat(e)⁴⁹

☒ **Gestiune directă** asigurată de Comisie prin

- ☐ agențiile executive

☐ **Gestiune partajată** cu statele membre

☐ **Gestiune indirectă**, cu delegarea sarcinilor de execuție bugetară:

- ☐ organizațiilor internaționale și agențiilor acestora (a se preciza);
- ☐ BEI și Fondului european de investiții;
- ☐ organismelor menționate la articolele 70 și 71;
- ☐ organismelor de drept public;
- ☐ organismelor de drept privat cu misiune de serviciu public, cu condiția să prezinte garanții financiare adecvate;
- ☐ organismelor de drept privat dintr-un stat membru care sunt responsabile cu punerea în aplicare a unui parteneriat public-privat și care prezintă garanții financiare adecvate;
- ☐ persoanelor cărora li se încredințează executarea unor acțiuni specifice în cadrul PESC, în temeiul titlului V din TUE, și care sunt identificate în actul de bază relevant.

Observații

n.a.

⁴⁹

Explicații detaliate privind modurile de gestiune, precum și trimerile la Regulamentul financiar sunt disponibile pe site-ul BudgWeb: <https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>.

2. MĂSURI DE GESTIUNE

2.1. Dispoziții în materie de monitorizare și de raportare

A se preciza frecvența și condițiile aferente monitorizării și raportării.

Procedurile periodice de raportare și monitorizare existente în actualul cadru TEN-E rămân în vigoare, cum ar fi raportul ACER către grupurile regionale. În plus, ACER publică pe site-ul său toate rezultatele sarcinilor sale.

Marea majoritate a implicațiilor bugetare ale prezentei propuneri sunt tratate în fișa financiară legislativă a propunerii de regulament de instituire a Mecanismului pentru Interconectarea Europei. În propunerea de regulament privind MIE, se va institui un cadru de performanță revizuit, pentru a monitoriza îndeplinirea obiectivelor programului și contribuția sa la obiectivele de politică ale Uniunii. În domeniul energiei, indicatorii de monitorizare a punerii în aplicare și a evoluției programului se vor referi în special la contribuția privind interconectivitatea și integrarea piețelor, la siguranța aprovizionării cu energie și la dezvoltarea durabilă prin facilitarea decarbonizării grație pătrunderii sporite a energiei din surse regenerabile în sistemele energetice și cooperării transfrontaliere în domeniul surselor regenerabile de energie.

Sarcinile suplimentare care urmează să fie gestionate de ACER vor contribui la asigurarea îndeplinirii obiectivelor inițiativei, în special la îmbunătățirea planificării infrastructurii pentru integrarea sistemelor energetice și identificarea proiectelor transfrontaliere și a investițiilor în întreaga Uniune și în colaborare cu țările învecinate, care sunt necesare pentru tranziția energetică și obiectivele climatice.

Pe lângă procedurile de raportare și monitorizare specifice TEN-E în vigoare, toate agențiile Uniunii lucrează în cadrul unui sistem strict de monitorizare care implică o structură de audit intern, Serviciul de Audit Intern al Comisiei, Consiliul de administrație al ACER, Curtea de Conturi și autoritatea bugetară. Acest sistem a fost stabilit prin regulamentul de înființare a ACER din 2009 și va continua să se aplice.

2.2. Sistemul (sistemele) de gestiune și de control

2.2.1. *Justificarea modului (modurilor) de gestiune, a mecanismului (mecanismelor) de punere în aplicare a finanțării, a modalităților de plată și a strategiei de control propuse*

Marea majoritate a implicațiilor bugetare ale prezentei propuneri sunt tratate în fișa financiară legislativă a propunerii de regulament de instituire a Mecanismului pentru Interconectarea Europei. Cu toate acestea, exercitarea unor sarcini suplimentare de către ACER necesită resurse suplimentare, care corespund unui număr de 1 ENI. Acest lucru este justificat de activitatea necesară pentru elaborarea de noi orientări-cadru pentru a îndruma ENTSO de energie electrică și ENTSO de gaze în procesul de elaborare a scenariilor acestora și pentru evaluarea îmbunătățirilor minore ale metodologiilor cost-beneficiu elaborate de ENTSO de energie electrică și ENTSO de gaze. Aceste sarcini necesită dezvoltarea și menținerea unei expertize specifice în cadrul ACER.

2.2.2. *Informații privind riscurile identificate și sistemul (sistemele) de control intern instituit(e) pentru atenuarea lor*

Riscurile identificate în ceea ce privește cheltuielile efectuate în temeiul Mecanismului pentru Interconectarea Europei și controalele aferente de atenuare a acestora sunt tratate în fișa financiară legislativă a propunerii de regulament al Parlamentului European și al Consiliului

de instituire a Mecanismului pentru Interconectarea Europei și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1316/2013 și a Regulamentului (UE) nr. 283/2014.

Nu s-a identificat niciun risc specific cu privire la sarcinile suplimentare atribuite ACER. Resursele suplimentare puse la dispoziția ACER vor face obiectul sistemului de control intern al ACER, care este aliniat la standardele internaționale relevante și include controale specifice pentru a preveni conflictele de interese și a asigura protecția avertizorilor de integritate.

2.2.3. *Estimarea și justificarea raportului cost-eficacitate al controalelor (raportul dintre costurile controalelor și valoarea fondurilor aferente gestionate) și evaluarea nivelurilor preconizate ale riscurilor de eroare (la plată și la închidere)*

Evaluarea costului controalelor și riscul de erori legate de cheltuielile efectuate în cadrul Mecanismului pentru Interconectarea Europei fac obiectul fișei financiare legislative a propunerii de regulament de instituire a Mecanismului pentru Interconectarea Europei.

DG ENER menține o strategie de supraveghere care acoperă activitățile ACER. Costurile aferente controlului sarcinilor suplimentare încredințate ACER vor fi evaluate ținând cont de profilul de risc al agenției și de nevoile de monitorizare și de supraveghere a activităților agenției. Cu toate acestea, domeniul de aplicare limitat al acestor activități suplimentare nu ar trebui să aibă un impact semnificativ asupra costurilor legate de controlul agenției. În ultimii cinci ani (2015-2019), costul controlului ACER în raport cu cuantumul contribuției Uniunii a rămas relativ stabil, situându-se între 1,2 % și 2 %.

Întrucât impactul bugetar se limitează la furnizarea de resurse suplimentare, se preconizează că riscul de eroare va rămâne sub pragul de 2 % din cheltuielile totale pe întreaga durată a programului.

2.3. Măsuri de prevenire a fraudelor și a neregulilor

A se preciza măsurile de prevenire și de protecție existente sau preconizate, de exemplu din strategia antifraudă.

Comisia se va asigura că sunt instituite măsuri adecvate pentru a garanta faptul că, atunci când acțiunile sunt puse în aplicare, interesele financiare ale Uniunii sunt protejate prin aplicarea de măsuri preventive împotriva fraudei, corupției și a oricăror alte activități ilegale.

DG ENER menține o strategie antifraudă specifică care va fi actualizată până la sfârșitul anului 2020, în urma revizuirii strategiei antifraudă a Comisiei din aprilie 2019 [COM(2019) 196].

Măsurile luate pentru a preveni fraudele și neregulile pentru proiectele finanțate prin Mecanismul pentru Interconectarea Europei sunt prezentate în fișa financiară legislativă a propunerii de regulament de instituire a Mecanismului pentru Interconectarea Europei.

ACER și-a revizuit strategia antifraudă, pe baza unei evaluări a riscurilor de fraudă la care ar putea fi expusă agenția atunci când își îndeplinește mandatul. ACER cooperează cu serviciile Comisiei în chestiuni legate de prevenirea fraudei și a neregulilor. Comisia se va asigura că această cooperare va continua și va fi consolidată. În plus, ACER a adoptat în 2018 Orientările privind gestionarea conflictelor de interese.

Dispozițiile privind protejarea intereselor financiare ale Uniunii sunt incluse la articolul 26 din propunerea de regulament de instituire a Mecanismului pentru Interconectarea Europei.

3. IMPACTUL FINANCIAR ESTIMAT AL PROPUNERII/INIȚIATIVEI

3.1. Rubrica (rubricile) din cadrul financiar multianual și linia (liniile) bugetară (bugetare) de cheltuieli afectată (afectate)

- Liniile bugetare existente

În ordinea rubricilor din cadrul financiar multianual și a liniilor bugetare.

Rubrica din cadrul financiar multianual	Linia bugetară	Tipul de cheltuieli	Contribuție			
	Numărul	Dif./Nedif. ⁵⁰	din partea țărilor AELS ⁵¹	din partea țărilor candidate ⁵²	din partea țărilor terțe	în sensul articolului 21 alineatul (2) litera (b) din Regulamentul financiar
I. Piața unică, inovarea și mediul digital	02 10 06 ACER	Dif.	DA	NU	NU	NU

- Noile linii bugetare solicitate

În ordinea rubricilor din cadrul financiar multianual și a liniilor bugetare.

Rubrica din cadrul	Linia bugetară	Tipul de	Contribuție
--------------------	----------------	----------	-------------

⁵⁰ Dif. = credite diferențiate / Nedif. = credite nediferențiate.

⁵¹ AELS: Asociația Europeană a Liberului Schimb.

⁵² Țările candidate și, după caz, candidații potențiali din Balcanii de Vest.

financiar multianual		cheltuieli				
	Numărul	Dif./ Nedif.	din partea țărilor AELS	din partea țărilor candidate	din partea țărilor terțe	în sensul articolului 21 alineatul (2) litera (b) din Regulamentul financiar
	[XX.YY.YY.YY]		DA/NU	DA/NU	DA/NU	DA/NU

3.2. Impactul estimat asupra cheltuielilor

3.2.1. Rezumatul impactului estimat asupra cheltuielilor

milioane EUR (cu trei zecimale)

Rubrica din cadrul financiar multianual	Numărul	Rubrica 1A
---	---------	------------

ACER (numai sarcinile noi)			2022	2023	2024	2025	2026	2027	TOTAL
Titlul 1:	Angajamente	(1)	0,077	0,156	0,159	0,162	0,166	0,169	0,889
	Plăți	(2)	0,077	0,156	0,159	0,162	0,166	0,169	0,889
Titlul 2:	Angajamente	(1a)							
	Plăți	(2a)							
Titlul 3:	Angajamente	(3a)							
	Plăți	(3b)							
TOTAL credite pentru ACER	Angajamente	=1+1a +3a	0,077	0,156	0,159	0,162	0,166	0,169	0,889
	Plăți	=2+2a +3b	0,077	0,156	0,159	0,162	0,166	0,169	0,889

Rubrica din cadrul financiar multianual	5	„Cheltuieli administrative”							
--	----------	-----------------------------	--	--	--	--	--	--	--

milioane EUR (cu trei zecimale)

		2022	2023	2024	2025	2026	2027		TOTAL
DG: ENER numai supravegherea atribuțiilor noi									
• Resurse umane		0	0	0	0	0	0		0
• Alte cheltuieli administrative		0	0	0	0	0	0		0
TOTAL DG ENER	Credite	0	0	0	0	0	0		0

TOTAL credite în cadrul RUBRICII 5 din cadrul financiar multianual	(Total angajamente = Total plăți)	0	0	0	0	0	0		0
---	-----------------------------------	---	---	---	---	---	---	--	---

milioane EUR (cu trei zecimale)

		2022	2023	2024	2025	2026	2027		TOTAL
TOTAL credite în cadrul RUBRICILOR 1-5 din cadrul financiar multianual	Angajamente	0,077	0,156	0,159	0,162	0,166	0,169		0,889
	Plăți	0,077	0,156	0,159	0,162	0,166	0,169		0,889

3.2.2. Impactul estimat asupra creditelor [organismului]

- ☒ Propunerea/inițiativa nu implică utilizarea de credite operaționale
- ☐ Propunerea/inițiativa implică utilizarea de credite operaționale, conform explicațiilor de mai jos:

Credite de angajament în milioane EUR (cu trei zecimale)

A se indica obiectivele și realizările			Anul N		Anul N+1		Anul N+2		Anul N+3		A se introduce atâția ani câți sunt considerați necesari pentru a reflecta durata impactului (a se vedea punctul 1.6)						TOTAL	
	REALIZĂRI																	
	Tip ⁵³	Costur i medii	Nr.	Costur i	Nr.	Costur i	Nr.	Costur i	Nr.	Costur i	Nr.	Costu ri	Nr.	Costur i	Nr.	Costur i	Total nr.	Costuri totale
OBIECTIVUL SPECIFIC NR. 1 ⁵⁴ ...																		
- Realizare																		
- Realizare																		
- Realizare																		
Subtotal pentru obiectivul specific nr. 1																		
OBIECTIVUL SPECIFIC NR. 2 ...																		
- Realizare																		
Subtotal pentru obiectivul specific nr. 2																		

53

54

Realizările se referă la produsele și serviciile care vor fi furnizate (de ex.: numărul de schimburi de studenți finanțate, numărul de km de drumuri construite, etc.).
Conform descrierii de la punctul 1.4.2. „Obiectiv(e) specific(e)...”

TOTAL COSTURI																
---------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

3.2.3. Impactul estimat asupra resurselor umane ale ACER

3.2.3.1. Rezumat

- ☐ Propunerea/inițiativa nu implică utilizarea de credite cu caracter administrativ
- ☒ Propunerea/inițiativa implică utilizarea de credite cu caracter administrativ, conform explicațiilor de mai jos:

milioane EUR (cu trei zecimale)

	2022	2023	2024	2025	2026	2027		TOTAL
--	------	------	------	------	------	------	--	-------

Agenți temporari (grade AD)*	0,077	0,156	0,159	0,162	0,166	0,169		0,889
Agenți temporari (grade AST)								
Personal contractual								
Experți naționali detașați								

TOTAL	0,077	0,156	0,159	0,162	0,166	0,169		0,889
--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--	--------------

* pe baza costurilor medii de 150 000 EUR pentru agenți temporari (grade AD) și a unei rate anuale a inflației de 2 %

Cerințe privind personalul (ENI):

	2022	2023	2024	2025	2026	2027		TOTAL
--	------	------	------	------	------	------	--	-------

Agenți temporari (grade AD)	1	1	1	1	1	1		
Agenți temporari (grade AST)								
Personal contractual								
Experți naționali detașați								

TOTAL	1	1	1	1	1	1		
--------------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	--	--

Recrutarea este planificată pentru a doua jumătate a anului 2022, în vederea pregătirii punerii în aplicare a regulamentului. Adoptarea sa ar trebui să aibă loc, dacă este posibil, la mijlocul anului 2022. Prin urmare, pentru 2022, se ia în considerare doar 50 % din costul mediu.

Compensarea bugetului solicitat pentru a acoperi creșterea resurselor umane în cadrul ACER se va realiza prin reducerea cu aceeași sumă a bugetului programului pentru energie al Mecanismului pentru Interconectarea Europei (MIE Energie) de la aceeași rubrică.

3.2.3.2. Necesarul de resurse umane estimat pentru DG-ul sub tutela căruia se află agenția

- ☒ Propunerea/inițiativa nu implică utilizarea de resurse umane.
- ☐ Propunerea/inițiativa implică utilizarea de resurse umane, conform explicațiilor de mai jos:

Estimarea se exprimă în numere întregi (sau cel mult cu o zecimală)

	Anul N	Anul N+1	Anul N+2	Anul N+3	A se introduce atâtia ani câți sunt considerați necesari pentru a reflecta durata impactului (a se vedea punctul 1.6)		
• Posturi din schema de personal (funcționari și agenți temporari)							
XX 01 01 01 (la sediu și în reprezentanțele Comisiei)							
XX 01 01 02 (în delegații)							
XX 01 05 01 (cercetare indirectă)							
10 01 05 01 (cercetare directă)							
• Personal extern (în echivalent normă întreagă: ENI)⁵⁵							
XX 01 02 01 (AC, END, INT din „pachetul global”)							
XX 01 02 02 (AC, AL, END, INT și JPD în delegații)							
XX 01 04 yy⁵⁶	- la sediu ⁵⁷						
	- în delegații						
XX 01 05 02 (AC, END, INT – cercetare indirectă)							
10 01 05 02 (AC, INT, END – cercetare directă)							
Alte linii bugetare (a se preciza)							
TOTAL							

XX este domeniul de politică sau titlul din buget în cauză.

Propunerea nu necesită resurse umane suplimentare în cadrul direcției generale. Punerea în aplicare și monitorizarea sa vor fi efectuate de personalul deja alocat politicii TEN-E în cadrul DG ENER.

⁵⁵ AC = agent contractual; AL = agent local; END = expert național detașat; INT = personal pus la dispoziție de agenții de muncă temporară; JPD = tânăr profesionist în delegații.

⁵⁶ Subplafonul pentru personal extern acoperit din creditele operaționale (fostele linii „BA”).

⁵⁷ În principal pentru fondurile structurale, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și Fondul european pentru pescuit (FEP).

Necesarul de resurse umane va fi asigurat din efectivele de personal ale DG-ului în cauză alocate deja pentru gestionarea acțiunii și/sau redistribuite intern în cadrul DG-ului, completate, după caz, cu resurse suplimentare ce ar putea fi acordate DG-ului care gestionează acțiunea în cadrul procedurii anuale de alocare și ținând seama de constrângerile bugetare.

Descrierea sarcinilor care trebuie efectuate:

Funcționari și personal temporar	
Personal extern	

Descrierea metodei de calcul al costului pentru unitățile ENI ar trebui inclusă în anexa V secțiunea 3.

3.2.4. Compatibilitatea cu cadrul financiar multianual actual

- ☒ Propunerea/inițiativa este compatibilă cu actualul cadru financiar multianual.
- ☐ Propunerea/inițiativa necesită o reprogramare a rubricii corespunzătoare din cadrul financiar multianual.

A se explica reprogramarea necesară, precizându-se liniile bugetare vizate și sumele aferente.

n.a.

- ☐ Propunerea/inițiativa necesită recurgerea la instrumentul de flexibilitate sau la revizuirea cadrului financiar multianual⁵⁸.

A se explica necesitatea efectuării acestei acțiuni, precizând rubricile și liniile bugetare vizate, precum și sumele aferente.

n.a.

3.2.5. Contribuțiile terților

- Propunerea/inițiativa nu prevede cofinanțare din partea terților.
- Propunerea/inițiativa prevede cofinanțarea, estimată în cele ce urmează:

milioane EUR (cu trei zecimale)

	Anul N	Anul N+1	Anul N+2	Anul N+3	A se introduce atâția ani câți sunt considerați necesari pentru a reflecta durata impactului (a se vedea punctul 1.6)			Total
A se preciza organismul care asigură cofinanțarea								
TOTAL credite cofinanțate								

⁵⁸

A se vedea articolele 11 și 17 din Regulamentul (UE, Euratom) nr. 1311/2013 al Consiliului de stabilire a cadrului financiar multianual pentru perioada 2014-2020.

3.3. Impactul estimat asupra veniturilor

- ☒ Propunerea/inițiativa nu are impact financiar asupra veniturilor.
- ☐ Propunerea/inițiativa are următorul impact financiar:
 - ☐ asupra resurselor proprii
 - ☐ asupra altor venituri
 - ☐ vă rugăm să indicați dacă veniturile sunt alocate unor linii de cheltuieli

milioane EUR (cu trei zecimale)

Linia bugetară pentru venituri:	Credite disponibile pentru exercițiul financiar în curs	Impactul propunerii/inițiativei ⁵⁹					
		Anul N	Anul N+1	Anul N+2	Anul N+3	A se introduce atâția ani câți sunt considerați necesari pentru a reflecta durata impactului (a se vedea punctul 1.6)	
Articolul							

Pentru diversele venituri alocate, a se preciza linia bugetară (liniile bugetare) de cheltuieli afectată (afectate).

--

A se preciza metoda de calcul al impactului asupra veniturilor.

--

⁵⁹

În ceea ce privește resursele proprii tradiționale (taxe vamale, cotizații pentru zahăr), sumele indicate trebuie să fie sume nete, și anume sumele brute după deducerea unei cote de 20 % pentru costurile de colectare.